

OUR LIFE

НАШЕ ЖИТТЯ

ВИДАЄ
СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

Published by
Ukrainian National Women's
League of America, Inc.
4936 N. 13th St.
Philadelphia, Pa. 19141

Квітень

4

April

1970

Р. Лучаковська-Армстронг:

Мадонна

НАШЕ ЖИТТЯ

P. XXVII. КВІТЕНЬ Ч. 4.

Видає Союз Українок Америки раз у місяць за винятком серпня
Редагує Колегія — Лідія Бурчинська, Рута Галібей, д-р Наталя Ішук, Олена Лотоцька, Уляна Любич, Марія Одежинська, Ірина Пеленська, Марта Тарнавська, Наталя Чапленко.

Листування й передплату висилати на адресу:

4936 N. 13th St.
Philadelphia, Pa. 19141
Tel. DA 4-7304

Річна передплата в ЗДА і Канаді від січня 1970 ..... \$6.00
Піврічна передплата \$3.00
Річна передплата в Англії 1¼ ф. ст.
Річна передплата в Австралії 4 а. д.
Річна передплата у Франції 15 н. фр.
Річна передплата в Німеччині 12 н. м.
Річна передплата в Бельгії 150 б. фр.
В інших країнах рівноварт. 5 ам. дол.
Поодинокі число 60 центів

Зміст:

- М. Химинець:** Завдання суспільної опіки
М. Тарнавська: Власна кімната і власні гроші
Н. Михалевич: Субота
О. Копач: Вінок краси
У. Любич: Українка творить в Еспанії
Опікуни Музею Нар. Творчості США
О. Климишин: Виховна Конференція
П. Кізко: Їжак і тістечка
Л. Полтава: Мандрівка
К. Перелісна: Годинник
В. П. Безуглий: Захворювання шлунка
Р. Коцик: Дещо про малини
Віджива в часі хвороби
Д. Бойчук: Виховна Конференція в Дітройті
Н. Л. Prociuk: Women's Liberation Front
М. Dushnyck: Guests from 18 Countries
Marty: What to Read

На обгортці:

Світлина на обгортці подає ікону малярки Роксоляни Лучаковської-Арм-Стронг, виконану у формі вітражу з плястикового матеріалу. Саме тепер відбувається виставка мисткині в Українському Інституті Америки в Нью-Йорку.

OUR LIFE

VOL. XXVII. APRIL No. 4

Edited by Editorial Board
Monthly publication except August,
of the Ukrainian National Women's

League of America, Inc.
4936 N. 13th St.
Philadelphia, Pa. 19141
Tel. DA 4-7304

Subscription in the United States of America \$6.00 per year, half year \$3.00. Subscription in Canada \$6.00 per year, half year \$3.00. Subscription in England 1½ pound sterling per year. Subscription in Australia 4 Austr. dollars per year. Subscription in France 10 n. fr. per year.

Entered as second class matter July 8, 1944, at the Post Office at Philadelphia, Penna. under the Act of March 3, 1879.
Single Copy 60 cents

ПРЕДСТАВНИЦТВА „НАШОГО ЖИТТЯ“**АНГЛІЯ:**

Mrs. Myroslawa Rudenska
245 Wigman Rd.
Bilborough Estate
Nottingham, England

Ukrainian Booksellers
49 Linden Gardens
Notting Hill Gate
London W. 2

АВСТРАЛІЯ:

“Library & Book Supply”
16a Prospect St.
Glenroy, W9, Victoria
Australia

ФРАНЦІЯ:

Daria Melnykovych
c/o No. 7 887 93 de Paris
26. rue de Torcy
Paris 18-e
France

НІМЕЧЧИНА:

Ukrainischer Frauenverband
Haus der Begegnung
8 Muenchen 5
Rumfordstr. 21

On the Front Page:

R. Luchakovska-Armstrong:
Madonna.

На терені США

5. квітня — Окр. З'їзд — Окр. Рада США в Ньюарку
11. квітня — Окр. З'їзд — Окр. Рада США в Ютиці
12. квітня — Конференція Культурно-Освітніх Референток у Ютиці, Н. Й.
12. квітня — Окр. З'їзд — Окр. Рада США в Клівленді
12. квітня — Виставка Укр. Писанки — Музей Нар. Творчості США в Нью-Йорку
2. травня — Хрестини Відділу — 98 Відділ США у Філадельфії
16. і 17. травня — Виставка бачванського орнаменту — 98 Відділ США у Філадельфії
13. і 14. червня — Річні Збори Гол. Управи — Централі США у Філадельфії

КРІЗЬ НОВІ ФІЛЬМИ

Огляд фільмів, що тут подаємо, оснований на списку виховного журналу „Перентс“. Усі подані фільми — відповідні для дітей.

МОЗОК — The Brain. Комедія, в якій грають Дейвід Нівен, Джін Пол Белмондо і Бурвіл на тему удаваного влому.

КОМПЮТЕР У ТЕНІСОВИХ ЧЕРЕВІКАХ — The Computer Wore Tennis Shoes. Комедія, в якій хлопець (Корт Рассел) переминюється в компютера.

НЕ ПИЙ ВОДИ — Don't Drink the Water. Сатира на дипломатичний світ. Перерізка сценічної картини Вуді Аллена.

ПЕРЕГОНИ НА СНИГУ — Downhill Racer. Одна з перших фільмових картин про лещетарство. Роберт Форд грає олімпійську зірку.

ЛІТАЮЧИЙ СВАТ — The Flying Matchmaker. Музичний фільм, накручений в Ізраїлі. Сатира на посередництво подружжя.

ВІТАЙ, ДОЛЛІ — Hello Dolly. Барбара Стрейсенд грає ролю свахи в сценічній картині, що основана на п'єсі Джері Германа.

Замовляйте збірник
ЩЕБЕТАЛИ ПТАШЕЧКИ
Упорядкувала Марія Юркевич

Ціна 75 ц.

Замовляти в Централі США

За духа спадщини

Через наші Окружні З'їзди і Конференції перейшли тепер виступи що глибоко порушили нас. Це були доповіді, панелі, дискусії молодих матерів, що застановлялись над тим, як мають найкраще виконати своє виховне завдання. Вони виразно заявляли, що це було для них головною спонукою до вступлення в члени США чи створення Відділу США. У гурті своїх ровесниць, вкупі з іншими молодими матерями вони шукали відповіді на те питання.

Перші голоси почули ми на Вих. Конференції в Ньюарку і на Окр. З'їзді у Філадельфії. У попередньому числі подали ми витяг із виступу молодих матерів у цьому місті. Потім слідували дискусії молодих матерів на Вих. Конференції у Дітройті і Окр. З'їзді у Нью Йорку. Дещо з того знайдете на сторінці звітномлень у цьому числі нашого журналу. Це є голоси тих, що хотіли б передати дітям свої почування до України. У них ще живий голос крові і він не дозволяє їм погодитись на асиміляцію. Словами одного визначного духовника вони відповідають собі, що „народ без одиниці обійдеться, буде жити і розвиватися“. А одиниця без зв'язку з ним стане неповновартною. Вона втратить великий і могутній скарб, що прикрашує життя — духа спадщини своєї.

Отакі шукання й намагання молодих матерів проходять тепер на наших очах. Ми пишаємось тим, що наша організація стала тим підложжям, на якому вони розгорнулись. Це ж бо розпочався неабиякий змаг. Українська мати хоче зберегти душу своєї дитини для української спільноти. І з кожним поколінням, із кожним роком воно трудніше. Все сильніший натиск докільця, все складніші стають вимоги виховання дитини. Та вона не знеохочується, не покидає зусиль. А шукає до того нових доріг.

І ми мусимо їй у тому допомогти. Нашим досвідом в організаційних справах, нашою увагою для виховних завдань. А головне — зрозумінням цієї великої боротьби, цього великого зусилля, що вона проходить. Бо українська мати — це перший виховник дитини. В її руках наше майбутнє покоління і від її сили, від її здібности залежить, чи воно для нас збережеться.

„Нічого кращого немає“

Т. Шевченко

Упала дозрілим яблуком тиша.
Сум самотній тобі несучи.
Ти -- прамати, дитя колишеш.
Дитя здорове — слава Ісусу!
ген із Дунаю, з гірських колиб!
Всміхнись, мадонно,

та сльози витри —
Гірчить сльозами скроплений хліб.

Михайло Сич

(Із збірки „Березневий вир“)

З Головної Управи СУА

Завдання суспільної опіки

Суспільна опіка тісно пов'язана з жіночою організацією. Здавалось би, що в цьому маємо чималий досвід до тепер. Все ж життя підлягає змінам і разом із тим висуває нові вимоги до суспільної опіки. За цим треба пильно слідкувати.

Найбільшої уваги і зусилля вимагає допомога на місцях. Наше поселення має більшу кількість старих і хворих людей без родини. Вони не вміють поради собі через незнання мови й умовин країни і не користають із усіх можливостей, що їх дає американська суспільна опіка. А коли й мають цю офіційну підтримку, то часто потрібно їм заохоти, товариства й доброго слова. Немічні старші люди потребують дрібних послуг.

Подібною проблемою нашого суспільства є родини в нещасті. Це трапляється при смертному чи нещасливому випадку, в важкій хворобі або в розбитому подружжі. Залишаються діти, якими треба заопікуватись, їх примістити. Тут теж потрібно негайної помочі, уваги і дбайливого підходу.

Досвід Світової Федерації Українських Жіночих Організацій підказав нам творення Бюро Суспільної Опіки. Такі вже постали в кількох наших осередках. У Шикаго дала до того ініціативу Окружна Рада СУА, а в Філадельфії і Ньюарку Відділи УККА. Ці установи діють уже кілька літ з дуже добрим успіхом: мають уже сотні поладжених справ. Окружній Раді СУА в Нью Йорку вдалося тепер урухомити таку станицю спільно з Т-вом „Самопоміч“. Побажано було б, щоб у кожному нашому осередку постало таке Бюро Суспільної Опіки. Це є не тільки життєвою konieczністю але й доказом зрілості нашої громади.

До цієї нашої допомоги старим і хворим треба зачислити нашу Допомогу Бабусі. Це є допомогова акція для старших самітніх жінок в Європі, яка охоплює тепер 32 особи. Її провадимо вже 12 років. Цією допомогою Відділи СУА роз'яснили старість неодній самітній людині.

Другою рисою нашої суспільної

опіки є допомога дівчорі й молоді. Довгі роки допомагали ми школам українознавства в Німеччині, а тепер підтримуємо такі ж школи у Бельгії. Розпочали акцію стипендій для дівчаток у Бразилії. Підтримуємо матеріально виїзд дітей на літні оселі тут і в Європі. Плянємо висилку дитячого харчу для українських родин, що потерпіли від землетрусу в Югославії.

Очим перейшли ми до поодиноких допомогових акцій. В останньому часі їх було кілька, що їх висували події та витворені ними потреби. Треба признати, що наше членство відгукнулося охоче на кожную з них.

Всі ми щиро переживаємо стихійні нещастя, труднощі й потреби нашого народу на Рідних Землях і в інших країнах поза залізною заклоною. Допомога йде одяговими й іншими посилками, а головне — увагою й щирим, теплим словом, якого знедолені люди так дуже потребують.

Тут треба згадати найновіші акції. Перша з них це — Фонд Української Церкви в Потребі. Для неї Союз Українок Америки видрукував окремі збіркові листи, що розійшлися по Відділах. Вони повинні охопити кожную членку католицького віровизнання, яка зложила б свою лепту. Бо ж хочемо скріпити помісність нашої Церкви, яка потребує цієї нашої допомоги.

Друга наша акція — це допомога потерпілим від землетрусу в Югославії. Ми включились у заклик всієї нашої громади щодо збірки грошей і одягу. Кладемо натиск на збірку дитячих річей і постільного білля. Допомогаємо у сортуванні і пересилці. А багато Відділів уже вислало одягові пакунки безпосередно. Грошові пожертви прохаємо слати через Централю.

Отак у загальних зарисах представляється наша суспільна опіка. Широке поле праці і велика потреба доброї волі! Кличемо всіх, у кого щире серце й охочі руки!

Марія Химинець
Референтка сусп. опіки
при Гол. Управі

СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

повідомляє, що
КОНКУРС НА ІКОНУ СВ. ОЛЬГИ
закінчиться
30. квітня 1970 р.

Розгляд надісланих ікон проведе
Мистецьке Жюрі у складі:

Мирослава Гординська, Антін Малюца, Меланка Милянвич, Ніна Січинська, Михайло Черешньовський в Українському Інституті Америки.

Ukrainian American Institute
2 East 79th St.
New York, N. Y. 10021

ФУНДАЦІЯ ім. Лесі і Петра **Ковалевих**

при Союзі Українок Америки
пригадує, що вже проголошено

ДРУГИЙ НАУКОВО- **ІСТОРИЧНИЙ КОНКУРС**

на історичну працю (монографія)
з реченцем: **31. грудня 1970 р.**

Твори надсилати у трьох примірниках на адресу Централі Союзу
Українок Америки

ПЛАН ЗАХИСТУ ДЛЯ СТАРШИХ

Будівельний Комітет СУА, що плянував побудову Захисту для старших у Воррені, Миш., уже розпоряджає пляном такого будинку. Ця оселя мала б називатись „Українське Село“. Вона буде складатися з трьох будинків — самого захисту з приміщеннями для старших людей (90 помешкань у двох будинках) і будинку управи, де буде приміщена їдальня, кухня, бюро захисту і зала для імпрез. Усе це розложене серед зелені і квітів на площі, до якої належить 3 і пів акра землі.

НОВА ДИТЯЧА СВІТЛИЧКА

У Дітройті постала при 81 Відділі СУА нова Дитяча Світличка. На початку записалось до неї 12 дітей. Вчителькою стала п-ні Люба Тарновецька. Батьки радісно привітали таку можливість.

Найближча Дитяча Світличка є у Воррені, заснована заходами 76 Відділу СУА. Вчителькою її є п-ні Мирослава Бараник.

НАШЕ ЖИТТЯ — КВІТЕНЬ, 1970

Власна кімната і власні гроші

або

Хто боїться Вірджинії Вулф?

„Хто ж боїться Вірджинії Вулф?“ — оригінальна п'єса із ще більш оригінальною назвою. Пройшла з великим успіхом театри Америки й Європи; стала фільмом; понесла з міста в місто, а країни в країну ім'я автора — сучасного американського драматурга, Едварда Олбі. Але, чи тільки ім'я автора? — Виходячи з театру, пригадую, почула я таку розмову:

— Знаменита драма, чи ж ні?

— Знаменита, але... Хто такий — Вірджинія Вулф?

Тисячі глядачів у театрах і в кіно переживали тонку психологічну подружню драму та, немов ребус, розгадували її незвичну назву. Багато з цих глядачів чуло ім'я Вірджинії Вулф вперше, і тільки в цьому загадочному контексті.

Тимчасом Вірджинія Вулф — не поетична фікція, що народилася в уяві драматурга, а видатна модерна англійська письменниця першої половини нашого століття, що її твори живуть своїм окремим життям, зовсім незалежно від Едварда Олбі і від театрального та фільмового успіху його драми.

Вірджинія Вулф — письменниця високої кляси. Її ім'я критика згадує поруч із такими величинами світової літератури, як Джеймс Джойс та Марсель Пруст. Вона — майстер „поточу свідомості“ і повісті її („Джейкобова кімната“, „Хвилі“, „Мисис Деловой“, „До маяка“) вносять багато нового й оригінального в літературну композицію і стилістику. Вірджинія Вулф теж першорядний есеїст, один із кращих літературних критиків свого часу. Її критичні есеї, зібрані в кількох книжках, забезпечили їй тривалу позицію в англійській літературі.

Вірджинія Вулф цікавилась і так званім „жіночим питанням“. Чому це так, що чоловіки завжди мали владу, впливи, гроші, славу — а в жінок були тільки — діти? Жіночому питанню, а зокрема проб-

лемі жінок у літературі присвячений есеї Вірджинії Вулф „Власна кімната“ („A Room of One's Own“). Він появився вперше окремою книжкою ще в 1929 р. — і хтось може думати, що за минулих сорок років жіноча проблематика так докорінно змінилася, що думки Вірджинії Вулф на сьогодні неактуальні. Але це була б помилка. Есеї Вірджинії Вулф не є полемічним твором еманципанти, що — як уся емоційна патетика — засуджений на короткотривалість. Не займається він теж політичною чи економічною рівністю жінок в суспільстві — ділянками, що в них за останні чотири декади наступили великі переміни. Есеї Вірджинії Вулф — це передусім літературний твір: медитація першорядного письменника про жінку, як творчу індивідуальність, про її інтелектуальне та духове визволення. Вірджинія Вулф аналізує проблему скалпелем логіки та вглядом поетичної інтуїції, безпристрасно, в історичній перспективі, з доброзичливим гумором та іронічною посмішкою. Складна понадчасова тема та літературне її трактування роблять есеї Вірджинії Вулф непроминально-вартісним.

Інтелектуальна свобода залежить у великій мірі від матеріальних речей, а творчість залежна від інтелектуальної свободи. Жінка, щоб могла писати — каже Вірджинія Вулф — мусить мати власну кімнату і власні гроші. Вона розуміє це і буквально, і символічно.

На протязі історії жінки були завжди фінансово залежні; був час, коли згідно із законом в них взагалі не було права на якунебудь приватну власність. Рівночасно стиль життя патріархального устрою обмежував світлик жінки до родинного дому, в якому, як правило, господиня не мала власного окремого куточка. Ще навіть Джейн Остен, клясик англійської літератури, писала свої повісті у загальній вітальні, наражена на постійні перебивання й перешкоди, скриваючи своє справжнє заняття перед слугами та відвідувачами. Може й тому жінки, такі як Остен, Джордж Еліот, сестри Бронте, ввійшли в англійську літературу романами, а не поезією чи драмою, які — на думку Вірджинії Вулф — вимагають більшої концентрації?

Деякі чоловіки залюбки повторюють думку, що, мовляв, у жінок неможливий геній типу Шекспіра. Вірджинія Вулф погоджується з фактом, що в Шекспірові часи не було найменших шансів на те, щоб із молодого дівчини такого ж обдарування виріс геній шекспірівського масштабу. Крім соціальних і економічних перешкод, жінка із творчим обдаруванням мусила протиставитись крайньому ворожому психологічному кліматові. З усіх усядів патріархальний устрій устами державних мужів, церковних достойників, вчених визначував їй місце, як громадянині окремої категорії. Скільки

Увага!

Референтки Сусп. Опіки!

Цей рік поставив до Вас великі вимоги. Три великі допомогі акції слідували одна за одною і в кожній із них Ви дали свій вклад праці й гроша. Праця ще не закінчена. Хоч Фонд Наглої Потреби вже підраховуємо, проте збірка на Церкву в Потребі і будову школи в Боснії ще проходить. Прохаємо Вас використати всі можливості, щоб вони дали гарний вислід. Українська Церква чекає наших зусиль, а побудова української школи і гуртожитку в Прияворі — це наш почесний обов'язок!

Марія Химинець
Референтка Сусп. Опіки Гол. Управи

книг написано про жінок! Поети часом підносили їх на п'єдестал понад людську реальність, а водночас писались наукові трактати про ментальну, моральну та фізичну нижчість жіночого пола. Жінок бачили тільки у їхньому відношенні до чоловіків — крізь рожеві окуляри закоханих, крізь чорні окуляри розчарованих у любові. Вірджинія Вулф безпристрасно аналізує цей психологічний клімат: вона не поборює симптомів, вона шукає за первопричинами. Життя для обох статей — каже Вірджинія Вулф з притаманною їй любов'ю і зрозумінням для людини — це важка, повна зусиль, боротьба. Для цього потрібно величезної відваги і сили. Всі ми в полоні ілюзій і тому нам потрібна самовпевненість, віра в себе самих. Найлегше здобути цю самовпевненість, коли думаєш, що в тобі існує якась природна вищість над іншими людьми. Майно, суспільний ступінь, простий ніс (як ознака чистоти раси), портрет прадіда (як доказ вищості роду) — ліку немає патетичним вигадкам людської імагінації. Жінки на протязі століть були немов магичні дзеркала, що мали чудесну властивість відбивати постаті чоловіків вдвоє більшими, ніж вони були насправді. І це давало чоловікам певність себе, віру в себе, у свою вищість, що вела їх до життєвих перемог і до творчих успіхів. Коли чоловіки настоюють на підрядному становищі жінок, вони насправді обороняють цю ілюзію власної вищості, що без неї їм важко жити.

Обмежений життєвий простір, обмежений круг життєвого досвіду, брак освіти, подорожей, знайомств, брак свободи і — як наслідок — спротив-бунт проти ворожого психологічного клімату — позначилися негативно на літературній продукції багатьох жінок і в час, коли літературна творчість жінок здобула собі право громадянства. Бунт проти поневолення залишає у творі слід квасоти. Творчість у гніві, в злості, в пересуді — не дає повноцінних наслідків. Щоб творити речі високої непроминальної вартості треба писати „без ненависти, без гіркоти, без страху, без протесту, без проповідування“. Так на думку

Вірджинії Вулф писав Шекспір, так писала теж Джейн Остен. Але серед жінок таких величин ще небагато.

Творча сила жінок інша від творчої сили чоловіка. Була б велика шкода для людства, якби ця сила залишилася невикористаною. Була б велика втрата теж і тоді, якби жінки, замість іти власним своїм творчим шляхом, пробували наслідувати у всьому чоловіків. Освіта повинна підсилювати різниці між статями та їх різні душевні потенції, замість того, щоб наголошувати стандарт подібностей. Обидва поли доповнюють себе взаємно, не лиш біологічно, але й інтелектуально. Протилежний пол діє завжди відсвіжуюче, як стимул для оновлення творчої потенції. Великий ум, казав Колридж, є двостатевий, в ньому є первні жіночого й чоловічого пола. Духовна співпраця обох цих первнів konieczна для повної гармонії, для справжньої творчості.

Власні гроші і власна кімната потрібні жінці, яка хоче проявити себе, як творча індивідуальність. Гроші у Вірджинії Вулф — не лиш фінансова незалежність, але й можливість безбідної контемпляції; власна кімната — це не тільки сприятлива побутова обстановка, це — здатність відважно й самотійно думати.

Людина мусить бачити себе не лиш у відношенні до інших людей, чоловіків і жінок, але теж у відношенні до реальності життя, вічна-віч з якою людина зовсім самотня. В драмі Едварда Олбі головною проблемою є теж конфронтація людини з реальністю. Назва драми нав'язує до дитячої англійської пісеньки „хто ж боїться великого сірого вовка“ і шляхом словогри — приватного жарту для інтелектуалів — перетворює цього вовка у двозначний каламбур. Вірджинія Вулф пропагувала конфронтацію з реальністю. Людина боїться цього остаточного вічна-віч; вона творить собі ілюзії і живе ними. Але в кінцевому підрахунку конфронтація ця — неунікнена.

Прийдіть на імпрезу найближчого Відділу СУА! Пізнаєте громадську готовість нашого жіноцтва й відчуєте теплу, товариську атмосферу.

НОВІ ВИДАННЯ

О. Сулима-Блохин: Квітка і Куліш, основоположники української новели. Мюнхен 1969. В-во Укр. Техн. Госп. Ін-ту. Ст. 102.

Хоч ми часто зустрічались із працями авторки в різних наукових збірниках, проте вперше появилась її праця книжкою. Цю аналізу ранньої української прози О. Сулима-Блохин попередила загальним теоретичним оглядом новелістичного жанру. Це особливо цікаве для всіх учасниць XI. Літ. Конкурсу СФУЖО, що проголошений на новелю. Та головною темою праці є розгляд творчості Квітки-Основ'яненка на перехресті клясицизму і сентименталізму і Куліша, як представника романтиків. Закінчено цю працю порівнянням стилю обох письменників.

Martha Bohachevska-Khomiak: The Spring of a Nation. Українці в Зах. Галичині в 1948 р. Т-во ім. Шевченка, Філядельфія, 1967. Ст. 80. Англ. мовою.

Із передмови довідуємось, що ця праця написана в часі студій авторки в Пенсильвійському університеті, а потім опрацьована як магістерська в Колумбійському у 1961 р. Помимо недостачі деяких джерел в неї є намагання подати повну картину цього внутрішнього зриву нашого народу. Його проявом було створення Головної Руської Ради та її заходів коло признання прав українському народові в Галичині. У невеликій книжці чітко й переглядно окреслено цю тему.

Франко Богдан Корчмарик: Духовні впливи Києва на Московщину в добу гетьманської України. Наук. Т-во ім. Шевченка, Нью Йорк, 1964. Ст. 146.

Відому тезу про перещіплення нашої культури на московський ґрунт автор тут широко опрацьовав. Найперш схарактеризував представників київської науки, що діяли в Московії, потім окреслив ролю Києво-Могилянської Академії і вплив Київської Шкільної Драми у Петербурзі. Цей духовий похід супроводився поширенням київського церковного напіву в Богослужбах Московщини. В заключенні книжки зібрані висновки.

Л. Б.

Субота

Етюд, відзначений на X. Літ. Конкурсі СФУЖО

„Найменше люблю суботу“.

— Христиночко — треба вставати. Мусимо з'їздити з тобою купити харчі, а то ти ж знаєш — вже все скінчилось. Вставай, доню! — Тату, ми скоро вернемось — це ж тут недалеко.

У нас одне манісіньке авто — німчук, „Фолксваген“ червоненький — ми його звемо „Жучок“. Головний його господар — наймолодша дочка. Всі п'ять днів у тиждень вона їздить ним до університету. Ну, а вже в суботу я дозволяю собі експлуатувати і „Жучка“, а головне, і це дуже прикро, вільний час моєї доні — вона бо у нас і шофер лиш один — щоб з'їздити „лиш по харчі“. Отож і виїздимо ранком, щоб вчасно вернутись, встигнути обід зробити, та і роботи ж у хаті ніколи не переробиш. Поїхали...

— Христинко, почекай, я ж забула — нам треба до нашої ков-

басні заїхати. Вже нема в хаті ні шматочка. — Добре, мамо.

Це не дуже то й близький світ. І від хати, і від харчів далеченько. Але поїхали. Ще заїхали, набрали на 1 дол. бензини — капосні студенти, чи просто хлопці для забави, трапляється вищіджують до своїх авт бензину — якимсь так наловчились...

— Ах, Христю, а ще треба було б мені заїхати на пошту — мені ж треба марки для розсилки журналу і повідомлень...

Набрали бензину. Заїхали і на пошту. Тут 20 хвилин, там чверть години, хоч вся країна і летить кудись вічно в поспіху — ах, знаєте, у нас такі темпи... але, нівничку всюди доводиться чекати. Ну, нічого. Чимчикуємо далі — вже таки по українську ковбасу. А там же і європейський хліб, і соняшникова олія, і гречка, і сушені грибочки-боровички — Богу дякувати хоч все в одній крамниці на-

шого таки чоловіка. Кирпатий носик за кермою — ще тримається догори, бадьоро. І погляд з-під пухнатих брів ще не мече іскри і не прихмарений сумом — ясний, радісний!

— О, Христю, була б забула, а ти знаєш — в нашій крамниці українського народного мистецтва отримали оце недавно нову пластинку наших бандуристів — треба запитати, а то ж розкуплять. А може і книги є нові. Заїдемо?

— Ну правда ж. Вже, як ми тут. І я ж хочу Багряного останню річ — „Людина біжить над прірвою“ — купити. Кажуть це дуже сильна річ. — Як раз була і пластинка з „Конотопом“ Гр. Китастого і книги були ті, що ми потребували.

Ну, ось нарешті ж і ковбасня рядом. Але вже і полудне підкралось (час, кажуть, летить і на поводочку не втримаєш його, щоб темпо хоч трохи втихомирити). А от, у цій крамниці, покупці за но-

Із виставки Галини Мазепи в Нью-Йорку, влаштованої заходами Музею Нар. Творчості США й Українського Інституту Америки:
Влаштуванням виставки займались п-ні Ольга Соневицька, член Музейного Комітету, і мистець Святослав Гординський.

UNWLA Folk Art Museum and the Ukrainian American Institute arranged an exhibit of paintings of Halyna Mazepa in New York City

мерочками йдуть. Темпо за двоє треба лишати, на вулиці господарів цієї країни, а в крамниці свої порядки. Взявши номерок — доводиться таки терпеливо чекати черги. Не зле — люде мають нагоду спокійно усе переговорити, позгадувати...

Коли вже навантажений солідною, „запашною“ (ковбаса ж із часником!) торбою ідеш до авта — в голові раптом проскакує спокуслива думка, — а тут же десь недалеко і грек („ми не люде — ми греки“, так казав завжди мій дідусь, коли мова заходила про греків), а вони ж торгують справжньою, овечою бри-и-инзою! Ну так. І чому ж, дійсно, не заїхати, не купити? Це ж можна і собі, і наш диригент бринзу уважають, і професор люблять, і дехто з друзів радий буде. Таки треба заїхати!

— Христинко, ти знаєш... Христю... тут десь недалеко... грек... А?... А в нього ж бринза. І рахат-лакум!

Хвостик на голові, зав'язаний барвистою, гарною хустиною, гойднувся не зовсім виразно — от, здається що згори на долину, в чи може вже зліва направо? Моя студентчко! Життя ж іде вперед. І у нас авто тепер. А от коли твоя мама була студенткою в Європі — давненько то було, не було тоді авт — ми ходили пішечки (а які здорові і радісні були!), або трамваєм чимчикували — ото ж твоя мама брала торбу та й йшла в пекарню, в м'ясну, молочарню, ну і за харчами і все своїй мамі приносила за годинку. А тепер, доню моя, цивілізація, що йде назустріч людині. Техніка. І я, Христиночко ж моя — мушу тебе експлуатувати... Нова епоха. Новий світ. Горє ж моє! Стільки часу змарнувала дочці!

Нарешті вже, здається все. Можна їхати без зупинок, простісенько до „Фуд Стор“, а звідти вже й додому. Але ж бо тут в цей час повнісенько — скоро й не управиться.

Коли ми нарешті вернулись до хати — було вже далеко за південь, до підвечір'ка хилилось, а ми ще й обіду не маємо готового. Чоловік і старша дочка метали з очей далеко недвозначні погляди, і ледь-ледь не виривались словесні

На актуальні теми

ДЛЯ МОЛОДШОГО ЧЛЕНСТВА

Слідкуючи за рубрикою „На актуальні теми“ ми всі завважили, що анкета І. Рожанковської під наголовком „Кампанія приєднання членства“ викликала дуже оживлену дискусію. Приєднання нових членок представляє досить велику проблему. Заінтересування нових людей організацією через особисті контакти є найстаршою і випробуваною метою, на жаль, ця метода ограничується до спорадичних випадків і її вислід не є вистачальний. Розв'язкою в такій ситуації було б щось нового, ревелюційного. Чи „Кампанія приєднання членства“ І. Рожанковської є довго очікуваною розв'язкою нашої проблеми?

Перепроваджуючи особисто першу спробу зреалізування цієї анкети, я знайшла відповідь на це питання. Наше суспільство, огорнене постійним страхом перед асиміляцією, трактує кожную іновацію в своїм консервативнім упередженню як вислід впливів американського оточення й автоматично відкидає кожную спробу зміни традиційної системи. В кожній формі інформації, заохоти чи реклами деякі дошукуються закраски примусу. Відчуття мінімальної навіть пресії моментально витворює свого роду психологічний бльок, що його трудно переломити. Переконання, що рекламується лиш злий товар тому, щоб його продати, бо без реклами не піде, не допускає аргументів, що може бути йнакше. Молодша вже генерація, яка виросла тут — вихована на рекламі і знає правильне значення слова „реклама“, є ідеальним ґрунтом на застосування компанійної методи приєднання членства.

На мою думку, анкета ця, хоч дуже старанно опрацьована, була б уповні успішна в цілі приєднання тільки серед молодшого членства. Очевидно, не можемо задоволитися вислідом

тиради на тему повного зголодніння.

І кирпатий носик та чубчик, зав'язаний барвистою хустиною були промовисто похнюплені, хоча в очах яскравів задористий вогник.

— Не люблю я, мамо, суботи!

лиш цієї одної переведеної спроби. Є можливість, що анкета принесе побажаний вислід за другою, третьою чи може й четвертою спробою. Не вільно нам змарнувати шанси використання чогось нового, тим більше, що анкета, на мою думку, є опрацьована дуже добре і побудована згідно з правилами кожної американської кампанії.

Зеня Черник
організаційна референтка
90 Відділу СУА

НОВІ КОМІСІЇ СУА

До попереднього списку Комісій Гол. Управи, що був поміщений у січневому числі, можемо подати дальший.

П-ні Наталія Чапленко, культ.-освітня референтка, зголосила Екзекутиві такий склад своєї Комісії: пп. Лідія Бурачинська, Анна Кізіма, Зірка Галів, Уляна Любович, Н. Курис.

П-ні Марія Душник, референтка зв'язків, подала Екзекутиві такий склад своєї Комісії: пп. Ірина Падох, Іванна Бенцаль, Розалія Полче, Лідія Гладка, Камілія Смороцька, Ольга Лі-тепло.

ПОЖЕРТВИ ДЛЯ МУЗЕЮ

Для Музею Нар. Творчости, що приміщений в Українському Інституті Америки в Нью Йорку, наспіли нові пожертви.

П-ні Параска Міненко з Нью Йорку пожертвувала жіночу полотняну сорочку, яку сама ткала на варстаті з одинадцяти пасем конопляної і льняної пряжі в 1918 р. Нитки до вишивання власноручно прядені і сукані. Взір — полтавське вирізування синім кольором, у полах і на комірі хрестиком. Сорочка походить із с. Вельбівка Гадяцького району на Полтавщині.

П-ні Оксана Ткачук із Дітройту надіслала два взірники і кілька окремих узорів. Взірники обговоримо окремо. Взори походять — два з Космача, а один із Шешор на Гуцульщині. Космацькі взори вишиті хрестиком, один має назву „летечі“, а другий „ключкові“. Взір із Шешор виконаний низинкою.

НАШЕ ЖИТТЯ — КВІТЕНЬ, 1970

Вінок краси

(Репортаж)

— А це — вінок краси.

На чорному волоссі дівчинки-ляльки віночок у формі чільця. Легко спливає рукав, вишитий червоними, срібними, білими сонками. Молодість, багатство, невинність — на сильній основі чорної обгортки.

— А чому це — „вінок краси?“

— Колись такий вінок носили дівчата від тринадцятого до шістнадцятого року життя. Це з Буковини. А ось погляньте ще на комір сорочки. Викінчення зубчиками, срібно-біла квіточка — все чудове.

Дивлюсь на комір, а ще більше на сяйво в очах моєї співбесідниці. Вражає невисказана ніжність якоїсь задушевної любові. Вінок краси... Не забути цього, не забути...

Розглядаюсь по великій залі Музею ім. А. Шептицького в Саскатуні. Гуцульська кімната. Під іконами різьблений стіл, а на ньому старовинний світильник. Гуцул-хлопець зодягнений вийти з хати. На ньому справжній гуцульський одяг з України. Широкий черес, дзьобенька, капчурі — це ще з часів Довбуша. Як свідчить „метрика“, переходили ці речі з роду в рід.

Показується, що й деякі килими мають свою „метрику“. Як весільні дарунки вони мандрували довгі роки з роду в рід. Такі ж і верети. Деяким із них по сто років, а то й більше. Прекрасна верета в синьо-сірі смужки, немов індійський шовк із 17. ст. і... з Городенщини!

Ох, Городенка! Довгий білий дім... прадідівський, кремезний дуб на сторожі біля брами, височезні ясени й акації кругом... Білий шум із зелених чашок співають золоті бджоли. П'ють за красу життя. З того — золота музика. А там, ген до обрію спішать поля, лани збіжжя. Полиново пахнуть межі, кивають синіми хустинами подорожники, підморгують чорними очима соняшники... Біжать до мене молоді літа, усміхнені, як мамине обличчя, як ласкаві татові руки...

— Чудова верета, правда?

— Чудова й чудотворна...

— В нас ще багато різних верет, звичайно з Галичини, а кожна інша. Велике багатство взорів. Чужинці, що відвідують Музей, не можуть надивуватись і налюбуватися ними.

— Скажіть, будь ласка, як ви це зібрали отут, у Канаді?

— Ходжу й їжджу, випрошую й купую. Та й інші пані допомагають. Та й ми не обмежуємось Канадою. Минулого літа були ми в Америці на вакаціях. В одному місті зайшли до української крамниці і погляньте, що я придбала: сорочка, дитяча суконочка, блюзка — все зі старинним орнаментом.

Це з Полтавського Музею. У часі війни пограбили Музей і прислали до Америки розпродувати!

Гіркі слова. Мати Божа у срібних шатах, також з України, співчутливим поглядом дивиться на гірку сльозу, що затемнює вид. А може це посольство з України до нас, спадкоємців цих надбань? А як ми?

— Бувають і щедрі добродії Музею. Але велика кількість старовинних вартісних річей пропадає. Батьки вмирають, сини-дочки викидають кожухи, верети, килими

(Докінчення на ст. 12)

Жіночі стрі з с. Купче біля Буська, пов. Камінка Струмілова

Старовинний стрій для великого свята зодягнула Софія Дорошенко (зліва), а на будень місцева мешканка Стефанія Матіїв (зправа). Стрі були виведені на Вечорі Народньої Номі у Львові 3. березня 1938 р.

Women's wear from Kupche in Western Ukraine. From left the festive attire, to the right — the working dress.

На виховні теми

Редагує Вих. Комісія СУА

Авторитет і порозуміння

Останніми часами багато говориться і пишеться про те, що немає порозуміння між молоддю і старшими. Щоб хоч до деякої міри зорієнтуватися в ситуації, Виховна Комісія СУА виголовила анкету, що її виповнили учні найстарших класів шкіл українознавства у Філядельфії. Не беремося твердити, що відповіді, які ми одержали — можуть висловити думки всієї української молоді. Для цього анкета охопила замале число і надто однорідну молодь лиш у віці 15—17 років. Участь в опитуванні брали учні українознавчих шкіл, себто діти з родин, де батькам залежить на тому, щоб дітям дати правильне виховання. Всежтаки вважаємо, що відповіді, що ми одержали, є певним показником думок, які нарастають поміж молоддю.

Ці відповіді потверджують ще раз, що родинний дім, а головню мати, є найбільш авторитетним чинником у житті молодих людей. Деякі ставлять учителів поруч батьків, але лиш дуже незначний відсоток (2%) ставить авторитет учителя понад авторитетом батьків. Гідним уваги є також факт, що священики згадуються лиш як учителі. Виходило б, що Церква займає дуже незначне місце, як авторитетний чинник для молоді. Якщо брати до уваги, що відповіді на квестіонар давали, так би мовити, вибрані одиниці (не хочу називати їх дітьми, бо ними вже вони не є), вражає нас те, що певний відсоток (5%) між ними не признає взагалі ніякого авторитету. Це треба б узяти до уваги всім, хто працює з молоддю, і не потішати себе лиш тим, що вони, мовляв, „з того виростуть“.

Якщо батьки є неоспорюваним авторитетом в житті молодих людей, так гурт однолітків стає на перше місце як середовище, в якому молодь може свobodно висловлювати свої думки. На другому місці стоїть школа, а лиш одиниці вважають, що можуть зовсім

свobodно висловитись вдома, і таке саме число осіб твердить, що може свobodно висловлюватись донебудь. Дуже можливим є, що за 2—3 роки, коли опитувані стануть дорослими, ставлення батьків до них зміниться і вони знову будуть свobodно почуватись у родинному домі. Але це не станеться без зусилля родичів вже від тепер почати прислухатись до того, що їхні діти хочуть сказати. Старші в тому випадку мусять говорити з молодими, не лиш до молодих.

Молоді люди почувуються за надто непевні себе, щоб старатися вибороти собі право голосу у родині. Цього ми не хочемо і не можемо цілковито усунути, але і не можемо дозволити, щоб затратилося порозуміння між молоддю і тими, кого вони уважають авторитетом — батьками. Якщо ми говоримо із молоддю, це ще не значить, що мусимо з ними погоджуватись, чи їм у всьому потурати. Але проявляти стільки чемности до них, скільки ми вимагаємо від них — значить, вислухаймо їхню думку, і, якщо ми з ними не можемо погодитись, даймо їм причину чому. Хто знає, може якраз вони деколи признають нам, батькам, рацію.

М. Одежинська

Розмова з мамою

ДОПОМОГА ДІТЕЙ У РОДИНІ

Поки наші діти були молодші, завжди хотіли „помагати“, хоч часто їхня поміч була радше завадою. Тепер, коли вони справді могли б допомогти в домашній праці, вони ніколи „не мають часу“. Яким способом переконати їх, що домашня праця це також і їхній обов'язок?

Перевантажені батьки

Передовсім Вам треба ясно з'ясувати дітям, що Ви вимагаєте від них поміч в домашній праці. Це не повинна бути просьба, ані пропозиція платного заробітку, а ствердження їхніх обов'язків як членів родини.

Роди праці, які вони мали б виконувати, і час, що його діти повинні б присвятити домашній праці, залежать від Ваших родинних обставин, величини родини, віку дітей та інших домашніх обставин. Обов'язки, які діти мають виконувати, не мусять бути непорушно устійнені, їх можна устійнювати що якийсь час. Але раз устійнені, повинні на певному протязі часу виконуватись без торгів і без дискусій. Скоріш чи пізніш у житті діти довідаються, що всі ми мусимо деколи робити роботу, яка не є надзвичайно приємною, але необхідною.

Це не значить, що не треба по можності уприємнити хатніх обов'язків. Якщо дитина має протягом тижня мити посуду кожного вечора, вона не полюбить свого обов'язку. Але якщо вона виконує ту саму працю при співпраці одного з батьків, чи навіть лиш в їх товаристві, час миття може стати часом, коли можна поділитися з татом чи з мамою своїми спостереженнями, новинками чи висловити свої думки. Тоді миття посуду, якого ніхто не любить, не буде видаватися таким непріємним.

Пам'ятаймо, що ми не пробуємо навчити дітей, як робити домашню роботу, ані не пробуємо формувати їхніх характер, вимагаючи від них робити те, що їм особливо немиле, а тільки пробуємо прищепити дітям почуття відповідальности за співжиття і співпрацю в родині. Робимо це в надії, що вони це почуття пересунуть на ширші круги в своєму дальшому житті.

Мушка

НОВІ КНИЖКИ

Ніна Мудрик-Мриц: „Пригоди Горішка“. Ілюстрації авторки, ОПДЛ, Торонто-Нью Йорк 1970.

Авторка та ілюстраторка багатьох книжечок для дітей, знов дала нам прегарне видання для дошкільнят.

Пригоди горішка — веселі і трошки страшні: як йому павук зашивав подерті штанята, як він утік від білки, та опинився в плястиковій торбинці одного хлопчика, а врешті гарний, позолочений на ялинці.

Це видання з дуже гарними ілюстраціями авторки, та чітким великим друком, можна поставити поруч найкращих книжок світової літератури для дітей. Наші малюта будуть домагатися, щоб їм це часто прочитувати.

Р. Г.

Українка творить в Еспанії

Роксоляна Лучаковська-Армстронг живе тепер в Еспанії. До ЗСА приїхала на деякий час, то ж користаючи з того — хотілося поговорити й розпитати дещо про неї і її працю.

Побачила я її вперше на виставці картин Галини Мазепи. Її дистингований, а заодно молодечо-живий вигляд, ніжне обличчя в обрамуванні пасем каштанового волосся, подовгуваті, повні виразу очі привернули мою увагу, хоч я й не знала, що це саме малярка Роксоляна Лучаковська-Армстронг. Зустріч і розмова з цією молодю панєю не завели цього першого враження.

Треба було спершу дізнатися щось про неї. Народилась вона у Станіславові, але дитинство пережила на еміграції в таборах Карльсфельд і Берхтесгадені. До Америки прибула з батьками у 1951 р. і поселилася у Філядельфії. Тут теж ходила до школи СС. Василянок, а опісля до Літл Флавер Гайскул. Була активною пластункою, ходила до школи українознавства а теж до Мистецької Студії від хвилини її засновання. Згадує своїх професорів — П. Мегика, П. Андрусєва, Я. Кирилюка.

Коли я при нагоді зустрічі з мистцем Андрусєвим спитала про Роксоляну, він сказав, що вона є однією з трьох найкращих уче-

Зразок плястикового вікна, скомпонованого Роксоляною Лучаковською в Еспанії

Detail of window by Roxolana with unnecessary brass strips used for line

ниць Студії. Дві інші — це Ніна Климовська і Христя Зелінська.

Після закінчення середньої школи Роксоляна одержала стипендію від м. Філядельфії на мистецькі студії в Pennsylvania Academy of Fine Arts. Визначні професори — це Ваткінс, Блекберн, Блок і інші. Рівночасно вчорами студіювала теоретичні предмети в Пенсильвенійському університеті, де в 1961 р. отримала диплом бакалавра з відзначенням.

У часі студій вийшла заміж за свого товариша скульптора Ріда Армстронга і виїхала з ним у 1964 р. до Еспанії, де живуть у місті Малаґа. Обидвоє працюють там у своїй мистецькій ділянці. Чоловік у скульптурі, а Роксоляна малює, головню акварелі й акриліки. Акриліки — фарби, що нагадують олійні, але розпускаються водою або спеціальним засобом. Тепер головним її зацікавленням стали — фрески, мозаїка і вітражі. У цих ділянках уже виробила собі в Еспанії ім'я.

Переглядаю численні рецензії зі спільних із іншими мистцями виставок, де присвячено Роксоляні багато уваги та похвал, що порівнюють простоту її творів до Матісса. Про неї й її чоловіка сказано між іншим, що вони будують міст над прірвою між мистецькими творами високої якості й публікою. Вітражі були колись доступні тільки незвичайно багатим людям, бо скло, особливо в початках, було на вагу золота. Та й тепер скляний вітраж річ люксусова і тому мало можливості застосувати його в віллах чи приватних домах так з огляду на його кошт, як і його крихкість. І ось експериментуючи й випробовуючи різні матеріали пані Роксоляна робить вітражі з плястику. Відкрило це нові можливості так для творця, як і для консумента. Як пише один із рецензентів — такі вітражі чи мозаїкові стіни — це новина, що починає поширюватись у модерних віллах Еспанії і надає їм розкішного мистецького викінчення.

Праця з плястиком повна емоцій. — Як їзда на совгах, каже

Роксоляна Лучаковська-Армстронг
Painter Roxolana Luchakovska-Armstrong now living in Spain

пані Роксоляна. Не раз хемічна реакція, злиття, переливи красок можуть бути несподівані і не такі, як цього очікує мистець. Ця праця вимагає постійної уваги і напруженої контролі. Металеві пруті, що при скляних вітражах мали завдання замикати поодинокі площини і сполучувати одну з одною, тут служать тільки, як декорація і вони залляті плястиком. Чоловік пані Роксоляни робить подібні експерименти у скульптурі, стосуючи наприклад замість бронзу легкий матеріал. Ефект той самий.

В Еспанії, як сказано, Роксоляна вже відома й одержує замовлення на мозаїки і вітражі. Із більших треба згадати два вітражі в резиденційному будинку Tovre de Malaga в Малазі, 12 вікон-вітражів у церкві в Торремолінос. У цій же церкві скульптури її чоловіка — Ріда Армстронга. На замовлення пані Арніґез із Мадриду виконала Роксоляна вікно-вітраж у її віллі на Майорці, а для д-ра Мартіна Ойос стіну-вітраж у Малазі. Найбільший із виконаних вітражів має 15 м. довжини.

— Чи Еспанія країна цікава та чи є там умовини, що інспірують мистця?

— Так. Сувора природа Еспанії, численні руїни, невідомі й недоторкані, що їх можна відкривати — дуже мальовничі й цікаві. У людей дуже експресивні обличчя, на яких видно всю душу, всі внутрішні переживання. Зустріч із людьми, їх реакції захоплюють до творчості й інспірують.

Розмова сходить на мистецтво та його завдання. Роля мистця — дати естетичне вдовolenня, естетичні враження людям. Без цього відгуку воно тратить свій сенс. В теперішніх часах погоня за чимсь

новим, до чого починаються критики, доводить до того, що натиск кладеться передусім на новість. Правила естетики перестають існувати. Критики не мають не раз відваги сказати, що щось є добре, якщо воно немоделне. Доходить до таких дивоглядів, як „творчість“ бульдозерами у пустині. „Мистець“ їздить ними по піску і „творить“ якісь форми. І вислід такої „творчої“ праці не лиш випадковий, але й немає кому її оглядати.

Ще кілька слів про заінтересування. Поза своєю працею цікавиться пані Роксоляна літературою при чому українські книжки дістає в Іспанії від батьків. Крім того — музика, без якої жити було б важко. Залюбки слухає її навіть під час своєї праці у гаражі, що його приспособлено на робітню для подружжя. Любить народне мистецтво, особливо вишивки, але на її творчість вплив мало, може, тільки візантійське мистецтво.

Досі їздили обидвоє з чоловіком по Європі. Хочеться далі їздити, оглядати, студіювати, але передусім хотілось би поїхати в Україну. Пані Роксоляна вірить, що зможе там зачерпнути нових натхнень для своєї мистецької праці.

У найближчому майбутньому повертаються вони до Іспанії до своєї новокупленої хати у маленькому селі близько Малаги. Там буде продовжувати свою працю, а передусім мусить викінчити роботу вітражів до церкви в Торремолінос. Але все таки хочеться якомога частіше відвідувати Америку.

До тепер брала Роксоляна участь у збірних виставах у Філадельфії, Нью Йорку й очевидно в Іспанії. Переглядаючи численні рецензії та репортажі, що торкаються роботи пп. Армстронгів, усюди находжу підкреслені замітки що Роксоляна — українка. Обидвоє належать до Об'єднання Українських Мистців Америки.

Пані Роксоляна така молоденька, що аж ніяк не віриться, що в неї три сини. Найстаршому 9, а найменшому 3 роки. Досі говорили вони тільки по-іспанськи. Тепер вчать говорити мовами своїх батьків.

Саме коли переводимо цю розмову, Роксоляна у розгарі підго-

Поради з мови

Оформлення хресних імен

У вживанні хресних імен наші люди часто допускаються всяких неправильностей, що повиникали здебільшого під впливом чужих мов, і через те такі ймення порушують норми нашої мови. Це насамперед старі традиційні старо-слов'янські написання й вимова, що їх новішими часами „підтримали“ на Наддніпрянщині й Кубані російські впливи, а на західних українських землях — москвофільство. Звідси походять такі форми, як Антон (замість Антін), Нестор (замість Нестір), Симон (замість Симін), Дорош (замість Доріш), у церковному вжитку — Іоан (замість Йоан), Іосиф (замість Йосиф). Від польського впливу походять Ірена (замість Ірина, Ярина, Орина). Особливо багато порушень нашої мови в оформленні голубливих (пестливих) імен. У цьому розумінні дуже прикра російська форма хлоп'ячих імен, оформлюваних „по-жіночому“, із закінченням „-а...: Сержа, Гриша. Українська мова допускає в цих іменах оформлення на „-о...“ або на приголосний: Сергійко, Гриць чи Грицунь, Івась чи Іванко. Чимало нашкодили в цій справі і польські впливи, коли наші люди вживають таких форм, як Влодко (замість Володко), Зеньо (замість Зенко), Бодьо (замість Богдась). Хоч згадані в цій останній реченні форми мають наприкінці „о...“, але в них не по-українськи звучать „вло“ (у формі Влодко) та м'якість приголосних перед кінцевим „о...“

Хоч українська мова „стихийно“ чинить опір такому порушенню її граматики, змінюючи, наприклад, російську форму Ванька на Ванько, але ця „зараза“ така сильна, що русифікація української мови на Україні найдужче позначається тепер саме в цьому (голубливому) оформленні імен. Але, не зважаючи на це, боротися з цією „заразою“ легше, ніж з іншими занечищеннями нашої мови, бо все залежить від батьків, які ще змалку починають так чи так оформлювати

товки до самостійної виставки у Нью Йорку. Коли буде друкуватися, може, вже виставка буде чинна. Оглянемо з приємністю її картини і вітражі, що їх тепер подивляємо на прозірках. Бажаємо успіхів!

Уляна Любович

ймення своїх дітей. У цей момент, у родинних умовах починається в цьому розумінні „добро“ чи „зло“. А пізніше, коли така чи така форма значенням „зростається“ з даною особою, зміни вже майже неможливі. В. Ч.

НАШЕ СПІВЧУТТЯ

Пані Катрі Шутак-Кедровській, першій секретарці Гол. Управи СУА, складаємо вираз щирого нашого співчуття з приводу смерті її чоловіка бл. п. Володимира Кедровського.

Екзекутива СУА

Новинки з Централі

Дня 15. березня 1970 р. відбувся **Окружний З'їзд СУА** у Нью Йорку. Централю СУА репрезентувала п-ні Стефанія Пушкар, голова, яка сердечно подякувала уступаючій голові п-ні Оксані Рак за чотири роки відданої праці. Головою Окружн. вибрано п-ні Іванну Рожанковську, програму референтку Гол. Управи СУА.

Дня 18. березня 1970 р. заходами п-ні Марії Душник, референтки зв'язків, запрошено групу відвідувачок з Гостинного К-ту Національної Ради Жінок Америки до **Музею Нар. Творчости в Нью Йорку**. Група включала зарубіжних гостей Нац. Ради з різних країн. Її привітала п-ні Стефанія Пушкар, голова Централі і п. Юліян Ревай, директор Українського Інституту Америки, в якому приміщений Музей Нар. Творчости СУА. Господинями гостини був 72 Відділ СУА з Нью Йорку.

З ініціативи Інтернаціонального Інституту у Філадельфії восени 1969 р. створився комітет для **навчання історії етнічних груп** в американських школах. Членом його на початку стала п-ні Стефанія Пушкар, голова СУА. Цей проєкт вимагав кількох нарад включно з пробною лекцією, що її проведено у Вашингтоні у приязності конгресмена Куцінського. Тепер уже справа посунулася уперед і до комітету вчителів увійшла українка п-на Лідія Величко, вчителька американської історії, а до ширшого комітету пп. Лідія Дяченко, Стефанія Вовчак і Стефанія Креденсор, членки СУА.

НАШЕ ЖИТТЯ — КВІТЕНЬ, 1970

Опікуни Музею СУА

Наші заходи коло впорядкування й утримання Музею Нар. Творчости в Укр. Інституті дали ряд Добродіїв, Опікунів і Прихильників. Це наші Відділи, що зрозуміли його велику вартість і взяли на

нашого Музею. Це є відділи — 4, 10, 16, 24, 34, 62, 70, 73, що такою вкладкою щорічно дбають про наш Музей.

Як бачите, з кожномісячних пожертв, наш Музей збагачується в

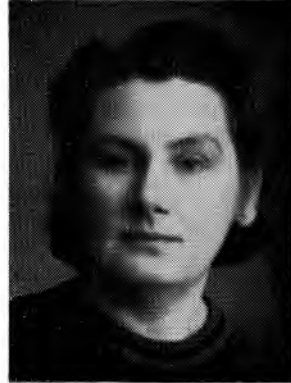
експонати. Він потребує нового устаткування, знакування і великої дослідної праці. Підготовка Виставки й Конкурсу Писанок — це нове його завдання. Тому ця постійна опіка наших Відділів — це підстава для його розвитку. Щира дяка за те!

П-ні Уляна Білецька
б. голова 7 Відділу СУА

П-ні Марія Семків
голова 22 Відділу СУА

П-ні Ольга Муссаковська
б. голова 28 Відділу СУА

Presidents of 7, 22, 28 Branches who became Sponsors of our Folk Art Museum.

ПОКАЗ ОБРЯДОВОГО ПЕЧИВА

Дня 8. березня ц. р. відбувся такий показ заходами Культ.-Освітньої Комісії й Окр. Ради СУА в Нью Йорку. На його програму зложилися — доповідь Ірини Кашубинської про „Обрядове печиво“, пояснення короваї і звичаїв, пов'язаних із ним — Марії Демидчук, спів весільних пісень у виконанні співочого ансамблю Окружної Ради СУА під проводом Лідії Котлярчук. Об'єднання Українських Православних Сестрицтв погодилося висвітлити ряд прозірок обрядового печива, що й провела Олександра Селепина, голова, з поясненнями Віри Драч.

себе почесний обов'язок підтримувати його щорічною вкладкою. Добродії вплачують 100 дол., Опікуни 50 дол., а Прихильники 25 дол., річно.

Про наших чотирьох Добродіїв вже була в нас мова. Це Відділи 7, 59, 64 і 83 дають щорічно таку поважну суму. Згадували ми теж про десять Опікунів, а саме Відд. 7, 12, 22, 28, 35, 43, 68, 72, 82, 91. Бажаючи подякувати їм подаємо світлини голов, що очолювали їх у часі зголошення. Ще не всі надіслали нам свої світлини, тому їх є лиш шість, а решта буде зміщена пізніше. Приступимо також до згадки про вісім Прихильників

П-ні Анна Опарик
б. голова 35 Відділу СУА

П-ні Ольга Ковальчук
б. голова 43 Відділу СУА

П-ні Роза Полчій
б. голова 72 Відділу СУА

Presidents of 35, 43, 72 Branches who became Sponsors of our Folk Art Museum.

КОНФЕРЕНЦІЇ КУЛЬТ.-ОСВІТНІХ РЕФЕРЕНТОК

У біжучому році заплановані Конференції Культ.-Освітніх Референток у всіх Округах. Найскорше відбулася в Окрузі Рочестеру, бо вже 12. квітня ц. р. проведено її в Ютіці, Н. Й. Чергова відбудеться в травні ц. р. в Шикаго.

Програма Конференції включає доповідь п-ні Наталії Чапленко, культ.-освітньої референтки Гол. Управи, на тему „Засяг праці культ.-освітньої ре-

ферентки СУА“. Її доповнить панель із культ.-освітніх референток Відділів під проводом референтки Окр. Ради. Темою панелю будуть — „Книжка в освітній праці СУА“, „Обрядовість у праці СУА“, „Нар. стрій у праці СУА“. Панель повинен насвітлити можливості тієї праці в кожній Окрузі.

Голодному тілу хліб, а спрагненій душі книжку.

Книга мовчить, а сто людей навчить.

ФОНД ІМ. КН. ОЛЬГИ

Фонд ім. кн. Ольги, створений для фінансування Конкурсу на її ікону, знаходить щораз більшу підтримку в нашого членства. До пожертв, згаданих у лютевому числі, слід додати пожертви Окружних Рад СУА в Нью Йорку (25 дол.), у Шикаго (20 дол.), і Відділів — 8 із Бронксу (30 дол.), 33 із Клівленду (50 дол.), 66 із Нью Гейвену (25 дол.), 73 із Бріджпорту (10 дол.) і 87 із Кентону (10 дол.). Щира дяка за те!

ВІНОК КРАСИ

(Докінчення із стор. 7-мої)

до шпихліра. Неодин такий знаю випадок.

— Як же це так?

— Гіркими сльозами скроплювала мати, стара вже жінка, свою ще гіркішу розповідь. Син і невістка відновляли дім. І на той час вислали маму до Ванкуверу, до дочки. А коли вона повернулася, то не знайшла своєї скрині ні в гарних кімнатах, ні в пивниці, ні в господарських забудованнях. Скриня вже два тижні з цілим родовим спадком лежала на дні болотяної криниці, куди викинув її син. Пропали старі килими, верети, рушники, одяг, ікони. Невістка-канадійка не потребувала цього добра. Це й усе „олд фешен“. А син? Обірваний звук, нещасне пекотиполе.

Та все таки багато дечого зберегли тверді руки і ніжне серце. Що тут вишивок, рушників, скатертин! Тут і гладушки, гребені, шітки до прядива, різне господарське приладдя а ось маленька дерев'яна мисочка з дерев'яною ложечкою. Різьблені. Рука моєї

співбесідниці обережно гладить мисочку, немов би вона була з найкрихкішого матеріалу.

— Це мій перший експонат для Музею, каже вона.

Хотілось би мені перейти до другої зали, побачити нашу порцеляну, модерне примінення вишивки й різьби. Оглянути картини наших мистців, моделі славних церков. У Музеї Петра Могилы, також у Саскатуні є чудовий модель сільської хати. Обидва Музеї доповнюють себе. Чи не міг бути один спільний український музей? Велика любов і витривалість створила їх. І велика любов підносить і захоплює надхненням тих, що оглядають цей „вінок краси“.

Олександра Копач

НАША ПОВІСТЬ

Щороку друкуюмо в продовженні повість або спогади. Так плянуємо зробити й цього року, користаючи з матеріалів Літ. Конкурсів СФУЖО. Та предметом наших продовжень будуть цього року — описи подорожів. Маємо їх із різних країн та від різних авторок. Для різноманітності будемо

Перший Науково-Історичний Конкурс

Фундації ім. Лесі і Петра Ковалевих, при Союзі Українок Америки, проголошений з початком 1967 р. на науково-історичну працю з реченцем 31. грудня 1968 р. — закінчився постановою Наукового Жюрі в січні 1970 р.

Наукове Жюрі в складі: проф. д-р Олександр Оглоблин, проф. д-р Григор Лужницький і радн. Дмитро Левчук, розглянуло надісланих 8 творів і вирішило:

Нагорода Першого Науково-Історичного Конкурсу Фундації і пов'язана з тим грошова премія у висоті 400 дол. признана:

Проф. д-р Наталії Полонській-Василенко за її працю „Запоріжжя XVIII віку та його спадщина“, том 2, видання УВАН, 1967.

Відзначення почесною грамотою признано за такі твори:

Д-р Теодор Мацьків: „Мазепа, Гетьман України і Князь св. Римської Імперії“, на основі тодішніх європейських джерел, машинопис.

Д-р Богдан Боцюрків: „Українська Православна Церква в часі визвольних змагань“, машинопис.

Д-р Володимир Трембцький: „Українські консуляти й консулярна служба в часі української державности 1917-21 рр.“, машинопис.

Окрім того Жюрі висловило признання за праці науково-популярного характеру, а саме:

Євген Пастернак: „Нарис історії Холмщини і Підляшшя (новіші часи)“. Видання Інституту Дослідів Волині, друковане.

Микола Мельник: „Прогайнований мир“, до 50-ліття Берестейського договору, машинопис.

Наукове Жюрі вважає, що Перший Науково-Історичний Конкурс відповів вимогам української науки у вільному ситі й оправдав сподівання Фундації.

Лудлов-Філадельфія, у січні 1970 р.

Проф. д-р Олександр Оглоблин
Проф. д-р Григор Лужницький
Дмитро Левчук

чергувати опис мандрівки Марії Менцінської крізь безлюдну пустелю в Австралії з подорожжю Віри Боднарчук крізь історичні місця і святині Півд. Америки. Марійка Стефанишин проведе нас крізь студійний побут у Швейцарії, а закінчимо останніми враженнями Софії Парфанович із Каліфорнії. Повитаємо з ними в тих далеких країнах!

СТИПЕНДІЯ ДЛЯ ДІВЧИНКИ

На наш заклик у справі стипендії для дівчинки в Інституті св. Ольги в Прудентополі, Бразилія, відгукнувся 68 Відділ СУА в Сиракюзах. Скарбничка Відділу п-ні Марія Кузьма прислала першу вплату на утримання дівчинки в Інституті, яка виносить 15 дол. місячно.

До тепер маємо дві стипендіячки в Інституті св. Ольги. Першою опікується 33 Відділ ім. Лесі Українки в Клівленді вже третій рік. Стипендію для другої дівчинки зголосив восени 1969 р. 101 Відділ СУА в Шикаго. Це тепер буде третя дівчинка під опікою нашого Відділу в Інституті.

Як знаємо, дівчатка мешкають в Інституті і здобувають освіту в місті, відвідуючи бразилійські школи. В Інституті дістають потрібне знання українознавства.

НАША ВІЗИТІВКА

Кожна організація повинна мати листок, що вміщує потрібні інформації про її цілі й завдання та закликає до вступлення в члени. Такий листок опрацювала Екзекутива СУА, а виданням його зайнялась Організаційна Комісія Гол. Управи. Незабаром листок уже вийде з друку. Він буде служити для ознайомлення нашої громади з нашою організацією.

КОНКУРС ПИСАНОК

Виставка й Конкурс писанок, відкритий заходами Музею Нар. Творчости СУА в Українському Інституті Америки 12. квітня ц. р. — це не перший перегляд української писанки. Такий Конкурс, хоч меншого розміру, провела Централь СУА в 1952 р. у Філадельфії. Цей Конкурс стягнув 14 учасниць та виявив писанкарок, що й досі працюють у тій ділянці. Головою Жюрі був проф. Володимир Січинський, що дав при тій нагоді докладний огляд української писанки.

ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ

ШИКАГО, ІЛЛ.

Дня 21. грудня 1969 пройняла нас усіх несподівана сумна вістка що закінчила свою життєву дорогу заслужена членка 22 Відділу СУА, голова Конгр. Комісії Окр. Ради СУА — бл. п. **Марія Куріца-Хрептовська**.

Народилася в 1895 р. в родині судді Ореста і Марії Дембіцьких

Бл. п. Марія Куріца-Хрептовська
Late Maria Kurica-Chreptovska,
member of UNWLA Branch 22
in Chicago

в Устриках Долішних. Закінчила вчительську семінарію і віддалася своєму званню, бо була вчителькою з покликання. Ціле життя її молодих літ і праця пов'язані з Тернополем, де одружилася з сотником УГА адвокатом д-р Григорієм Куріцою. Та недовго тишилась родинним щастям, бо в 1935 р. помер її чоловік, залишаючи вдову з малолітнім сином Олегом. З повною посвятою пробивалась через життя як учителька, а потім важко працюючи на різних роботах у таборах Німеччини і в ЗСА з однією метою — дати якнайкраще виховання й освіту синові. Це їй уповні вдалося.

Проживаючи від 1951 р. у Шикаго вона дочекалася, що син заложив власну родину. А тоді вона з великою любов'ю виховувала внуків і передавала їм любов до незнаной їм України. Не вмiла вона жити сама для себе й коли її поміч не була вже родині конечна, вона одружилася вдруге з б. адвокатом, теж сотником УГА д-р Петром Хрептовським та з великою посвятою опікувалась ним в останніх роках його життя.

Майже від початку свого побуту стала членкою Управи нашого Відділу і то незмінною референткою сусп. опіки. Проводила листування з потребуєчими українцями в різних країнах, знала її українські школи й організації, що їм 22 Відділ допомагає. Вмiла теж роздобути потрібний для несення допомоги грiш. Була ініціаторкою коляди між членками, сама шила і вдягала в нар. строї ляльки, щоб їх продавати на базарах.

Невтомною була також на полі виховання української дiтвори. Ще 20. грудня відбула навчання в школі українознавства, увечорі була на зборах батьків, потім провела контролю книг Окр. Ради СУА і сама написала звіт із того. А до ранку пересталося бити серце цієї видатної громадської діячки і широй людині.

Після Панахиди 22. грудня прощали її — від 22 Відділу п-ні Уляна Терлецька, від Укр. Учит. Громади проф. К. Тучапський, від учнів Марійка Слободян, від тернопільців дир. М. Ременюк, а в радіопередачі 22 Відділу п-ні Ярослава Фаріон. У пам'ять Покійної під час похорону члени Відділу зложили 60 дол. на суспільну опіку.

Управа 22 Відділу СУА

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА.

З великим жалем повідомляємо все членство СУА, що 14. жовтня 1969 р. відійшла у вічність наша довголітня членка бл. п. **Софія з Мануляків Прасіцька**. Наро-

Бл. п. Софія Прасіцька
Late Sofia Prasicka, member of
UNWLA Branch in Philadelphia

дилася в 1895 р. у Коломиї, але дитинство й юність провела в Перемишлі, де її батько навчав у Лицеї Дівочого Інституту. Тут вона теж закінчила в 1912 р. свою середню освіту. Незабаром дістала працю в Скарбовому Уряді, де працювала потім довгі роки (з перервою в часі війни) аж до виїзду на еміграцію. Зпочатку у 1920 р., у часі перебування уряду УНР у Кам'янці Подільському була якийсь час урядничкою в Міністерстві Фінансів і цей час праці для української Держави дав їй велике вдоволення. Пізніш повернувшись до Перемишля, вона займалась збіркою на Рідну Школу, співала у хорі Бояна. У 1930 р. одружилася з Миколою Прасіцьким, старшиною армії УНР. Господь Бог поблагословив молоде подружжя сином Анатолем, якого вихованню Софія Прасіцька віддалася. У 1944 р. виїхала з родинною до Німеччини, а в 1949 р. до ЗСА. Вже в перших роках побуту включилася в ряди СУА ставши членкою 20 Відділу, де займалася збіркою пожертв на українську дiтвору в Німеччині. Водночас вписалася до Жіночої Секції ОБВУА і в міру своїх сил виконувала наложени на неї обов'язки. По довгій і важкій недужі упокоїлася, покинувши у смутку чоловіка Миколу, сина Анатолія, невістку Галю й двоє внуків.

Членки 20 Відділу провели її в останню дорогу, а від Відділу попрощала її над домовиною п-ні Софія Герасимович, голова.

Управа 20 Відділу ім. Олени Теліги

НА ФОНД НАГЛОЇ ПОТРЕБИ

Зчерги Окружна Рада СУА в Ньюарку подала звіт про збірку на Фонд Наглої Потреби, що була проведена восени 1969 року. На ту ціль зложили:

28 Відд. — 220 дол., 32 Відд. — 75 дол., обидва з Ньюарку, 45 Відд. Елизабет — 85 дол., 61 Відд. Випані — 30 дол., 65 Відд. Нью Брансвик — 140 дол., 67 Відд. Перт Амбой — 150 дол., 70 Відд. Пассейк — 216 дол., 86 Відд. Ньюарк — 10 дол., 92 Відд. Менвіл — 50 дол., 100 Відд. Картерет — 50 дол. Разом 1,026 дол.

Щире Спасибі!

НАШІ СВІТЛИЧКИ

Б.Д.

Редагує Виховна Референтура СУА

Виховна Конференція

Запланована Міжокружна Виховна Конференція, про яку ми повідомляли на нашій сторінці — відбулася у Дітройті 21 лютого ц. р. заходом Округ Дітройт і Шикаго. Програма була так уложена, що кожна мати, яка має дітей у віці між 3—15 найшла в ній не тільки заінтересування, але й розв'язку питань, що турбують сьогодні і батьків, і громаду.

Конференція ствердила, що родина закладає підвалини людини! Здорово моральна людина виростає у здорово моральній родині. Бо людина росте в любові, вирозумінні, в свідомості безпеки, почуванні своєї потреби і вартості, знанні свого походження, свідомості своєї окремішності — приналежності до певної групи — нації, що плекає ясно окреслені вартості. Це все дає дитині родина. Вік між 3-5 засадничий і тому Українська Світличка, добре поставлена і фахово ведена, являється тепер необхідною у вихованні української людини.

Вимоги до Світлички великі. Тільки при зрозумінні її важливості, та при матеріальній допомозі цілої громади можемо її належно поставити. В тому розумінні Осередок Дошкілля, місцеві Виховні Ради, Виховний Фонд СУА та Фонд Рідношкільний мають велике значення та вимагають підтримки цілої української громади.

Якщо йде про другу частину, присвячену підліткам — знову стверджено, що проблема не в алкогольній, нікотинній чи наркотиках. Ні! Вони існують не від сьогодні. Проблема в людині — чи радше в дитині з певним заложенням, бо надживають їх власне найбільше діти між 12—15 роком життя, які ще є замолоді, щоб уміти вирішувати. Панель ствердив, що старші відійшли від відповідальності за молодих людей. Наркотиків не вживають діти, що прив'язані до своїх батьків, до церкви, до свого середовища, що мають почуття

себевартости, знання своєї окремішности, та є психічно зрівноважені. Всі ці елементи, як ми вже згадали, вціплює здорова родина. Щоб прийти з поміччю батькам у дуже трудних нинішніх умовах виховання здорової фізично і психічно людини Конференція рекомендує Окружним Радам та Відділам СУА „основувати й проводити виховні семінари та поради, що допомагали б батькам у виховних труднощах“. Якщо йде про молодь — Конференція закликає „організувати дискусійні гуртки і панелі для молоді з молоддю — на яких молодь засвоювала б собі ідеалістичний світогляд та етично моральні принципи“.

Більше про Конференцію, панель та постанови на іншому місці нашого журналу.

Олена Климишин

Куток учительки

Що робити з дітьми, що не хочуть залишатися без опіки мами?

Кожна свідомо й громадськи думаюча мама повинна свою дитину відповідно підготувати й наставити до участі в Світличці. Після відповідних гурток із мамою, дитина дуже радо піде до Світлички, без сцен буде там залишатися і цю зміну в її житті прийме, як природне явище.

Деякі діти помимо підготовки не хочуть залишатися без опіки мами в Світличці. Вони не мають певности, що їх люблять удома і побут у Світличці вважають за кару, за позбавлення маминої любові. В такому випадку треба кілька разів залишитися з дитиною в Світличці, аж доки вона не привикне й перестане плакати, бо набере певности, що це тільки на короткий час і що її мама любить, хоче і прийде по неї.

Якщо дитина, яка ходила вже до Світлички й нараз „не злюбила“ й не хоче залишитися без мами, то це є вияв дитячого самолюбства. Така ди-

тина не любить найпримітивніших форм суспільної дисципліни, любить абсолютну свободу дії й респектує тільки таке середовище, де тільки вона є центром. Це може бути початком асуспільного типу одиниці й для таких Світлички є найкращим лікарством. Тільки в Світличці дитина набирає перших форм суспільної поведінки, тут діти починають вчитися, як проводити час разом із другими дітьми, як бавитися й працювати разом, як респектувати других, як повинуватися примітивному проводові тощо. При повній співпраці з батьками, таку дитину — в дошкільному віці — можна дуже легко переломити, але в цьому випадку батьки повинні заманіфестувати свій авторитет і не повинуватися бажанням дитини. Дитина якийсь час поплаче, а так побачить, що приємніше буде бавитися разом із другими дітьми, ніж сидіти окремо й плакати та дутися. Дитина скоро забуде всі „кривди“ і включиться в громадське дитяче життя.

Анастасія Смеречинська

НАШІ НОВИНИ

Вітаємо в нашій родині Дитячих Світличок СУА — новозасновану Світличку в Дітройті, що нею опікується 81 Відділ СУА ім. Олени Степанів.

Навчання почалося 7. березня ц. р., в приміщенні цілоденної парохіяльної школи.

Як усе, так і тепер о. монс. Михайло Бохневич виявив велике розуміння для Світлички, відступаючи для неї передшкільну класу. Світличка має гарне і відповідно устатковане приміщення, за що Відділ дуже вдячний. Навчання відбувається раз на тиждень у суботу. Записаних 12 дітей. Світличку веде п-ні Люба Тарновецька, що має велике знання у веденні Світлички. Дуже радіємо й бажаємо великих успіхів!

Починаючи з грудня 1969 р., ведемо на сторінці Наші Світлички „Куток Учительки“, де є поміщені питання й відповіді, дуже актуальні у веденні Світлички. Дуже просимо учительок Світличок брати участь у цих питаннях і відповідях, та висловлювати свої погляди на дану проблему. Сторінка „Наші Світлички“ є подумана для Світличок і виміни думок, зв'язаних з їх провадженням.

Петро Кізко

Їжак і тістечка

Коли Петрик і його сестричка Оксанка прийшли зі школи, на столі уже стояв смачний обід. Пахла грибкова юшка і красувалися в мисці білі вареники.

— Як вам поводилося в школі? — радісно запитала мама.

— Добре — поспішив відповісти Петрик.

— Учителька казала, що ми найкраще вчимося, — додала Оксанка.

— То й добре. Зате дістанете від мене добру закуску: яблукові тістечка, — задоволено проказала мама.

Але на її здивування діти разом відмовилися:

— Ми тістечок тепер не хочемо. Нам юшки і вареників достить!

— Нащо ж я їх пекла? — затурбувалася мати. Братік і сестричка переглянулись. Вони наче наперед про щось змовилися.

Петрик відповів за себе і за Оксанку:

— Ми по обіді підемо в ліс погуляти, то й візьмемо з собою тістечка. Там з'їмо, добре?

— Ну, добре. Як хочете, то хай так і буде. Я вам їх ось у серветку покладу.

Раді та веселі Петрик і Оксанка побігли до лісу. Там була гарна галявина, багато квітів і метеликів. Братік і сестричка поклали тістечка в серветці на землю, а самі почали бавитися.

Швидко минає час, сонце вже покинуло галявину й почало ховатися за дерева. Аж тепер діти пригадали про свої тістечка, бо вже їсти захотілося після веселої забави. Петрик першим прибіг до місця де покладені були тістечка й вигукнув здивовано:

— Оксанко! Наших тістечок нема! Ні тістечок, ні серветки!

Глянула Оксанка й долонями сплеснула:

— Оце справжнє диво!

Кинулися діти шукати своїх

тістечок. Сюди й туди, під кущі заглядають. Може вони забули, де тістечка поклали? Аж гульк: очам своїм не вірять!

— Дивись Оксанко! На нашій серветці їжак сидить і тістечка їсть!

Оксанка подивилась й аж навколішки присіла, витягнувши з дива шию.

— О, справді їжак!

Діти наблизились до їжачка, хотіли його торкнути рукою, а він наїжив свої голки, та: — хрю-хрю. Та й далі хрупає тістечка з яблуками.

Братік і сестричка весело розсміялися:

— Диви який злодюга! Їсть наші тістечка, затаїв їх із серветкою в кущі, а ще й на нас злиться!

Сміху й потіхи з тієї їжачиної пригоди було стільки, що Петрик і Оксанка простили все їжачкові. Дочекали заки він упорався з обома тістечками, взяли серветку і пустили їжачка в ліс, а самі захоплені та надміру веселі з небувалої пригоди, побігли додому. А коли їх мати запитала:

— А як смакували тістечка?

— Еге ж, смакували... з усмішкою відповіли братік і сестричка. — Тільки не нам, а їжачкові!

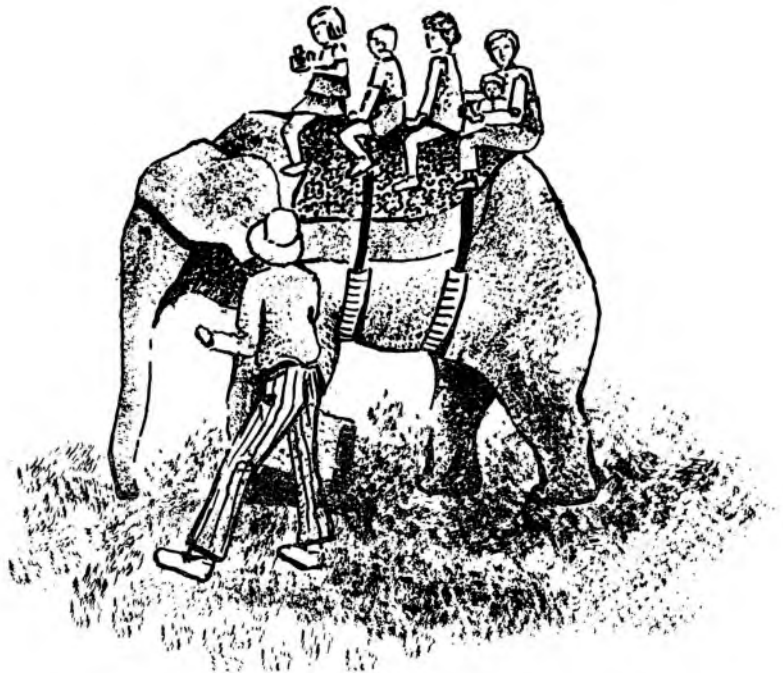
І діти розповіли свою пригоду мамі. Вона довго сміялася, а Петрик і Оксанка ще й дотепер згадують маленького колючого лісового злодія.

МАНДРІВКА

У Нью Йорку, вір хоч ні —
Ми мандруєм на слоні!
Слон високий, наче дім,
Нас аж п'ятеро на нім!
Йде із нами провідник,
До якого слон привик.

А самі — хай кожен зна! —
Не сідайте на слова:
Може слон піти й піти,
Сто річок перебрести
І усіх вас завезти...
Аж у Африку!

Леонід Полтава

Г О Д И Н Н И К

Галі п'ять років. Вона вже до дитячого садочка ходить і багато літер знає. А от сказати яку годину показує годинник — того не вміє. Каже їй мама вранці:

— Подивися який там час. Може пора вже тобі до садочка йти?

А Галя погляне на годинник і гукає:

— Ні, мамо! Ще не пора — десята година. А на годиннику тільки восьма.

Каже тато по обіді:

— Яка там година? Мені до міста треба о сьомій.

А Галя каже: — Тепер уже восьма.

А на годиннику тільки шоста.

Тато вже й подарунків обіцяв їй гарних, щоб тільки пильно на годинника дивилась — не помагало...

Та одного разу поїхала Галя з мамою в гості до своєї подружки Наталі і за один день навчилась там правильно години казати. А навчив її... маленький Юрась.

Юрасикові було тільки три роки, ні до школи, ні до дитячого садочка він не ходив, а години знав краще за свою сестричку. Почали Галя з Наталею бавитись у коники. Тільки запрягли його, а він зиркнув на великого годинника на стіні, скинув геть шлейки і помчав до мамі:

— Мамо, полуднувати — вже дванадцята година.

— О! — сплеснула руками Юрасикова мама. — А я й не помітила!

Швиденько все наготувала і покликкала дітей. А за чотири години те ж саме: зиркнув Юрасик на годинника, покинув гру й побіг у кухню:

— Мамо, обідати час!

Обидві мамі засміялися, а Галя тільки ротика розкрила, дивується: — Такий малий, а вже вміє на годинника дивитись.

Наготувала Юрасикова мама все на стіл, а як діти сіли їсти каже:

— Бачу, що Галя дивується, як то Юрась добре години знає. О! Він у нас розумний і без пальчиків уже вміє до 12 рахувати.

Хочете, я вам розкажу, як він того навчився?

— Хочемо — сказав перший Юрась і заходився їсти свій борщ.

— Ну, коли вже й Юрасик хоче про те послухати, то розкажу вам все по порядку. Юрасик дуже любить бавитись іграшками і з кишкою, й просто без нікого і без нічого. А коли він бавиться, то про все забуває. А найчастіше забуває, що треба їсти. Поставиш йому борщик, а він їв — не їв, та й біжить до своїх забавок. А за годину — дай, мамо, молочка! Тільки надіп'є і знов до забавок.

— Я вже весь борщ з'їв, сказав відсаплюючись Юрась.

— Це добре, сказала йому мама, — тепер ти все їси, як навчився годинника читати. А раніш їв потроху і аж блідий та кволий став. Я вже не знала, що мені й робити. Аж одного разу думаю: почекай, а тебе навчу, як треба їсти! Покликала його снідати, а він вкусив хлібця, хлиснув молока, кашку одсунув, пошукав цукерки на столі — нема. Та не дуже й журився тим — побіг на двір. А за годину прибігає — хочу їсти!

— Ні, — кажу йому, — їсти можна тільки у свої години. Ти поснідав о восьмій, тепер полуденок буде о дванадцятій.

— А тепер котра? — витріщив очі Юрасик.

— Тепер — кажу — тільки дев'ята.

Підвела його до годинника, показала де мусить стрілка на дванадцятій годині стояти:

— Отут буде твій полуденок.

— Так я тепер хочу їсти! — заплакав Юрасик. Жаль мені його було, та я тільки зідхнула:

— Нічого не зробиш — не можна тепер, ще рано.

— Ну, то хоч цукерку!

— Цукерку матимеш тільки, коли все поїси.

Поплакав Юрасик, та довелось йому до дванадцятої години чекати.

Ну, думаю, тепер ти вже їстимеш! Аж ні! знайшов він собі нову розвагу — літака із стільців

будувати і знову ледве лизьнув їжу. А за годину — дай їсти! — Що ж — кажу — не поїв у свій час о дванадцятій годині, тепер чекай до п'ятої, будеш обідати. Ех, як розсердиться мій Юрась, як розплачеться, ногами тупає, літака свого поламав — їсти! Бачу, що дуже голодний, та скрипіла своє серце, руками розводжу:

— Обід буде о п'ятій годині.

— А де ж та п'ята година буде? — хлипаючи питає Юрась.

Показала я йому на годиннику де буде 5, та й кажу: — Подивись за тим сам, щоб я не забула.

Сів бідний синочок проти годинника, аж ручкою махає — стрілку підганяє, а вона капосна так поволеньки повзе! Пару разів і плакати починав і в кухню заходив подивитися, чи нема що поїсти. Та вже о п'ятій увесь борщик зїв...

— От як тепер — сказав Юрасик, показуючи порожню тарілку Галі... — А тут якраз Наталочка додому прийшла, так він скочив, ухопив її за руку: — Швидше іди їсти, а то година скінчиться. Бабиш, уже стрілка із 5 сповзає. А тоді буде довго чекати. От від того дня Юрасик порозумнішав — знає, скільки часу годинник показує, особливо знає ті години, коли треба їсти. І все чисто з'їдає, щоб не довелось знову з голоду плакати.

— Ну, а тепер їжте курочку з картоплею. Та щоб чистенькі тарілки були, бо другої їжі не дам до восьмої години.

Не довелось Галі вечеряти з Юрасиком, бо перед восьмою вони поїхали додому. Та тільки вступили в хату, побігла Галя до годинника, поморочилась трохи, та все ж побачила, що скоро восьма година буде. Побігла в кухню до мамі:

— Мамо, уже вечеряти час — 8 година.

— А й справді, — посміхнулась мама. — Швидко час іде. Ти вже слідкуй за годинником сама, щоб я не забула.

А Галі так сподобалось порядок за годинником тримати, що вона й не помітила, як навчилась годинника читати.

Без рідної книги, нація невольник інших народів.

(„Новий Шлях“, ч. 40)

OUR LIFE

MONTHLY, published by Ukrainian National Women's League of America

Vol. XXVII.

APRIL, 1970

No. 4

Women's Liberation Front

As we go to press, the Women's Liberation Front in the USA is gaining in publicity and membership. Founded by Betty Friedan, author of "Feminine Mystique," the Liberation Front advocates far-reaching social changes for women. It demands equal opportunities and rights for women in their social, educational, political and economical endeavors. The movement is far from being gentle, quiet and ladylike. It is radical, loud, and forceful. The feminist movement is by no means new to American women. Some 50 years ago, under the leadership of Carrie Chapman Catt and Susan B. Anthony American women won their voting rights and since then they have seemed to be content with their victory and not at all eager to continue the struggle. American women even rejected cooperation with international organizations (.eg., International Alliance of Women) who continued their activities on behalf of equal rights and opportunities for women. Therefore, the Women's Liberation Front and its activities come almost as a surprise. Obviously today's young American woman is not satisfied with her lot. She realizes only too well that women in the USA are far from being recognized as equal. Society continues to impose on her the same traditional roles and ways of behavior. Business always has its means of exploiting women. A glance at the wage levels in the USA supports the latter. The average pay for men was \$7664 in 1969, while the average pay for women was \$4457. Yet, there are about 30 million women working and they constitute about 40% of the total USA la-

bor force. A young man with a bachelor's degree will undoubtedly start in the business world in the capacity of an "executive trainee," while a woman with the same degree would have to gain her entrance in to the business world via typing or secretarial jobs.

American women of today have learned from the leftist and Black groups that militancy pays and brings desirable results and they follow suit. The demands of the Liberation Front at times, are difficult to agree with. Their rejection of men as partners seems rather strange and a sign of weakness; while refusal of

women to be treated as toys or playthings in personal and business life seems to be entirely appropriate and worthy of support. The Liberation Front's demands for women's rights to make free choices in their lives, and their demands for equal opportunities, equal political and economic rights are equally worthy of support. The Liberation Front's efforts to make the woman aware of her own potential, capabilities and her rights under the sun and to make her want these things are the best features of the whole movement.

As every feminist movement, the Liberation Front is meeting

Evhen Fomin

M O T H E R

I trod the road, as earth was being dressed
in her new garments, fragrant, fresh and green.
The twilight shadows on the field sought rest
and round about me less and less was seen.

Somewhere the far horizon has been lost;
and heavy sleep about me spread its wings.
Weary, I fell asleep . . . my vision crossed
my mother, dearest of al mortal things.

In her lean hand, a crescent sickle burned;
it sparkled, as it blazed, with tears of pain.
How long ago it was. . . . Now I discerned
once more that misery your soul had slain.

When I awoke, the sunrise was aflame,
and to it, with a song, the poplar bent . . .
My mother's face — the knowledge later came —
I only saw as through the fields I went.

From the book "Ukrainian Poets"
translated into English by C. H. Andrusyshen and
Watson Kirconnell

Guests from 18 Countries Learn About Pysanky and Ukrainian Art

A UNWLA-sponsored program held on March 18 at the Ukrainian Institute of America, New York City, was attended by fifty guests, including wives of United Nations and consulate officials and foreign professionals and scholars now in the U. S., as well as Americans.

In spite of damp, snowy weather, the magnet which drew the ladies was a demonstration of pysanka painting by expert Mrs. Yaroslava Surmach Mills, and a tour of the Institute and Ukrainian Folk Art Museum. The program was arranged by UNWLA Public Relations Chairman, Mrs. M. Dushnyck, with the cooperation of Mrs. N. Loring Bowen, N. Y. Hospitality Chairman of the National Council of Women of U.S. The UNWLA is a member of NCW, of which UNWLA President, Mrs. S. Pushkar, is Migration Chairman.

The program began with the administrator of the Institute, Mr. J. Revay, tracing the history and the founding of the Institute by the late Wm. Dzus. As the guests toured the first three floors, Mr. Revay described works of Ukrainian artists and sculptors on exhibit. Then Mrs. Pushkar and Mrs. I. Petrowska, Museum committee member, took the ladies on a tour of the Ukrainian Folk Art Museum, commenting on the kylims, cos-

with opposition and ridicule not only from men but, what is far worse, from women, regardless of whether they are successful or not. For all of them the Front represents a threat to their well established, peaceful existence.

Let us hope that out of this turmoil a new liberated woman will arise. A wiser woman who will see herself as an equal partner to all men and women and who will be more willing than ever to carry the responsibilities that equal rights and opportunities impose on her.

Helen S. Prociuk

tumes, wood-carvings, embroideries and pysanky. UNWLA Public Relations Committee members Mesdames I. Padoch, J. Bencal, A. Berwecky and R. Polche, and Branch 72 members accompanied the group.

Following the tour, Mrs. Yaroslava Surmach Mills, New York-born former art teacher and art director of **Humpty Dumpty**, a children's magazine, and now book illustrator, author and painter, was introduced by Mrs. Dushnyck. 'Yaroslava,' as she is known professionally, explained the history and unique art of pysanka painting to her listeners from 18 countries, embracing all continents. She touched on her works of illustrating children's books with Ukrainian motifs (**The Mitten, Stocking for a Kitten, An Egg is for Wishing, Ivanko and How a Shirt Grew in the Field**) creating greeting cards, including a UNICEF Christmas card (the Carolers) which was reprinted in a UNICEF Engagement Cal-

endar, reverse glass painting which she has exhibited, and about her own children's book (**Tusya and the Pot of Gold**), to be published this autumn. Leaflets about pysanky were supplied the guests, and after questions and a discussion, many ladies were eager to paint a pysanka.

At the conclusion of the demonstration, the guests were invited for tea and Ukrainian pastries, served by UNWLA Branch 72 members — Mesdames M. Rickett, A. Zezko, N. Sawicki, A. Kosciw and T. Husiak.

Ladies from Austria, Burma, Canada, Egypt, England, France, Germany, Holland, India, Iran, Jamaica (West Indies), New Zealand, Norway, Sweden, South Africa, Switzerland, Uruguay and the United States said it was one of the most unusual programs they had attended; many wished to return and bring guests to the Institute; others hoped to have a similar program next year; some expressed interest in the pictures, others in attending the ballet, "Kvit Paporoti," and most in possessing a Ukrainian pysanka.

M. Dushnyck.

Mrs. Yaroslava Surmach Mills demonstrates pysanka painting, while part of her audience (shown at the Ukrainian Institute of America, New York City) watches attentively. The program took place on March 18, fifty guests, including ladies from 18 countries, participating.

WFUWO NEWS

WORLD FEDERATION OF UKRAINIAN WOMEN'S ORGANIZATIONS

Mrs. Helen S. Prociuk, Editor

Mrs. Kay Lucyshyn, Co-Editor

April, 1969

No. 11

For Women Only

Even a superficial glance at the newspaper stands suffice, for a passerby to note the flood of journals and magazines designed for women. Food supermarkets also distribute popular women's magazines, and popular magazines designed for the "general public," which, by their light and entertaining contents, appeal to women's tastes and interests. While the intellectual levels of these magazines vary, if today's women were to be judged according to the contents of these magazines and journals they would at best be judged as a personification of mediocrity interested almost exclusively in cooking, fashion, sex, and household management. The number of ads placed in these magazines by big companies indicate that they are being read and are popular.

The daily press is far from being different: here women's pages carry articles and advertisements on cosmetics, fashion, cooking. Articles that attempt to handle serious women's problems are often quite biased — authors and reporters are men or successful women who can hardly conceal their conceit, superiority and often contempt for other women who did not achieve the so called "superior status," but are still anxious for their personal improvement. Thus the press in general aids and abets the paternalistic and discriminatory attitudes toward women that still prevail in our society.

Another type of magazines and bulletins designed for women are those published by women's organizations. These publications have a limited circulation and very much resemble the

"company magazines" employers publish for their employees. Essentially they are "family" magazines catering to the particular interests of their membership, reporting on meetings, conventions, etc. These reports are more interested in personalities than in organizational matters or work carried out by women. They carry a great deal of self-adulatory reports, news and personal photographs.

There are few if any among these magazines that make an effort to skillfully balance their contents, making them pleasant, entertaining and informative, as well as unbiased and devoted to the interests of the woman herself and her organization.

Yet, there is no end to the topics that would interest an educated organization woman: personal, professional or vocational development, and managerial problems an executive woman or

an executive-volunteer woman might have, organizational problems, policies and procedures. There is a host of topics pertaining to the woman herself and herself alone. . . . This type of magazine would not need to be radical or "feminist." The primary prerequisites are sincerity, and awareness and understanding of women. The question arises now, would such magazines be popular? Who would read and buy them so that they would become self sustaining and profitable?

While we are on the subject of women's magazines we cannot overlook women's responsibility for perpetuating this state of affairs. After all, it is the women who read them, and as consumers should dictate their own terms, what and how something should be written for her. This, therefore, is one more task for women's organizations: to educate women to become enlightened and discriminating readers.

The WFUWO Press

The World Federation of Ukrainian Women's Organizations (WFUWO) was founded in 1948. Since its beginning the Federation felt the need to communicate with its member organizations, dispersed in the Western World. The hospitable *OUR LIFE*, a monthly magazine published by the Ukrainian National Women's League of America, lend its helping hand and news and articles began to appear on its pages. Mrs. Lydia Burchynska, the editor of *OUR LIFE* and the then Press Chairman of WFUWO, became editor of the *WFUWO NEWS* at that time.

In 1963, at the WFUWO Regional Conference in Toronto, Mrs. Irene Pelensky was elected Press Chairman of WFUWO. Plans were made to publish a separate mimeographed quarterly bulletin: *Ukrainian Woman in the World*. Thus the quarterly was born and an editorial board was formed under the leadership of Mrs. Irene Pelensky.

In 1966 UWW changed its style. The number of pages were increased to 24 and the quarterly began to appear in printed form. It became a magazine popular especially among the Friends of WFUWO and the executive membership informing them about

Mrs. Helen Lototsky, now President of the World Federation of Ukrainian Women's Organizations

ST. OLGA'S ICON

In commemoration of St. Olga's 1600th year UNWLA Headquarters announced a Contest for an icon of this Ukrainian saint and ruler. All Ukrainian women painters are invited to participate. The Contest will last until April 30, 1970. The icons should be addressed to the Ukrainian American Institute, 2 East 79th St., New York, N. Y. 10021.

friends in the Ukrainian women's movement, important community events, significant outcomes of women's world conferences and activities of WFUWO member organizations.

1967-68 was a difficult period in the Quarterly's life. Printing difficulties forced it to appear irregularly and its volume varied from 18 to 68 pages. These problems were overcome in 1969. The last two issues of 1969 marking the 20th anniversary of WFUWO and the life and work of the late President Olena Salisniak presented an array of articles. The first one reviewed the activities of WFUWO and its prominent women for the past 20 years. The second gave a biography and an overview of the work of WFUWO's late President.

Thought-provoking articles on women's problems were among the most valuable features of these issues.

Ukrainian Woman in the World will continue its work as a 16-20 page magazine issued on a quarterly basis and presenting material of interest to all Ukrainians organized in the world. I. W.

Women's Press in the Soviet Union

It is no easy task to write about the women's press in the Ukrainian Soviet Republic, not because it is so extensive, but because it is almost completely non-existent. One can hardly call "press" the single monthly journal which tries to satisfy the social and cultural needs of 22 million Ukrainian women.

Thus, the history of the Ukrainian women's press in the Ukrainian SSR is very brief. It begins as late as 1930 with the appearance in Kharkiv of "Selianka Ukrainy," later renamed to "Kolhospnytsia Ukrainy." This journal was the organ of the Central Division of Women Workers and Farmers of the Central Committee of the Communist Party of Ukraine, and in this capacity it served as a channel for Party propaganda. When the Ukraine underwent one of the most horrifying tragedies in its history — the man-made famine during the enforced collectivization of 1932-1933 — when 10 million people, among them several million children, were starved to death, the journal carried articles about the "joyous and happy life of Ukrainian women and children under the Party's wise leadership." Equally "joyous" in the opinion of the Editors were the continuous arrests, purges and deportations of Ukrainian intelligentsia, farmers and youth to slave labor camps in Siberia.

In 1945, following World War II, "Kolhospnytsia Ukrainy" was renamed „Radianska Zhinka". This civic political and literary-cultural journal has been appearing for 24 years in Kiev, published jointly by the Council of Professional Unions and the Ukrainian Writers Union. It is now edited by M. R. Prykhodko, with the assistance of a 10-member Editorial Committee.

Like its predecessors, "Radianska Zhinka" is primarily a political journal whose commentaries are Party-oriented, in direct opposition to the interests of Ukrainian people. Unable to ig-

nore the forced deportation of Ukrainian students to the wastes of Kazakhstan and Karaganda, "Radianska Zhinka" writes about the "joyous" farewells between the youths and their parents, the "happy" tears of the mothers and similar nonsense.

In the past few years "RZ" has had the unenviable task of making light of the tragic plight of Ukrainian youth who are denied admittance to colleges and universities and are forced to seek employment on collective farms following their graduation from Soviet high schools. Menial physical labor is glorified, and the pages of "RZ" are full ed with photos of women dairy workers, swineherds, tractor drivers, beet pickers and factory employees.

Similarly glorified are other features of life. The issues for 1969-70 sing the praises of Lenin on the 100th anniversary of his birth, that same Lenin who brought the Ukraine a bloody harvest, later perpetuated by Stalin.

In the past few years competition with western Ukrainian women's publications has forced "RZ" to raise its technical standards somewhat, and it now features articles on fashion, family living, and recreation.

Now and again there appears in the press the clear, honest opinion of the Ukrainian woman — her striving for truth, morality and ethics, her love for her homeland. And it is painful to know that that brave voice will inevitably be stifled by the Soviet regime under the guise of "literary criticism." It can hardly surprise us that a free, multi-faceted women's press can exist only outside the Iron Curtain, among the emigre groups. Y. P.

A leader sees things through the eyes of his followers. A leader puts himself in their shoes, and helps them make their dreams come true.

WFUWO Journalists' Division

With the development of the Ukrainian women's press in the Free World there grew the need

DARIA STAROSOLSKA

The first Ukrainian women's newspaper "Meta" began appearing in Lviv in 1908. It was put out by the Ukrainian Women's Circle and its initiator was a young civic leader — Daria Starosolska. A music teacher by profession, she was also a gifted journalist.

"Meta" was eventually forced to stop publication due to financial difficulties, but its editor continued to write. Her articles on education, music and literature frequently appeared in the Ukrainian women's press. Her writing style was a unique expression of her own ideas and views.

This involvement in Ukrainian civic rights brought her to a tragic end. When in 1939 the Russians occupied Western Ukraine, they directed their persecution against Ukrainian civic leaders and their families. Daria Starosolska's husband, Volodymyr, was arrested at this time, and she together with her two children — a son and daughter — was sent to Kazakhstan, where she died amid great hardships in 1940.

Daria Starosolska founded the first Ukrainian women's paper "Meta" in 1908

for an organization that would unite women journalists. The initiative for the founding of such an organization was provided by the Press Committee of the World Federation of Ukrainian Women's Organizations. The Journalists Division was founded in 1960 and is headed by Mrs. Stefania Bubniuk, editor of Women's World, a Ukrainian women's magazine which is published in Winnipeg. Members of the Division's Board of Directors include Mesdames Burachynska, Kohuska, Zelska and Muchyna.

The initial efforts of the Journalists Division were directed toward increasing the membership, getting the members interested in the Division's work and working with them on planned projects. These efforts have been highly successful. The membership now includes 40 women journalists from various countries of the Free World. To date it has not been practical to arrange a meeting or conference of the membership, but contact is maintained through letters and bulletins. The Board of Directors keeps in close touch with the membership and supports them in their work.

Further efforts were directed toward the establishment of the archives of the Journalists Division. They are located in Winnipeg, the seat of the Division's Board of Directors. The archives include Ukrainian women's press publications as well as editions of earlier such publications. In addition the Division office maintains a file on each member, which includes her photo, biographical data and a record of her writings.

The Journalists Division has also prepared bi-lingual membership certificates for identification purposes to facilitate the members' participation in professional meetings and press conferences.

The Division's Board is currently planning to award certificates for the year's best published articles in order to encourage

Late Olena Zalizniak,
WFUWO President

OLENA ZALIZNIAK

In 1957 Olena Zalizniak became head of the World Federation of Ukrainian Women's Organizations (WFUWO). She was a leading figure of the Ukrainian organized women's movement who devoted her entire life to its work.

Olena Zalizniak was among the first women in Western Ukraine to receive a higher education. She was a born educator, but although she loved and understood young people, she was equally interested in civic work. Living in Lviv, Vienna and Montreal, she gathered together women for civic projects and organized work. She gained many friends for the Ukrainian organized women's movement by her appearances at the congresses of the League for Peace and Freedom in Vienna (1921) and Prague (1929).

For twelve years she directed WFUWO under the difficult circumstances of territorial displacement and exile status. It was with deep gratitude for her work and devotion that Ukrainian women bade a final farewell to Olena Zalizniak on June 16, 1969. She died in Montreal.

its membership to greater activity. Efforts are also being made to encourage young professionals to join the Division. L. B.

BOOKS

Norton T. Dodge, *Women in the Soviet Economy, Their Role in Economic, Scientific and Technical Development*, Baltimore, John Hopkins Press, 1966 and London, Oxford University Press, 1967.

Women in the Soviet Union constitute 50% of the labor force. While communist doctrine emphasises the equality of women, the high rate of participation of women in the labor force is due to the economic growth of the economy as a whole and specific sectors of soviet economy in particular. It is also due to the government planning and the imbalance of sex ratio caused by the two world wars and the hard times between 1920 and 1930 rather than by the principle of equality.

The majority of women lack first-rate industrial skills. The educational level, especially among older women is rather low. On the other hand, however, there is a high percentage of women who work in semi-professional and professional occupations.

Child care facilities are insufficient, and very little has been done to ease the woman's household chores. It would seem that, in the long run, the government has really no deep interest in keeping women in industry as permanent workers. Recent trends indicate that the economic and social pressures put on women as well as the incentives to encourage women to work are diminishing and hidden discrimination against women attending a particular college or studying in particular fields is coming to the fore. Dodge also points out that while women may have no difficulties in entering and succeeding in their work, advancement to high positions is not easy because of their lower productivity due to lesser education and family duties.

The book is well documented by statistical material and illustrated with charts and diagrams.

Dodge's book also has its weak points. The author spent only 4 months in the Soviet Union

while working on his research, and therefore some of his observations may seem superficial to those who have lived in the country and know the conditions well.

Another point worth mentioning is the fact that the author studies problems pertaining to the Soviet Union as a whole. Conditions often differ in republics and an interested Ukrainian scholar may want to study the female employment problems as it exists in Ukraine. **H.S.P.**

IN MEMORIAM

In 1969 Ukrainian women lost two noted women who made important contributions to the growth and development of WFUWO.

Olena Kononenko was one of the first Ukrainian women lawyers. She was a native of Khar'kiv where she worked as a financial inspector and planner. During the Russian occupation of Ukraine she emigrated with her family to the West. She lived in Boonton, N. J., where she died on July 6, 1969.

As director of the WFUWO Commission of Economic Studies, the late Olena Kononenko conducted valuable research on the status of Ukrainian women in the Soviet Ukraine and in the West.

* * *

Olena Chekhivska came from the Podilia region and lived for many years in Odessa and Kiev. With her husband, Volodymyr, she was active in the rebirth of the Ukrainian Orthodox Church. As a result, her husband was sentenced by the Russian regime to life imprisonment and she herself suffered persecution. During the Second World War she emigrated to the West.

For many years Olena Chekhivska served as treasurer of WFUWO, and later became an honorary member of the organization. She died in Philadelphia on November 10, 1969.

Two good talkers . . . not worth one good listener.

FOLK ART EXHIBIT IN NEWARK, N. J.

The UNWLA Regional Council in Newark, N. J. presented an exhibit of Ukrainian folk art in the City's museum during the month of March, 1970. About 150 objects were on display in 13 cases, each was labeled with an elaborate description. The Museum expressed its thanks to Mrs. Dora Rak, the Council's President. The following letter was received from Mr. Samuel C. Miller, Museum Director.

"This is just a note thanking you and all the ladies of the Ukrainian National Women's League of America, New Jersey Branch, for the work you did to make the program of Ukrainian music and dance last Sunday the succes it was. My only regret is that our facilities did not enable us to handle the enormous crowd. May I say how much the staff and I appreciate the patience and understanding with which all of you accepted this. Perhaps, at a future date, a repeat performance might be scheduled.

Again, on behalf of the Trustees, may I say that it has been a pleasure working with your organization."

PROJECT "GRANDMOTHER"

10 years ago it came to our attention that there are elderly women still living in Europe, for the most part in public institutions, or receiving public assistance which is in no case quite adequate. These women have no families, and lead a lonesome existence. They often feel that the world has forgotten them. UNWLA has decided to give help with a personal touch. Our Branches have "adopted" these women — giving them not only financial help, but also personal attention. Originally we had 9 adopted "Grandmothers"; now their number has grown to 30. Five dollars a month, a letter, or maybe a subscription to "Our Life," and your Branch may have the satisfaction of adopting your own "Grandmother." Some Branches may want to get together on this project.

НАШЕ ЖИТТЯ — КВИТЕНЬ, 1970

What to read

by Marty

Luchkovich, Michael, ed. **Their Land**; an anthology of Ukrainian short stories. Preface by Clarence A. Manning. Introduction by Luke Luciwi. Biographical sketches by Bohdan Krawciw. Jersey City, Svoboda Press, 1964. Pp. 325.

Ukrainian prose literature is represented by only a few books of English translations. Of the short story writers only Franko, Kotsiubynskyi and Khvylovyi are available in separately published collections. **Their Land**, therefore, is to be welcomed as a first attempt to provide a broader panorama of the Ukrainian short story for the Anglo-American reader. It is a collection of 26 stories by twenty-one Ukrainian authors ranging chronologically from the 19th century classic Marko Vovchok to our popular contemporary Ivan Kernytsky. An anthology, by definition, is a collection representative of something — of an author, an era, a genre, a national literature. How representative can an anthology of Ukrainian short stories be, if writers such as Khvylovyi, Vasylenko, Yanovskyi, Slisarenko, Makovei, Ivchenko, Vyshnia are not included — not to mention contemporary Ukrainian writers — both at home and in exile — of whom four only, and not necessarily the best ones, have found a place in **Their Land**? The "Introduction" stresses the fact that the contents is "purely incidental." Such an approach to a collection which calls itself an anthology is indeed regrettable. The translations were done by a number of different people. Their quality is uneven and there is a remarkable lack of uniformity (e.g., "Pan" in one story is translated as "Pan," in another as "Mr.") With one or two exceptions, explanatory footnotes are missing and some puns remain little mysteries as

НАШЕ ЖИТТЯ — КВИТЕНЬ, 1970

Ukrainian Dishes

Miss Irene Kashubynska, UNWLA Home Economics chairman, has worked out a series of recipes connected with the Easter holidays. Our Branch 12 in Cleveland, Ohio, published a booklet of these recipes for its own use. However, since this is already out of print, we are reprinting two recipes from its pages.

Baked Beef with Sauce

4 lbs. meat (eye roast)
1 can mushroom soup (cream of mushroom)
1 chopped onion (onion soup may be substituted)
3 tbsp. water
½ tsp. sugar
2 tsp. salt

Rinse the meat and rub it with the sugar and salt. If you are using the onion soup, omit the salt. Let the meat stand for half an hour.

Take a sheet of aluminum foil large enough to hold the roast, tuck up the edge and pour the can of mushroom soup into it. Place the meat inside and pour the rest of the mushroom soup over it. Sprinkle with chopped onion or pour the onion soup over it. Fill the empty can with water and pour this over the roast as well. Seal the aluminum foil tightly and bake the meat in an oven at 350 degrees for 3½ or 4 hours.

SAUCE: Dilute 1 tsp. corn starch with cold water. Blend it

to an uninitiated reader. The book, alas, has a number of typographical errors. With all these limitations, **Their Land** is a badly needed addition to the list of English language translations from Ukrainian literature, being the one and only source for a considerable number of Ukrainian short stories in English. Well-written bio-bibliographical notes for each author prepared by B. Krawciw and a beautiful jacket by Jacques Hnizdovsky enhance the value of this book considerably.

with the meat juices and let it boil.

Vegetable Salad

4-5 cooked eggs
1 small onion
1 tbsp. sugar
salt and pepper
1 jar of mustard (9 oz.)
1 cup sour cream
2 finely chopped apples
1 can carrots (8 oz.)
1 can green peas (8 oz.)
1 can string beans (8 oz.)
1 can lima beans (8 oz.)
2 cans potatoes (16 ozs. each)
½ cup relish

Rub the inside of a salad bowl with the cut onion and chop the eggs into it. Add sugar, salt and pepper and let stand for a while. Then add mustard and blend well. Next add the sour cream, relish (pour off the liquid) and the apples. Blend well and add the drained vegetables. Finally drain the liquid from the potatoes, rinse them in cold water and cut in small squares. Add to the salad. Refrigerate before serving.

UNWLA PUBLIC RELATIONS COMMITTEE

Mrs. Mary Dushnyck, Public Relations Chairman of WFUWO, organized a Committee for the planning and discussing of various actions. Members of the Committee are: Mesdames Alice Berwecky, Irene Padoch, Olga Liteplo, Lydia Hladky, Camilla Smorodsky, and Rosalie Polche.

CORRECTION

In the caption under the picture of the Embroidery Class which appeared in the December issue of **OUR LIFE**, it was inadvertently stated that Mrs. Marie Ricket was not present, and that Mrs. Ann Redosh was. Actually, Mrs. Ricket was present and Mrs. Redosh was not. Our apologies to both ladies.

На сторожі здоров'я

Захворювання шлунка

До найбільш поширених захворювань шлунка слід віднести запальні захворювання слизової оболонки шлунка (гастрити) і виразкову хворобу (улькус). Гастрити можуть бути гострі і хронічні. В свою чергу гастрити можуть бути з підвищеною, нормальною і зниженою кислотністю. Звідси харчування при захворюваннях шлунка повинно бути побудоване відповідно до характеру захворювання.

Виникає питання: що лежить в основі правильного харчування при захворюванні шлунка?

Основним у цьому лікуванні є запобігання подразненням слизової оболонки шлунка.

Тепер науковими дослідженнями встановлено, що всі поживні речовини поділяються на слабкі і сильні збудники шлункової секреції. Сильними збудниками виділення жовчі є алкогольні напої, гірчиця, перець, хрін, петрушка, кави, міцний чай, солоні і копчені вироби з м'яса і риби, всі смажені страви, яєчний жовток, бульйони, м'ясні відвари, чорний хліб, круті каші і свіжа садовина й ягоди.

До слабких збудників секреції шлунка відносять товсте молоко, вершки, свіжий протертий сир, сирий яєчний білок, цукор, крохмаль, виварене січене м'ясо, риба, колоचना картопля, товщі, питна вода, какао, юшки з садовини, варена городина (капуста, бруква, морква), німецький чай з молоком.

Харчування хворих із захворюваннями шлунка, повинно бути побудоване на виключенні сильних збудників секреції. Не слід також вклучати в таке харчування продуктів, багатих на грубу клітковину, які механічно подразнюють слизову оболонку шлунка. До таких харчів належить — редька, квасоля, горох з лущинкою, чорний хліб, жилаве м'ясо, хрящі, непочищена незріла садовина, ягоди з грубою шкірочкою (агрус, порічки, фіги, дактилі) і т. д.

Крім того не слід перевантажувати шлунка введенням великої кількості їжі за один раз. Приймаючи їжу треба часто (4-5 разів на день), невеликими порціями.

З метою щадіння слизової оболонки шлунка при його захворюваннях хворому слід також уникати гарячої і надто холодної їжі. Треба вистерігатись їсти швидко і погано пережовувати їжу.

Поряд із цим, харчування при захворюваннях шлунка повинно бути різноманітним і змішаним, містити в собі достатню кількість білків, товщів, вуглеводів і вітамінів.

Виникає питання — як же харчуватись при тому чи іншому захворюванні шлунка? Подаємо наперед зразок харчування при запальному стані шлунка чи кишок. Пізніше повернемося до харчування при виразковій хворобі чи гастриті, а вкінці до харчування при захворюванні печінки.

В. П. Безуглий

ДЕЩО ПРО МАЛИНИ

До дуже поширених, але, на жаль, і дуже занедбаних ягідних кущів належить малина (Raspberry). Дає вона багато гарних і смачних ягід, що їх можна їсти сирими, переробляти домашнім способом на соки, вино й конфітури. Відмін є багато: чорні, жовті, фіолетні й червоні. Найбільш популярні червоні „Indian Summer“, „Giant Lantham“. Усі вони — самоzapильні. На ґрунт малина невибаглива, положення потребує соняшного.

Садимо її рядами: 60 інчів ряд від ряду і 20 інчів кущ від куща в ряді, щоб вигідно було між рядами пройти. При посадці мусимо кущ малини сильно притяти, щоб не осталося більше, як один ґін із двома чи трьома очками. Це є дуже важне для доброго закорінення. Ґін цей не повинен бути вищий, як 12 до 16 інчів.

У першому році по посадженні дають малини небагато ягід. Але описля можуть вони зоставатись і 30 літ на одному місці й давати гарний збір.

Так, як усі ягідні кущі, малина потребує обтинання, родить лиш на дворічних гонах. Саме від належного обтинання залежить її врожай. Обтинання гонів найкраще робити по зборі ягід, себто в серпні. Обтинаємо попри саму землю, щоб не оставляли пеньків. Якщо ми цього з час не зробили, можемо обтинати протягом цілої зими аж до березня. В березні ці гони вже висохлі й усунення їх — конечно. Восени або зимою усуваємо також слабо розвинені гони. Один кущ не повинен мати більше як чотири до шість сильних гонів, а ті гони восени або зимою скорочуємо до висоти 40 до 50 інчів.

Хоч малина не є вибаглива щодо ґрунту, все ж таки потребує угноєння компостом або іншими погноями. Також не зносить між собою бур'янів. Двічі в році гарно висапана гарно виглядає і є прикрасою нашого городу.

Роман Коцик

Куховарські назви на букву П

Почастунок, гостина.

Почеревина — 1. нижня частина живота свинячої туші, 2. сало на тій частині.

Пошаткувати — посікти капусту на шатківниці. Пошаткований.

Парити, парене молоко (а не варене).

Первак — наливка або квас першого зливу.

Пйшки, колодочки, пенькі — корінці пір'я свійської птиці, що їх вискубують, готуючи до варення чи печення.

Півнячі гребінці — дрібне солодке печиво.

Пласт риби — половина риби, розрізаної вздовж хребта з костями і шкірою або без них.

Пластувати або пластати рибу — очищену рибу прорізати вздовж на дві половини.

Пороба (рогатої худоби) м'ясна або молочна.

Празник — храмове свято.

Праска — залізко — прилад до прасування тканин.

Прасол — торговець в'яленою рибою і сіллю.

Презерви — нестерилізовані харчеві припаси.

Прецель, див. плетеник.

Прийавка, додаток, прійкидка. Прибирати, робити порядки.

Н. Ч.

Вишиваймо для дітвори

Численні Дитячі Вишивані Забави вказують на те, що наші молоді матері хочуть передати своїм дітям замилювання до вишивки. Тому подаємо кілька моделей дитячих вишиваних суконок, що їх легко й скоро можна виконати.

Суконочки для 4- і 3-літньої дівчинки

1. Суконка для 8-літньої дівчинки. Виконана з кремового напів шовкового матеріалу. Вишивкою прикрашена на придолі і рукавцях.

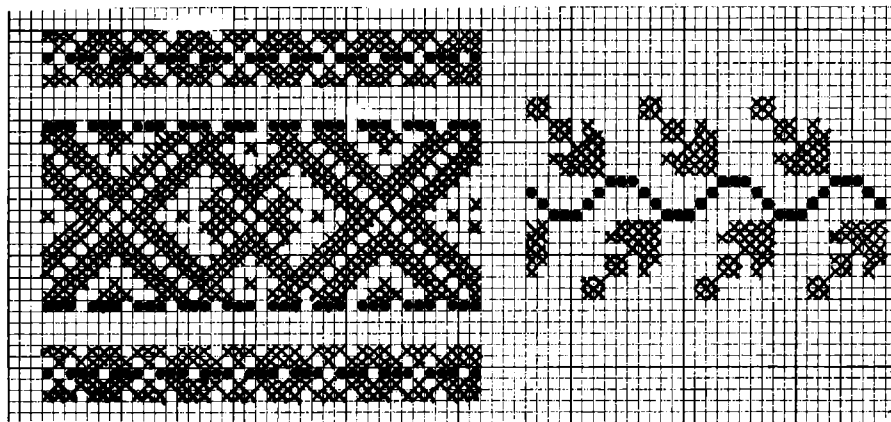
Вишивати нитками Муліне в довільній красці. Засадниче повинна бути червона й чорна. Але можна виконати також у синій (ДМЦ ч. 798) і ржавій (ч. 900).

2. Суконка для 4-літньої дівчинки з білого або кольорового полотна. Зпереду зустрічна складка, прикрашена з обох боків вишивкою. На взір можна використати різного роду зубці.

3. Суконка для 3-літньої дівчинки з білого або кольорового батисту. Зпереду поширена короткими складками, від них угору біжить хвиляста вишивка. Взір „хмелик“ виконаний чорною й червоною краскою (ДМЦ ч. 310 і 321).

Суконка для 8-літньої дівчинки

Хрестиковий взір у двох красках. — Взір „хмелик“.

Користаймо з досвіду

Віджива в часі хвороби

Кожне захворювання організму людини вимагає відповідного харчування. Такі правила називаємо дієтою і стосуємо її — залежно від припису лікаря чи загальних вказівок, пов'язаних із даною хворобою.

Особливу увагу харчуванню прикладаємо при захворюванні шлунка. В початковій стадії хворий може споживати тільки слабкий чай і сухарики з білої муки. Пізніше можна це скріпити мішним, але худим м'ясним відваром з додатком пшеничних крупів або рижу і кашою-клеєм із вівсяних пластівців чи рижу. Коли стан хворого поправляється, тоді він може їсти перетирану кашу з додатком масла, диті галушки, черствий білий хліб із маслом, свіжий сир, м'яко зварені яйця, сирий сік із садовини, печені яблука, драглеці. В дальшому, можна дати йому худе, варене м'ясо, рибу, дріб, городину (спочатку перетирану) і компоти.

Каша-клей із вівсяних пластівців

2 ложки вівсяних пластівців, 1 і пів горнятка води, сіль, 1 ложечка масла

Пластівці висипати на холодну воду, посолити й заварити. Коли розваряться, перетерти через сито і додати масло.

Подібно виконується каша-клей із рижу.

Галушки з пшеничних крупів

1 ложечка масла, 1 яйце, 2 ложки пшеничних крупів, 1 ложка борошна (муки), сіль

Масло втерти з жовтком аж буде пухке, додати крупи і борошно. Посолити. Лишити на 10 хвилин. Потім білок убити на шум і вимішати. Набирати ложкою галушки і кидати на кип'ячу воду у широкій посудині. Варити 5 хвилин і спробувати чи готове. Вибравши до полумиска можна покрити маслом.

Риба з води

1 ф риби, закришка (морква, петрушка, салера, цибуля), сіль, ложечка січеної зеленої петрушки

Почищену, посолену рибу зварили разом із закришкою. Вийняли на полумисок, покрити топленим маслом і січеною зеленою петрушкою.

Колочена картопля з морквою

1—2 картоплини, 2 морквини, 1 ложечка масла, пів горнятка молока, сіль

Зварити картоплю в лущині разом із добре вмитою і почищеною морквою. Тоді почистити картоплю, пом'яти її разом із морквою з додатком масла і молока.

Бабка з яблука і моркви

1 велике яблуко, 2 морквини, 1 яйце, 1 ложка масла, 1 суха булка, 1 горнятко молока, 1 ложка тертих сухариків

Масло втерти з жовтком. Намочити булку в молоці. Втерти яблуко і моркву на грубій терці. Вимішати це все на масу і додати до неї шум із одного білка. Вимішати легко і виложити до посудини, вмащеної маслом і висипаної сухариками. Прикрити покриткою і всунути до печі на 300 ст. Пекти 20-30 хвилин.

Хто не хоче користуватись печею, може варити бабку в більшій посудині з кип'ячою водою.

Галушки з сира

1 горнятко свіжого сира, 1 яйце, 1 ложка борошна (муки), 1 ложка масла, сіль

Масло втерти з жовтком, а потім із сиром. При кінці додати борошно і посолити. Вбити шум із білка і легко вимішати з масою. Тоді набирати ложкою галушки і кидати на кип'ячу воду. Варити около 5 хвилин і спробувати чи готові. Виложити на полумисок і покрити маслом.

М'ясні галушки

3 унції худого меленого м'яса, 1 яйце, сіль, 1 ложечка масла, 1 суха булка, пів горнятка молока.

Втерти масло з жовтком. Намочити в молоці суху булку. Вбити шум із білка. Вимішати масло з

витисненою булкою, м'ясом, а на кінці легко додати шум. Формувати ложкою галушки і кидати їх на кип'ячу посолену воду. Варити около 10 хвилин.

Лакоминка з печених яблук

2 яблука, 1 ложка цукру-пудру, 1 білок, пів пачечки желатину

Спекти яблука і перетерти. Тоді додати до них цукор і желатину, розпушену в невеликій кількості теплої води, вимішати. Додати шум із білка, легко вимішати і поставити в холодильник, щоб стужавіло.

ПОРАДНИК ІЗ ГОРОДНИЦТВА

Про фікус

Чи фікус потребує теплої чи холодної кімнати? Читачка з Брадфорду

Фікус держимо зимою в температурі 60—75 ст. Він потребує ясного, але не виставленого на соняшне проміння місця.

Роман Коцик

ПЛЕТУХА

На кухні М'ясорубку плетухою назвали. І не даремно. Як і щось попаде до її вуха, вона все перекрутить (вона на це здібна) і нашіптує всім, кого зустріне. Та так плеще, що сама собі вірити починає:

— Чули, ота преподобниця Ложечка любов крутить із своїм начальником Чаєм? — питає вона у Терки. — А Цукор? У нього сім'я, а він вчащає до Кави. Так і тане, так і тане перед нею. А Ніж? Якби ти побачила, як старий біс біля молодої Виделки витанцює.

Терка слухає і заздрить М'ясорубці, що та всі кухонні новини знає. Потім добре перетре все, що почула, і рознесе по кухні. А там ще Солонка солі підсипле. Так і літає ота перекручена, перетерта та підсолена брехня. Іноді хтось таки повірить плітці, і починаються сварки в сім'ї або на роботі.

Лише тоді всі починають говорити, що М'ясорубка й Терка у цьому далеко не останню роллю відіграли і що їх треба притягати до відповідальності.

А таки треба!

В. Б.

Коли змінюєте мешкання, не забудьте повідомити нас про зміну Вашої адреси.

Вісті з Централі

Квітень — це другий місяць суспільної опіки в нашій організації. В цьому часі ми провели **три великі збіркові акції** — на Фонд Наглої Потреби, на Фонд Української Церкви в Потребі і на потерпілих від землетрусу в Югославії. Наше членство живо виключилося в цю допомогову роботу і значно причинилося до її успіху.

Перші пожертви на **Укр. Церкву в Потребі** зложили — 16 Відділ 50 дол., 20 Відд. 25 дол., 33 Відд. 100 дол., 51 Відд. 25 дол., 74 Відд. 50 дол., 84 Відд. 19 дол., 87 Відд. 50 дол., 98 Відд. 8.50 дол., 105 Відд. 5 дол. Чекаємо дальших влат!

Перші пожертви на **листи ЗУАДКомітету**, розіславі з Централі СУА для потерпілих від землетрусу зложили — 42 Відд. 51 дол., 43 Відд. 57 дол., 45 Відд. 25 дол., 98 Відд. 5 дол. Чекаємо дальших влат!

З радістю подаємо до відома, що дотеперішня Секція 37 Відділу СУА у Дітроїті в **Анн Арборі, Миш.** зголосила охоту стати самостійним Відділом СУА. Одержала пор. число 50 і одержала грамоту Відділу. На чолі новоствореного Відділу стала п-ні д-р Ася Гумецька. Вітаємо нову голову і бажаємо їй та всім членкам Управи успіху у дальшій праці!

Всі Відділи СУА отримали спеціальні **податкові формуляри** за 1969 р. для неприбуткових організацій. Їх треба вповнити і вилати до центрального податкового уряду у Філадельфії до 15. травня 1970 р. За точне вповнення і внесення декларації є відповідальна Управа Відділу.

Пригадуємо Відділам, які не вплатили ще **належних оплат за 1969 р.**, що повинні зробити це в найближчому часі. Впорядковане діловодство вимагає також доброї фінансової господарки. А з нею пов'язане також вирівнювання належностей, що є фінансовою підставою праці нашої Централі.

Екзекутива СУА

НАШЕ ЖИТТЯ — КВІТЕНЬ, 1970

Вітаємо!

Черговою Округою, що зголосила нам новоприєднаних членок — є Округа Ньюарку. Хоч ще не всі Відділи обізвались, проте віримо, що дістанемо їх пізніше і зможемо привітати разом з іншими спізненими зголошеннями. А тепер вітаємо тих, що в час зголосились!

24 ВІДДІЛ СУА, ЕЛИЗАБЕТ:

Анна Забава
Катерина Нечезна
Галина Пухта

28 ВІДДІЛ СУА, НЮАРК:

Юлія Димчук
Мирослава Мадрусак
Людмила Нагнибіда
Марія Остап'юк
Люба Потічна
Яніна Стоцко
Марія Цирик

86 ВІДДІЛ СУА, НЮАРК:

Галя Бистрицька
Я. Німчановська

Марія Олійник
Ольга Понось
Стефа Призимирська
Рома Федасюк
Таня Франко

100 ВІДДІЛ СУА, КАРТЕРЕТ:

Катерина Брус
Розалія Калічинська
Лідія Кілик
Олександра Масляк
Софія Матлага
Софія Сінгура
Ярослава Ткачук
Орися Шманко
Стефанія Цімирман
Марія Якубович

ЕКЗЕКУТИВА СУА

Замість квітів

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу бл. п. Михайла Стаховського, батька нашої членки п-ні Ірини Лапчак, посилаємо 10 дол. на Фонд Мати й Дитина, а родині Покійного висловлюємо шире співчуття

Членки 86 Відділу СУА

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу бл. п. Марії Остромири-Маковської зложили додатково на Фонд П'ятсот членки 49 Відділу СУА в Бофало

Стефанія Чайківська 5 дол.
Текля Руда 3 дол.
Д. Завадівська 2 дол.

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на далеку і самотню могилу в десяту річницю смерті бл. п. Євгенії Петровської складаю 5 дол. на Фонд Бабусі

Наталія Фіглюс
Бофало-Чіктовага

В ПАМ'ЯТЬ дорогої нашої мамусі й дружини бл. п. Ніни Біляїв складаємо 15 дол. на Фонд Допомоги жертвам землетрусу в Югославії

Наталія Баланчук
з родиною в Шикаго
в Ньюарку

В ПАМ'ЯТЬ незабутньої бл. п. Любов Данилівни Зофійовської складаємо 6 дол. на Фонд Бабусі

Наталія Баланчук
з родиною в Шикаго

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу дорогої кузини бл. п. Ольги з Липанських Вовк складають 20 дол. на пресовий фонд Нашого Життя

Нуся і Роман Крохмалюки
Дітроїт

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу моєї єдиної сестри Наді, її донечки Сяні і чоловіка Миколи Мостовичів складаю 10 дол. на Фонд Мати й Дитина

Віра Зобнів, Торонто

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на свіжу могилу тети бл. п. Ольги з Липанських Вовк складають 10 дол. на пресовий фонд Нашого Життя

Рома і Степан Когут
Дітроїт

В ПАМ'ЯТЬ моєї тещі бл. п. Марії Лушпинської родом Мелешкевич, складаю однорічну передплату журналу для Бабусі

Ярослава Лушпинська
Рего Парк, Н. Й.

Виховна Конференція в Дітройті

Однією частиною Міжокружної Конференції виховних референток і вчительок дошкілля була **дискусійна лава**, що в ній брали участь пп.: Рома Дигдало, Олена Лісківська, Дарія Маркус та Іванна Кучер під проводом модераторки д-р Валентини Савчук.

Введення в дискусію виголосила **п-ні Рома Дигдало**, насвітливши гло, на якому українському жіноцтву доводиться виховувати нове покоління. Вона з'ясувала всі труднощі й усі розбіжності нашого часу, з якими зустрічається сьогоднішня молодь. На думку дискусантки, молодечі організації не вдовольняють молоді повністю, вона прагне чогось іншого. Варто б перевірити методи діяльності молодечих організацій, як Пласт і СУМА. Видно дискусантці не було відомим, що Пласт саме вже перевірює ці питання в себе, шукає нового підходу до виховних проблем та їх усучаснення в рамках 2. Пластового Конгресу, якого друга сесія відбудеться в половині цього року.

Першою дискусанткою була **п-ні Олена Лісківська**, людина з непересічно широкою освітою. З України вона приїхала з дипломом інженера-економіста, тут студювала математику і саме робить магістерку з цього предмету. Окрім того студювала психологію й літературу. Її темою була „Психологія підлітка“. Модерна наука вважає вік дозрівання найважливішою стадією в духовому розвитку людини. Кожна стадія — а є їх вісім — має свою вагу, однак найбільш цікавою і бурхливою є стадія дозрівання, тобто вік 11—15 років. На формування духовості людини впливають два чинники: спадковість і оточення. Над цими чинниками зупинилася дискусантка докладніше, а питання модераторки і відповіді на них доповнювали тему і заокруглювали її. Питання відносилось головню до справ, що нас турбують: чи і яка є співпраця між домом, школою, церквою і молодечими організаціями і чи вона задовільна? Ці всі чинники незвичайно важливі і якщо вони себе взаємно не доповнюють, тоді доходять до конфліктів, що від'ємно відбуваються на вихованні молоді.

Черговою дискусанткою була **мгр. Дарія Маркус**. Її тема була дуже актуальна, а рівночасно широка: алкоголь, нікотина, наркотики, зла лектура, телевізія, фільми — й їхній вплив

на мораль молоді. На думку дискусантки, всі перелічені вище чинники мають негативний вплив на моральне формування молоді людини. Сама моральність стала немодною, вона „перестарілась“. Першим лихим гостем у хаті є телевізійний апарат, і цей непрошений гість вривається від зарання дитинства в молоді душі, де відразу робить спустошення. Брак контролю батьків дозволяє дітям приглядатися до всякого роду надаваних програм. Сугестивна реклама „чудотворних ліків“, що здібні зарадити всякому фізичному і духовому недолікові, що „помагають на все“, заохочують дитину самій їх спробувати. Це промощує шлях у пізнішому віці до вживання наркотиків. Невідповідні для підлітків фільми звертають увагу молоді на статеві проблеми, а легкість, з якою герої фільмів трактують ці питання, заохочують молодю людину до наслідування і підривають моральні основи, вщиплювані релігією і батьками. Небезпеки, що чатують на молоді у нашому довкіллі різномодні і їх важко коротко перелічити. Їх унаглядують найкраще смертні випадки від зловживання наркотиків, які досі ширилися серед молоді від 18-ти років угору, а в останньому часі трапляються вже серед 12—18-літніх дітей. На питання модераторки, чи проблема наркоманства вже загрозлива теж і серед української молоді, впала застрашаюча відповідь, що, мабуть, так, бо годі сподіватися такої великої відпорності на вплив довкілля в загалу нашої молоді. Це пересторога для всіх батьків підостаючих дітей. Діти мусять одержати в рідній хаті тверді моральні основи, навіть якщо б це мало статися коштом великих змін і матеріальних обмежень у родині. Мати мусить перестати працювати поза домом, натомість доглядати й виховувати дітей, стежачи за кожним їх кроком. Не сміємо дозволити собі на люксус наркоманії, бо ми наряд глибокої і розумної моралі, яку треба за всяку ціну втримати й серед невідрадних сучасних обставин. Наша молода людина стоїть перед великими завданнями і мусить бути до них духово й морально підготована. Слухаючи про всі страхиття наркоманії, що ширяться серед молоді, хочеться голосно викричати всі почування жаху і перестороги перед лихом.

Черговою дискусанткою була вчи-

телька школи українознавства Т-ва „Рідна Школа“ в Дітройті **п-ні Іванна Кучер**, що давала відповіді на питання модераторки — в дуже скороченій формі. Вони звучали так:

Чи плекання української ідентичності потрібне для України, чи для нас?

Відповідь: о. В. Ковалик, ЧСВВ, пластовий сеньйор, висловився на цю тему так: „Є дві правди про те. Перша правда така, що мій народ без мене обійдеться, буде жити й розвиватися. Друга правда така, що я без мого народу, без зв'язку з ним і без служіння йому — стану посміховищем світу, безхарактерною, неповновартною людиною“.

Праця над своєю ідентичністю — це праця над своїм характером і її треба починати від самого дитинства. Людина з характером має свій вироблений світогляд.

Як скріпити почуття національної ідентичності в українській родині?

а) Батьки повинні поглиблювати свої знання про українську культуру і процес її розвитку в минулому і тепер, та самим причинитися до її росту.

б) Батьки повинні теж добре пізнавати культуру країни поселення, щоб могли — шляхом її порівняння з українською культурою — запобігати поставанню комплексу меншевартості в їхніх дітей.

Чи почуття національної ідентичності допомагає чи шкодить українській людині у виявленні свого „я“ в загально-американському житті?

Людина з характером і світоглядом — ото ж і з почуттям своєї національної ідентичності — це повна індивідуальність. А кожна індивідуальність є цікавою і побажаною появою, навіть якщо її світогляд маркантно різний. Інтеграція — це доповнення й поширення однієї культури — другою. Тому культурні американці радо контактуються з людьми інших культур.

Наскільки повинна турбувати нас і наших дітей доля України?

Сказав Ольжич: „Українська держава будеться не в майбутньому, а сьогодні“. Ото ж — якщо ми без України не можемо обійтися, то доля нашого народу мусить турбувати нас і наших дітей.

Як українська родина має співпрацювати з Церквою, школою і молодечими організаціями, щоб виховати здорових душею і тілом українських дітей?

Вище названі установи й організації

Три громадській роботі

НЮАРК, Н. ДЖ.

Ювілей Окружної Ради

Дня 8. лютого 1970 р. відправлено Службу Божу в наміренні членства Окружної Ради США в ново побудованій церкві св. Івана Хрестителя. Після того членки перейшли до залі Укр. Нар. Дому в Ірвінгтоні, де мала відбутися ювілейна зустріч. Уже при вході вітав усіх присутніх срібний напис на сцені: Окружна Рада США — 1960—1970 рр. Для вшанування 10-ліття зійшлася ця велика громада.

Кілька хвилин по 2-ій год. п-ні Дора Рак, діюча голова Окр. Ради, відкрила свято. Вона намалювала події цього бурхливого десятиліття, що сталося у світі. Хоч вони не мають безпосереднього відношення до долі України, проте їх треба брати до уваги тим, що розбудовують наше життя. Бо вони формують модерну людину, а з нею і наше майбутнє. Після цих слів українською й англійською мовами подякувала і передала провід Зустрічі п-ні Ірині Кіндрачук, імпр. референтці Окр. Ради. Привітавши

тільки допомагають батькам у вихованні їхніх дітей, а весь тягар і відповідальність за виховання завжди лежить на батьках. Якщо усвідомимо, що українство потрібне в першу чергу нам і нашим дітям, то батьки повинні бути вдячні суспільним діячам, що ведуть такі установи й організації, та їм з усіх сил допомагати.

На кінці панелю п-ні Фаліна Любінецька подала інформацію про організацію і проблеми конференції у виховних справах на тему „Виховання дітей доброї волі“, влаштованої 19. лютого 1970 р. в Дітройті для сусідніх міст ЗСА і Канади так званим „Круглим столом Крайової Конференції християн і жидів“. Організація Конференції була дуже оригінальна і вдатна, теми дискусії актуальні. П'ять українок були активними учасницями тієї конференції. Висновок: на того роду імпрези варто висилати наших людей, що цікавляться даними проблемами, мають свою вироблену думку про них і вміють її висловити й оборонити.

Дарія Бойчук

гостей ведуча закликала вшанувати померлих членок 1-хвилинною мовчанкою. Потім покликала до слова п-ні Г. Бобиляк, секретарку Окр. Ради, яка відчитала короткий, але дуже зміло зложений огляд праці цього 10-ліття. З нього присутні почули про імпозантний шлях, що почався 5-ти Відділами, а допровадив до теперішніх 13 Відділів США.

Зчегри промовляли бувші голови Окр. Ради пп. Ольга Салук і Ірина Левицька. П-ні Салук поклатала натиск на готовість жінки-громадянки, яку вона старалась виплекати у Відділах Округи, на цей настрій служіння своїй організації, що так гарно тут розвинувся. А п-ні Левицька звітувала про етапи своєї праці, що були спрямовані на оснування Світличок і Відділів США. Третьюю промовляла в цьому ряді п-ні Л. Бурачинська, містогорова Централі. Вона вказала на осяги цілої нашої організації під теперішню пору, як — молодечі Відділи США, Конкурс на ікону св. Ольги, Музей Нар. Творчости, Дитячі Світлички і Бюра Сусп. Опіки. Відмітила заслуги Округи Ньюарку в тому напрямку та закінчила побажаннями дальших успіхів.

Ведуча привітала представниць Відділів США, присутніх членок-основниць Окружної Ради та делегатів інших товариств. Запросила гостей до обіду, що його молитвою поблагословив о. С. Іваночко.

Розпочалась мистецька програма. Співачка Зєня Бундзяк відспівала приемним, гарно вишколеним голосом пісню „Настала нічка“ Стеценка й „Ой, на горі“ Фоменка. З приемністю вислухали присутні ще пісню „Діброво зелена“. Акомпаніювала п-ні Галя Клим. Слїдувала деклямація поеми „В'язень“ Лєсі Українки, що її зміло виголосила п-ні Ольга Гнатейко, членка 86 Відділу США. На кінці майстерно відіграла два твори Шопена (Вальс, Імпронту) піяністка Дарія Гординська, чим завершила мистецькі враження цієї дбайливо зложеної програми.

Ведуча подякувала виконавцям програми і повідомила, що п-ні М. Герус подарувала на ціль допомоги для

потерпілих у Югославії деяку кількість книжок свого покійного чоловіка бл. п. Ярослава Геруса. Їх тут же розпродано й передано суму 60 дол. через Л. Бурачинську до Централі. На ту ж ціль пожертвували неприйнятій гонорар у сумі 40 дол. співачка п-ні Бундзяк і піяністка п-ні Клим.

Велика кількість членок з усіх Відділів, розкинутих по різних місцевостях стейту Нью Джерзі, свідчила про здисципованість і спаяність Округи Ньюарку.

На цьому закінчилася Зустріч, що в приемній товариській формі відзначила 10-літній шлях великого гурта жінок, злучених тією самою ідеєю в рамках США.

Присутня

ДІТРОЙТ, МИШ.

Свято княгині Ольги

Заходом Окружної Ради і всіх Відділів у Дітройті, відбувся тут 1. березня 1970 р. святковий вечір для вшанування пам'яті княгині Ольги у тисячеліття з дня її смерті.

Вже довший час ішли в місті поголоски про шиття стилєвих строїв із княжої доби. Під проводом голови Окр. Ради п-ні Стефанії Дуб, членки 56, 63, 76 і 81 Відділів взялися до опрацювання та шиття строїв, що вийшли на сцені незвичайно гарно.

Свято відкрила п-ні Стефанія Дуб, яка, привітавши численну публіку, в короткій і ядерній формі підкреслила історичну вартість свята княгині Ольги. Проф. університету в Ан-Арбор, д-р Ася Гумецька, у своїй доповіді „Слово про княгиню Ольгу“ насвітлила коротко важніші події з життя княгині. Усім відома артистка українських театрів Катря Бранка-Кривуцька підготувала і вивела на сцені три історичні картини на основі оповідання Ольги Мак „Лебідка“. Дівочі хорюводи були в досвідчених руках п-ні Йоанни Драгінди-Кульчицької. Прикрасою Вечора були старинні обрядові пісні у виконанні жіночого ансамблю „Веселка“.

Зорганізувала це гарне свято культурно-освітня референтка Окр. Ради п-ні Одарка Витвицька. Головну ролю княгині Ольги віддала дуже вдатно п-на Оксана Грушкевич.

Велика заслуга Окружної Ради, а зокрема її голови п-ні С. Дуб, лежить у тому, що їм удалося вивести це гарне свято виключно силами нашої молоді, з яких кругло сорок, виступало на сцені.

Присутня

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Три собори св. Софії

Дня 22. лютого 1970 р. до 1 Відділу СУА загощила загально відома громадська діячка п-ні Ольга Соневицька з доповіддю: „Три собори св. Софії“. Після програми ширших сходин голова п-ні Н. Хоманчук щиро її привітала й попросила до слова.

Дуже чітко розказала доповідниця про свої враження, пережиті під час оглядин тих святинь. Собор св. Софії, двигнений за князя Ярослава Мудрого, вона мала нагоду оглядати 1941 р., коли то разом із капелею Львівської Фільгармонії була в Києві. Київський Софійський Собор, хоч замінений на музей, викликав у неї глибоко пережиті й ніколи незабуті враження.

Константинопольський Собор св. Софії в Царгороді, який був переіменованний на магометанську мечеть, а відтак після І. світової війни за володіння Ататюрка на музей, п-ні Соневицька оглядала минулого року. Монументальність будови цього собору, та всякі мозаїки, що через довгі століття збереглися до нинішнього часу, викликають у відвідувачів ніколи непроминаючі враження чарівної краси.

Про третій Собор св. Софії найбільше нам відомий, доповідниця розказувала з особливою увагою. У доповіді підкреслила вона великий ентузіазм і почування радості укр. прочан, що зіхалися на великі врочистості посвячення собору св. Софії.

При тому згадала й про Малу Семінарію ОО. Салезіян, яка є одинокою середньою школою у вільному світі, де українська мова є викладовою, а учнями наші хлопці з Югославії, Польщі, Пряшівщини та Зах. Європи.

Доповідь, якої зміст підсилили також і висвітлені прозирки, викликала в слухачів помітне враження, чого доказом було, що присутні членки самовільно зложили 86 дол. на допомогу тим бідним учням Малої Семінарії.

Н. Хоманчук

КЛІВЛЕНД, СГАІО

Річні Збори 12 Відділу СУА

Дата: 8. лютого 1970.

Збори відкрила голова п-ні І. Сахно молитвою та привітала членок і 4 гостей.

Президія: п-ні А. Завадівська, голова, В. Тимків, член, Н. Дейчаківська, секретарка.

Протокол із попередніх Зборів відчитала п-ні З. Панчишин.

Звітували пані: І. Сахно — голова, Г. Норка — заступниця, Д. Древницька і А. Завадівська — секретарки, Ф. Тарнавська — касієрка, та референтки: Л. Вирста — організаційна, Д. Сторожинська — нар. мистецтво, К. Капітанець і С. Пасельська — сусп. опіка, Е. Гішинська — виховна, Н. Дейчаківська — пресова, А. Гарбор і М. Родаскі — господарські.

Діяльність Відділу:

а) **Організаційна:** Відділ начисляє 29 членок. Відбуто 4 засідання Управи й 8 ширших сходин. Фреквенція на сходинах 15—18 осіб. Відділ відвідала п-ні Н. Даниленко, референтка мол. Відділів при Централі.

б) **Культ.-освітня:** П-ні Надя Дейчаківська провела обговорення книжки О. Гончара „Собор“. Відділ спонзорував 3 модельки на показі моди у „Вименс Сіті Клуб“, між іншим, і стрій галицької княжни, позичений у 64 Відділу СУА.

Відділ пожертвував 100 дол. на ФКУ і 20 дол. на видання життєпису Лесі Українки до рук п-ні Ізидори Борисової.

в) **Сусп. опіка:** В улаштуванні ярмарків уживаного одягу та у висилці пакунків потребуючим українцям Відділ співпрацював із 33 Відділом СУА та Т-вом „Самопоміч“ і тим причинився, що згадані три товариства спільно вислали в 1969 р. 60 пакунків. Відділ передплачує „Журнал для Бабусі“, вислав 5 побажань із пакуночками нашим воякам, пожертвував 50 дол. місцевим сиротам.

г) **Імпрезова:** Відділ співпрацював з Окружною Радою в приготуванні Показу Істор. Строїв. Улаштував Великодній Показ (з п-ні І. Кашубинською) та Базар. Брав участь у міжнародньому ярмарку „Під одним прапором“. Уліті відбувся успішний родинний пікнік. Перед Різдвам улаштовано з 33 Відділом „Різдвяний Базар СУА“. Годиться тут підкреслити, що в це діло членки вложили дуже багато праці й часу. Особливе признание п-ні Дарці Древницькій, яка виготовила оригінальні в стилю герданів обручки на серветки, вложивши в цей проект около 100 годин праці. Для розваги членок і їх чоловіків Відділ улаштував у січні 1970 р. товариську вечірку, на якій ми мали нагоду оглянути фільми з нашого пікніку та Різдвяного базару. За це щира подяка п. Т. Древницькому.

г) **Пресова:** Допис про діяльність Відділу в журналі Н. Ж., червень

1969. Подано інформації для допису про Відділ у „Свободі“, 9. січня 1970. 22 членки передплачують журнал Наше Життя. Виготовлено Інформативний Листок ч. 3 для членів Відділу. Замовлено книжки й іграшки з фірми „Освіта“ на Різдвяний Базар. Відділ провадить хроніку-альбом із своєї діяльності.

д) **Народне мистецтво:** Виготовлено вишивані серветки до дитячих Великодніх кошчків та на Різдвяний Базар різні предмети, прикрашені вишивкою. На міжнар. ярмарку „Під одним прапором“ уложено габльотку з мистецькими виробами. Мист. референтка й декілька членок були присутні на показі дитячої народної ноші 69 Відділу СУА в Лорейні та відбули поїздку до Акрону до п-ні У. Білецької з ціллю познайомитися з її збіркою ялялок у народніх строях і засягнути деяких вказівок відносно нашої запроєктованої колекції. Опрацьовується тепер лемківський жіночий стрій. Відділ є опікуном Музею Нар. Творчості СУА.

е) **Господарська:** Відділ провадить щосуботи продаж печива в школі українознавства Т-ва „Рідна Школа“. Уряджено доходи буфети на ярмарку „Під одним прапором“ і на Різдвянім базарі, а бездоходові — на товариській зустрічі Відділу та на місячних сходинах. У співпраці з п-ні І. Кашубинською видано книжечку з Великоднім печивом і стравами. Для придбання фондів проваджено впродовж одного тижня продаж „Ем вей продактс“.

Звіт **Контр. Комісії** прочитала п-ні В. Палка. Стверджено, що книги ведені в порядку і поставлено внесок на уділення абсолюторії, що його прийнято.

Нова Управа: Пані — І. Сахно — голова, Анна Завадівська — заступниця, Надія Дейчаківська — кор. секретарка, Лідія Вирста — прот. секретарка, Марія Родаскі — касієрка. Референтки: Пані — Наталія Заплатинська організаційна й імпрезова, Люба Дармохвал культ.-освітня й виховна, Ніна Зенчак і Анна Стефанюк сусп. опіка, Дора Сторожинська нар. мистецтво, Дарія Городиська пресова, Марія Глуховецька, Віра Палка і Пет Крутиголова господарські.

Контр. Комісія: Пані — Дарія Древницька, Галина Норка і Катруся Капітанець.

Після виборів, Збори прийняли три нові членки: п-ні Едітію Морозин-

ську, д-р Дарію Дубас і п-ні Марію Сиваник. Широ вітаємо їх у нашому крузі.

Дарія Городиська
пресова референтка

МІННЕАПОЛІС, МІНН.

Із праці 16 Відділу СУА

Дня 1. лютого ц. р. наш Відділ привітав вечір сл. п. Героям Крут.

Свято ми почали молитвою, за тим голова Відділу п-ні М. Петришак виголосила доповідь на тему того ж вечора. Далше слідували дві деклямації, що тісно в'язалися з тодішньою хвилиною. Цінним доповненням свята була зворушлива розповідь п-ні Романовської — свідка маніфестаційного похорону Крутянських Героїв у Києві... І знов у серці кожної з нас озвався незагоєний біль по важкій втраті, але з ним сповняла душу й гордість за юних героїв. З похиленим чолом у мовчанні ми вшанували їхню світлу пам'ять...

Широ дякуємо п-ні Романовській за її живе слово, що пройняло нас до глибини. Просимо її, списати те все й переслати до нашої Централі, хай почують теж інші...

По святочній частині голова Відділу перейшла до актуальних справ, та дискусії над ними. Підкреслила наші досягнення за минулий рік. Торкнула болючих стихійних нещаст'я і допомогових акцій. Далше, порушила справу „Фонду Української Церкви в потребі“ та інші.

Приємним моментом того вечора, була тепла пригадка наших Різдвяних звичаїв і традицій, пов'язаних із колядою, які дуже гарно інтерпретувала п-ні Нуся Крамарчук.

Сходини закінчилися гутіркою при чайку.

За пресову реф.:
Ольга Луцик

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА.

Річні Збори 20 Відділу СУА ім. Олени Теліги

Дата: 2. березня 1970 р.

Збори відкрила голова п-ні Софія Гарасимович молитвою.

Президія: п-ні Наталія Лопатинська, голова, п-ні С. Гарасимович, член, п-ні М. Галій, секретарка.

Діяльність Відділу:

а) Організаційна: Відділ відбув три засідання Управи і 10 ширших сходин. Відділ начисляє 33 членки, є чле-

ном УККА. Брав участь у Конгресі УККА.

б) Культ.-освітня: Відділ вложив велику працю у підготовку 20-ліття СФУЖО, 30-літній ювілей Окр. Ради, брав участь у міжнародньому фестивалі. Разом із Гуртком Книголюбів перевів Вечір Польових Духовників, а з Літ.-Мист. Клубом вечір Ліни Костенко. Влаштував Вечір Літ. Конкурсу СФУЖО і Щедрий Вечір, що мав моральний і матеріальний успіх.

в) Виховна: Влаштовано дитячу зустріч-пікнік, якою всеціло зайнялася п-ні А. Літинська. Відділ взяв участь у Міжокружній Вих. Конференції СУА, на якій була присутня п-ні М. Синейко, вчителька Світлички СУА.

г) Сусп. опіка: Відділ висилає щорічно 120 дол. для НТШ в Сарселі. Зібрано на Фонд Наглої Потреби, на поміч українцям у Польщі. Для потерпілих від землетрусу в Югославі зібрано 11 мішків олії та поміч грошову. Зібрано на Церкву в Потребі й жертви для інвалідів. Відвідувано хворих у шпиталі в дома.

г) Фінансова: Приходи за минулий рік 804.60 дол., розходи 558.98 дол., сальдо 245.60 дол.

На внесок **Контр. Комісії** в особі п-ні М. Чайковської уділено абсолюторію уступаючому прововоді.

До **нової Управи** ввійшли пані — Софія Гарасимович, голова, Ірина Качанівська, заступниця, В. Цегельська, секретарка, М. Синейко, касієрка. Референтками стали пані — Л. Дяченко організаційна, В. Ценко культ.-освітня, А. Літинська імпрезова, Юлія Бак-Бойчук сусп. опіки, М. Галій виховна, І. Пеленська-Пасіка пресова, Р. Когут господарська.

Контр. Комісія: пп. М. Кочерган, Е. Новаківська і М. Харина.

Марія Галій, секр. Зборів

БРУКЛИН, Н. Й.

Річні Збори 21 Відділу СУА

Дата: 1. лютого 1970 р.

Збори відкрила молитвою п-ні В. Кука, голова, і прохала вшанувати пам'ять померлих членок однохвилинною мовчанкою.

Президія: п-ні М. Стефанишин, голова, п-ні Е. Ройовська, секретарка.

Звіти Управи зложили — п-ні В. Кука, голова, п-ні Я. Зарицька, скарбничка й усі референтки.

Діяльність Відділу:

а) Організаційна: До Відділу належить 55 членок. Відбулося 5 ширших сходин і 2 засідання Управи.

б) Культ.-освітня й імпрезова: Дня 30. березня 1969 р. відбулося бінго, а потім пані госп. референтки приготували смачну перекуску. Дня 27. квітня на наше запрошення прибула п-ні Уляна Любович і відчитала враження з побуту в Казахстані. Вечір закінчено при каві й солодкому. Дня 13. грудня Відділ улаштував Андріївський Вечір з багатою програмою. Коли голова відкрила Вечір, п-ні М. Стефанишин відчитала доповідь про звичай цього свята. У дальшій програмі Лев Рейнарлович відспівав веселі пісні: „Задумав дідошок“ Лисенка, „Як я був молодий“ Лопатинського і „Казав мені батько“ Лисенка. Ролю ворожки вміло відіграла п-ні Е. Ройовська, користуючись текстом, що його написала п-ні Н. Чапленко. Слідував сольоспів п-ні М. Стефанишин, яка відспівала „І снилося в ночі дівчині“ і „Було колись дівчино“ в обрідці Л. Туркевича. Опісля артист С. Крижанівський відчитав нарис В. Стефаніка „Побожна“. Кінцевою точкою програми був скеч „Модерний Андрій“ пера Н. Чапленко у виконанні пп. М. Стефанишин, М. Рейнарлович і І. Макара. При фортепіані п. А. Ройовський. По програмі членки подали смачну перекуску й усі в прийнятній атмосфері провели весело Вечір. Потім ще було ворожіння молоді, як халпанія балабурів, ворожіння кілками і т. д. Тягненням з бочки пакунків, що їх принесли членки — закінчено Вечір.

в) Сусп. опіка: Референтки відвідували хворих по домах і в шпиталі. Відділ пожертвував по 10 дол. на ЗУАДК, Червоний Хрест і Сиротинець, 30 дол. на церковні, а 25 дол. на культурні цілі.

г) Фінансова: Відділ мав 652 дол. приходу і 504 дол. розходу.

Контр. Комісія: Її голова п-ні Євдокія Посікірна ствердила, що книги Відділу є в порядку і поставила внесок на уділення абсолюторії, що Збори одноголосно ухвалили.

Подяку висловлено п-ні Ярославі Зарицькій за те, що своїм коштом оправила 3 грамоти Відділу, а саме: 1. Засновання Відділу в 1930 році. 3. Признання ФКУ. 3. Подяку К-ту Пам'ятника Т. Шевченкові.

До **нової Управи** ввійшли пані — Марія Стефанишин, голова, Віра Кука, заступниця, Емілія Ройовська, секретарка, Ярослава Зарицька, скарбничка, Марія Неїлко, фін. секретарка. Референтками стали пані — Текля Хома і Марія Зазуля сусп. опіки, Ок-

Із Свят-Вечора 23 Відділу СУА в Дітройті:

Сидять зліва до права: пп. Зірка Ніньовська, Джуді Малішевська, Ксеня Кішук, Василь Процик, Софія Гудзінська, Іван Петрів, Руза Бобовська. Стоять зліва до права: пп. Нестор Федак, Марко Мордованець, Василь Мордованець, Ксеня Палер, Анна Дембіцька, Дора Сеньків, Марія Честух, Катерина Гураль.

From the Christmas Party of UNWLA Branch 23 in Detroit

сана Богданович пресова, Марія Зазуля, Анастасія Терещецька і Чаплинська господарські.

Контр. Комісія: п-ні Оксана Богданович, голова, пп. Текля Хома і Р. Козак, члени.

Збори закінчено молитвою. Потім членки в товариській атмосфері засіли до перекуски і приємно провели вечір.

Оксана Богданович
пресова референтка

ДІТРОЙТ, МИШ.

Свят-Вечір 23 Відділу СУА

Як кожного року, так і тепер, 4-го січня 1970 р., 23 Відділ СУА влаштував Свят-Вечір. Відкрила його голова п-ні Ксеня Палер, а програму вела п-ні Катерина Хом'як, містогорова. Змістовне Різдвяне слово виголосила голова Окр. Ради в Дітройті п-ні С. Дуб. Слідувала сценічна картина, в якій показано Свят-Вечір в українському селі. Картину уложила і приготувала п-ні А. Королишин, а участь у ній брали пп. Василь Процик, К. Кішук, С. Гудзінська, І. Петрів, З. Ніньовська, Р. Бобовська, Д. Малішевська, М. і В. Мордованці та Н. Федак.

Сцена представляла сільську хату. Икони були прибрані рушниками, ліжко застелене гарним килимом, на ньому подушки з вишивкою. Бабуня з дочкою приготували Святу Вечерю,

а внуки пильно за всім слідкували. Наймолодша внучка випитувала, чому те чи інше робиться, а баба їй усе пояснювала. Коли настав вечір, дідусь вніс пшеничний сніп „дід“, а зять вніс сіно на стіл і соломку, т. зв. „дідух“. Бабуня з дочкою застеляли стіл вишиваною скатеркою, клали на неї хліб і колачі, діти весело товклися по дідуху, а час від часу дивились, чи немає ще зірки на небі. Коли та врешті появилася, а на столі було всіх 12 страв, бабуся всіх покликкала до Святої Вечері. Дідусь засвітив свічку, провів молитву і поділився з усіма членами родини кутею, складаючи побажання.

Так проходила далі Різдвяна сценка, викликуючи спогади у присутніх, що нагородили її рясними оплесками. Святвечірній вірш з великим чуттям виголосила п-ні Марія Честух, містогорова. Членки Відділу заколядували, а потім засвічено на столах свічки й почалася спільна вечеря. Отець монс. М. Бохневич започаткував її молитвою і колядою „Бог Предвічний“. По вечері промовляли обидва Отці, о. монс. Бохневич і о. В. Яремак і висловили признання Відділові за зберігання традиції.

Зчерги промовила п-ні Анастасія Вокер, містогорова Гол. Управи. Вона теж підкреслила значення традиції в житті народу і людини, а потім перейшла до потреби будови Дому для

Старших, що запланований у Дітройті. Її слова підтримала п-ні Гординська, касієрка Окр. Ради СУА. Проведено збірку, яка дала 64 дол. на ту ціль.

При кінці п-ні Ксеня Палер, голова, подякувала священикам, СС. Службеницям, усім гостям і виконавцям програми. А головно комітетові підприємств під проводом п-ні Боднар і заступниці п-ні Ксені Ратушняк, членкам, що подавали до столів і п. Честухові, що своїм автотом помагав усе доставити. Спільною колядою закінчено це традиційне свято.

На кінці 23 Відділ пожертвував 25 дол. на Наше Життя.

Катерина Хом'як

КЛІВЛЕНД, ОГАЙО

Із діяльності 33 Відділу СУА ім. Лесі Українки

Непомітно минуло більше як рік, а з ним 15 місяців громадської праці нашого Відділу. Не дуже ми її рекламували й тому може не все було її видно, але праця йшла і висліди її дуже гарні.

Щомісяця мали ми засідання Управи і щомісяця ширші сходи. Очевидно, що ширші сходи старалися ми зробити якнайцікавішими і пробували мати все добру програму. Її підготувала п-ні Стефа Городиська.

На перших сходинах у грудні 1968 молода пара п-ства С. Топоровичів розповіла нам дуже цікаво (та й показала на прозірках) свої враження з подорожі по Україні. В січні мали ми Різдвяну Зустріч, щоб членки приємно провели час, себе краще пізнали, поколюдували і взаємно собі зложили побажання. В лютому на ширших сходинах п-ні Е. Воляник розказала нам про Собор св. Софії. Доповідь була дуже старанно опрацьована. В березні сходи не відбулися, бо мали ми Показ Історичної Ноші. В квітні був реферат д-ра М. Грушкевича про раціональну відживу. Доповідь дуже на часі, можна було багато навчитися. В травні святкували ми День Матері спільною вечерею в ресторані, з дуже гарною доповіддю п-ні М. Сидір про три матері — Матір Божу, Матір Україну і рідну маму. У червні відбули ми святочні сходи з приводу 1000-ліття з дня смерті княгині Ольги. Рівночасно відбулося посвячення вітражу цієї княгині в церкві св. Андрія, що його уфундовано за ініціативою нашого Відділу, а при співучасті всіх інших Відділів.

Присвячено його як подяку Господеві за поворот Верховного Архiepіскопа Кардинала Йосифа Сліпого із заслання. П-ні А. Холодняк, як усе, виголосила прекрасною мовою доповідь до цього свята. Літом був пікнік у гостинному домі містоголови п-ні А. Задойної і з тієї нагоди зібрано гроші на трое круглих сиріг, що їх батько недавно трагічно загинув.

У нашому Відділі маємо малярку п-ні Ніну Раковську, яка неодн раз допомгла нам у декоруванні. І ось осінній сезон зачали ми від її виставки. Рівночасно мали ми свої місячні сходи з доповіддю про модерне малярство. Імпреза стягнула багато членок і гостей і була незвичайно успішною. Наш Відділ пишається найстаршою Дитячою Світличкою (їй минуло вже 16 років) і з того приводу рік-річно влаштуємо дитячі забави. Цього року влаштували ми її в жовтні. Участь була надсподівано численна і діти мали гарні й цікаві строї. Листопад присвячено Олені Степанівній і про неї розказала нам п-ні Голембйовська. В грудні відбувся спільно з 12 мол. Відділом передсвятоточний базар із показом декорації печива п-ні І. Кашубинської і льоте-рією образу п-ні Н. Раковської. Закінчили ми наш рік знову Різдвяною Зустріччю.

Крім цієї, так би мовити, звичайної активності були ще додаткові. Відділ двічі брав участь у міжнародних ярмарках. Щороку влаштує буфети на заг. зборах Кредитівки. Постійно опікується садочком, що його провадить дуже добре п-ні М. Антонів, а дбають про нього пп. З. Ярош і Є. Антонович. Відділ придбав 30 передплат на книжку У. Любич: „Розкажу вам про Казахстан“, як теж у передвеликодній час прибирає святоточно вікна в наших Кредитівках.

Відділ зорганізовано взяв участь у петиції СВА за патріархат.

П-ні Е. Гейниш дбала про хворих членок, а п-ні С. Шевчук опікувалася потребуючими мало не в усьому світі. За рік вислано багато пачок і підмог. Відділ опікується дівчинкою в Бразилії і бабусею в Німеччині. В різдвяному часі завдяки паням І. Яремко, С. Фік, І. Кашубинській і С. Крижанівській вислано 20 пакуночків для наших хлопців у В'єтнамі.

За всіма тими успішними імпрезами стояла праця господарської референтури. Пані М. Мудрак, М. Юрків, А. Задойна, А. Стецяк, С. Фік не-

один вечір тяжко напрацювалися коло того.

Всею працею керувала наша голова, ветеран союзнянської роботи, п-ні Ольга Городиська. Дай, Боже, їй здоров'я, щоб згодилася й надаліше нас провадити!

Майже постійно, завдяки прихильності нашого пароха о. А. Улицького, користали ми з приміщень нашої парохії. За це ось тут складаємо йому щирю подяку!

Пресова реф.

ЕЛИЗАБЕТ, Н. ДЖ.

Дві імпреди 45 Відділу СВА

З ініціативи п-ні І. Левицької, голови Окр. Ради СВА в Ньюарку, в 1967 р. постав наш молодечий 45 Відділ СВА. Ми — членки того Відділу знали всі, що наше місце в рядах СВА, бо як можна почуватись українкою, не будучи причаложною до своєї організації? Тому й оснувалось це нове „тіло“ в нашій громаді, яким є 45 Відділ СВА ім. Софії Русової. „Тіло“ ж має „душу“, а та душа, та ще й молодеча, потребує духової поживи. Її дістали ми з порад і вказівок Централі й Окр. Ради СВА. І так у лютому 1970 р. відбулись заходами нашого Відділу дві імпреди.

Дня 15. лютого на наше запрошення прибув Ляльковий Театр 90 Відділу СВА з Філядельфії, що відіграв для наших дітей „Червону Шапочку“. Треба подивляти молодих Союзнянок, що так майстерно орудують технікою цього театру і не зважаючи на велику сніговію таки вибрались до нас.

А діточки? Вони стежили широко відкритими очками за „злим вовком“ і симпатичною Червоною Шапочкою. Деякі батьки після вистави казали, що ця вистава була однією з найгарніших імпред в Елизабеті. При тому й ми, Союзнянки, зустрілись із нашими колишніми товаришками, молодими матерями, що не є в рядах СВА. На наш заклик „Гуртуйтесь разом із нами“ напевне відгукнуться.

Вистава була завершена дитячою костюмівкою в заряді місцевого Пласт-Приятю.

Другий Вечір відбувся 22. лютого, коли до нас прибула як дорога гостя письменниця Уляна Любич, цей живий свідок непосильних умов побуту в Казахстані. І яка цілюща водичка журить собі рівненько, так і п-ні Уляна рівно, без (здавалось би) найменшого зворушення оповідала про колись, давно пережиті.

А слухачі? Боячись пропустити хоч найменше слово, навіть віддих авторки, часом втираючи непрохану сльозу, мандрували з нею по казахстанській цілині, по тих степах, про які колись і Т. Шевченко казав, що це „помарнілая пустеля, покинутая Богом...“.

Навіть наш о. парох Йосип Федорик, тут народжений, був зачарований розповіддю та переживав разом, слухаючи про бідного священика, схованого під видом прибирателя.

Нехай вільно буде висловити подяку о. парохіві за оповістку про ці дві імпреди та виконавцям за ту насолоду, що вони нам дали. А сусіднім Відділам СВА радимо в себе влаштувати такі дві імпреди.

Галина Магмет, голова

РОЧЕСТЕР, Н. Й.

Річні Збори 46 Відділу СВА

Дата: 25. січня 1970 р.

Збори відкрила голова п-ні Катря Кузиляк, а членки відспівали „Боже, вислухай благання“. Потім привітала п-ні Мирославу Приймак, представницю Окр. Ради.

Президія: п-ні Анна Филип, голова, пп. Оксана Кулик і Тамара Гуран, секретарки.

Протокол відчитала п-ні Лідія Хом'як, секретарка попередніх Зборів.

Звіти Управи зложили — п-ні К. Кузиляк, голова, п-ні У. Баб'юк, секретарка, п-ні А. Білоус, касієрка, п-ні А. Филип, культ.-освітня референтка.

Діяльність Відділу:

а) Організаційна Відділ начислює 48 членок, прибули 3 нові. Відбуто 4 ширші сходи і 5 засідань Управи. Відділ відвідала п-ні Н. Даниленко, референтка мол. Відділів при Головній Управі.

б) Культ.-освітня й імпрезова: Відділ улаштував такі імпреди: Осінню забаву „Вже осінь“, товариську зустріч „Сморгесборд“, з якої дохід був призначений на покриття коштів хору. Влаштував показ писання писанок, що його провела п-ні Анна Єйна, а заходами п-ні Анни Филип відбувся такий же показ для американської публіки. Заходами Відділу відбувся Вечір Гумору й Пісні. На сходах Відділу д-р Т. Артимович виголосив доповідь на тему „Статеве виховання“.

Осягом культ.-освітньої діялки є наш хор під орудою п-ні Ірини Костинюк. Він брав участь у численних імпрезах, як Святи Жінки-Героїні ОЖ

ОЧСУ, разом із танцювальною групою „Черемош“ у Сентері Клуб, на бенкеті з нагоди 75-ліття УНСоюзу та на місцевій телевізійній стації.

в) Виховна: Відділ взяв участь у підготові і проведенні Свята Матері і дитячої костюмової забави.

г) Зв'язків: Референтка п-ні Алла Свантон полагодила виступ хору на телевізійній програмі.

г) Фінансова: Відділ мав 1,076 дол. приходу і 503 дол. розходу.

Контр. Комісія: Іменем її голова п-ні Люба Шмігель ствердила, що книги Відділу перевірено, поставила внесок на уділення абсолюторії, а збори це одногослоно ухвалили.

Нова Управа: п-ні Оксана Кулик, голова, п-ні Тая Баб'юк, заступниця, пп. Стефанія Павлович і Аня Бейлі, секретарки, п-ні Тамара Гуран, скарбничка. Референтки — п-ні Ірина Лужецька організаційна, п-ні Люба Шмігель культ.-освітня, п-ні Слава Коба імпрезова, п-ні Лариса Харамбура виховна, п-ні Алла Свантон зв'язків, п-ні Катря Кузилак пресова, пп. Анна Івасів і Леся Хвесик господарські, п-ні Параня Мілер, голова хору.

Контр. Комісія: пп. Леся Павлович, голова, Джозі Гуран і Світлана Чорнобиль, члени.

Збори закінчено подякою уступаючій Управі. Нововибрана голова просила членок підтримати її співпрацю. На закінчення відспівано „Ще не вмерла України“.

Анна Филип, голова зборів
Оксана Кулик, секретарка

ФІЛДАДЕЛЬФІЯ, ПА.

Річні Збори 48 Відділу СУА
ім. Ольги Кобилянської

Дата: 11. січня 1970 р.

Збори відкрила голова п-ні Марія Баб'як молитвою СУА. Вшановано померлих членок 1-хвилинною мовчанкою.

Президія: п-ні Наталія Лопатинська (представниця Окр. Ради), голова, п-ні Марія Цюпак, секретарка, п-ні Олена Господаревська, член.

Звіти Управи зложили пані — Марія Баб'як, голова, Марія Цюпак, секретарка, Анна Волчак, касієрка, та референтки пані — Олена Петрів організаційна, Іванна Пенкальська культурно-освітня, Леонтиня Петрович виховна, Надія Максим'юк імпрезова, Франка Кравченко й Ольга Дмитрук сусп. опіки, Олена Господаревська пресова, Софія Клим господарська.

Діяльність Відділу:

а) Організаційна: Відділ відбув 9 сходин. Є членом УККА і тісно співпрацює з Окр. Радою. Приєднано одну членку.

б) Культ.-освітня й імпрезова: Відділ улаштував Товариську Зустріч, дві картяні забави, „бінго“ й 40-літній ювілей Відділу.

в) Виховна: Для двох імпрез Товариської Зустрічі і 40-літнього Ювілею виховна референтка підбрала точки до програми, яких виконавцями були діти наших членок та прихильниць.

г) Сусп. опіка: Вислано дві посилки до В'єтнаму й один пакунок до Польщі. Передплачено „Наше Життя“ для бабусі. Референтки відвідували хворих по домах і шпиталях.

г) Господарська: На всі імпрези Відділу було приготовано добірне прийняття..

В імені **Контр. Комісії** п-ні Катерина Марків поставила внесок на уділення абсолюторії, що Збори одногослоно ухвалили.

До **нової Управи** ввійшли пані — Марія Баб'як, голова, Іванна Пенкальська, заступниця, Марія Цюпак, рек. секретарка, Леонтиня Петрович, фін. секретарка, Анна Волчак, касієрка, Анна Костик, заступниця. Референтками стали пані — Олена Петрів і Антоніна Мицак організаційні, Іванна Пенкальська культ.-освітня, Надія Максим'юк імпрезова, Марія Міджак виховна, Франка Кравченко й Ольга Дмитрук сусп. опіки, Олена Господаревська пресова, Анна Прядка, Софія Клим, Катерина Стефанів і Марія Тимків господарські.

Контр. Комісія: пп. Катерина Марків, голова, Анна Стефурак і Анна Бута, члени.

Збори закінчено перекускою. Під час перекуски переведено збірку на пресовий фонд „Нашого Життя“, яка принесла 28 дол.

Марія Цюпак, секретарка

БОФАЛО, Н. Й.

Річні Збори 49 Відділу СУА
ім. Ольги Басараб

Дата: 15. лютого 1970 р.

Збори відкрила п-ні Ірина Дорошак, голова, молитвою. Одно-хвилинною мовчанкою вшановано пам'ять бл. п. Ольги Басараб і померлих членок Відділу.

Президія: п-ні Ніля Стецьків, голова, п-ні Марія Паньків, секретарка.

Протокол із попередніх Зборів відчитала п-ні Анна Макух, секретарка.

Звіти Управи зложили пані — І. Дорошак, голова, А. Макух, секретарка, О. Перейма, касієрка, С. Гаврилюк, реф. виховна і сусп. опіки.

Діяльність Відділу:

а) Організаційна: Відділ відбув 9 сходин Управи і 5 ширших сходин.

б) Культ.-освітня й виховна: Відділ улаштував Різдвяну Зустріч із доповіддю п-ні Е. Стасюк, нарисом письменниці Лесі Лисак, обміном дарунків та прийняттям при співі коляд. Разом із 97 Відділом СУА ім. Марусі Бек влаштовано Великодню Зустріч із виступом письменниці Лесі Лисак, дітей із Світлички і Великоднім танком пластинок. Крім програми відбувся конкурс на 3 найкращі паски, продаж Великоднього печива, показ Великоднього стола, писання писанок. Спільно із 97 Відділом СУА і Т-вом Інженерів улаштовано авторський вечір Уляни Любівич. Відділ взяв участь у виступі піаністки Лідії Артимів під проводом п-ні І. Дорошак. Відділ улаштував Вечір Молодечої Самодіяльності і виставу праць молоді й дітей. Вечір зорганізувала п-ні С. Гаврилюк, а програму перевела п-ні Н. Стецьків. Відділ допоміг у влаштуванні Світлички при 97 Відділі СУА ім. М. Бек.

в) Сусп. опіки: Вислано 6 одягових пачок до Бразилії та 3 до Югославії. Вислано святочні побажання до воjakів-українців у В'єтнамі. Відвідувано хворих. Подаровано парохії св. О. Миколая срібне накриття. Замість квітів на могилу бл. п. Марії Маковської-Остромири влаштовано збірку на Фонд Пятсот.

г) Фінансова: У звітному часі було 604.53 дол. приходу, та 569.25 дол. розходу.

Контр. Комісія ствердила, що книги ведені в порядку, та поставила внесок на уділення абсолюторії, що його Збори прийняли одногослоно.

До **нової Управи** ввійшли пані — Марія Паньків, голова, Оріся Перейма, заступниця, Стефанія Гаврилюк, секретарка, Марія Дранка і Ева Ковтало, касієрки. Референтками стали пані — Ніля Стецьків імпрезова, Анна Макух виховна та сусп. опіки, Марія Манзій і Олена Хомин господарські, Мирослава Райца й Анастасія Пугач, вільні члени.

Контр. Комісія: пп. Емілія Стасюк, Ірина Дорошак і Оксана Салдит.

Марія Паньків, секретарка

ВІЛМІНГТОН, ДЕЛ.

Річні Збори 54 Відділу СУА ім. 500 Героїнь

Дата: 21. лютого 1970 р.

Збори відкрила голова п-ні Ольга Гарванко молитвою і привітала п-ні Наталію Лопатинську, голову Окр. Ради СУА.

Президія: п-ні Н. Лопатинська, голова, п-ні Лада Гусар, секретарка.

Протокол із попередніх Зборів відчитала п-ні Л. Гусар, секретарка.

Звіти Управи зложили — п-ні О. Гарванко, голова, п-ні М. Матвійків, секретарка, п-ні Катерина Гусак, касієрка і референтки — п-ні Ольга Паранчак, організаційна, п-ні Анна Зарицька сусп. опіки, пп. Олена Шатинська і Софія Цибак господарські.

Діяльність Відділу:

а) Організаційна: Відділ відбув 7 ширших сходин, вибуло три членки, приєднано одну.

б) Культ.-освітня й імпрезова: Відділ не мав змоги проявляти великої активності в 1969 р. через особливі обставини. Все ж улаштовано прогульку до однієї членки в Мідлтаві, де ширшими сходами вшановано пам'ять кн. Ольги. Зимою влаштовано бенкет із програмою з нагоди 20-ліття нової еміграції. Хоч програма була дуже добірною, проте публіка не дописала.

в) Виховна: Завдяки заходам п-ні Алли Рудавської, культ.-освітньої референтки, д-р Богдан Цимбалістий виголосив для Відділу доповідь на тему виховання дітей.

г) Сусп. опіка: Референтка п-ні Анна Зарицька відвідувала хворих удома і в шпиталі. Відділ зібрав на Фонд Наглої Потреби 155 дол. Збіркою займалися пп. Марія Матвійків і Олена Шатинська. Далше проведено збірку вживаного одягу для потерпілих від землетрусу, що дала 46 великих пачок.

г) Господарська: Відділ має власну шафу, де переховується його інвентар. Референтки займалися буфетом при різних імпрезах.

Контр. Комісія: Іменем її звітувала п-ні Соня Леськів, яка поставила внесок на уділення абсолюторії, що Збори одногосно ухвалили.

У своєму слові п-ні Наталія Лопатинська, голова Окр. Ради, висловила Відділові подяку за дотеперішню працю і заохочувала його до дальшої. Якесь частина членок була знеохочена ласивністю, що настала з причин від нього незалежних. Але це треба

вважати перехідним явищем і старатись за всяку ціну вдержати Відділ, хоч би при меншій активності.

У дискусії розглянено всебічно ситуацію. Майже всі присутні забирали голос і по довгих і трудних переговорах постановлено більшістю голові Відділу втримати.

Нова Управа: п-ні Марія Матвійків, голова, п-ні Катерина Глинянська, заступниця, п-ні Лідія Гарванко, секретарка і пресова реф., п-ні Катерина Гусак, касієрка. Референтки — п-ні Ольга Паранчак організаційна, п-ні Алла Рудавська культ.-освітня, п-ні Соня Леськів імпрезова, п-ні Лада Гусар виховна, пп. Анна Зарицька і Марія Корженівська сусп. опіки, п-ні Тамара Книгиницька зв'язків, пп. Олена Шатинська і Софія Цибак господарські.

Контр. Комісія: п-ні Ольга Гарванко, голова, пп. Іванна Дицьо і Стефанія Пасток, члени.

Збори закрила нововибрана голова. дякуючи за довір'я. Офіційну частину Зборів закінчено молитвою.

Наталія Лопатинська, голова
Лада Гусар, секретарка

ЮТКА, Н. Й.

З діяльності 57 Відділу СУА

Для доповнення звідомлень із 1969 року про Великодні покази українських традиційних звичаїв, про які був особний допис із зникмою, треба додати ще замітний показ писання писанок на телевізії. Цей показ замітний тим, що на ньому виступив молоденький Богдан Кошикар, учень 9-ої класи, який зручно демонстрував техніку писання писанок, а його мама, п-ні Анна Кошикар, орг. референтка нашого Відділу, розказала про історію й символіку української писанки. Рівнож у передвеликоднім сезоні п-на Дарка Боднарук, студентка каледжу, демонструвала писання писанок у місцевому америк. жіночому клубі.

Цього роду участь нашої молоді є дуже важлива з виховного боку, бо ставить молодих у центр зацікавлення українськими справами і побіч других чинників втягає їх поступенно в суспільно-громадські обов'язки. Треба зазначити, що п-ні Кошикар, її син Богдан та п-на Дарка навчилися писанкарства на курсах, що їх уряджував наш Відділ. Тоді то Богдан Кошикар дістав нагороду на конкурсі писанки, що в ньому взяло участь 14 курсантів різного віку.

Після довгих літніх вакацій наш Відділ підготував академію для вшанування 1000-ліття кн. Ольги, що відбулася в жовтні. В програмі академії було: Вступне слово п-ні Галі Гнап, фортепіанове сольо п-ни Галі Гнап, сольоспів мгр. В. Літинського й деклямація п-ні С Козій

Про чайний вечір із висвітленням прозірок із Мехіко, що відбувся в листопаді, був особний допис. У грудні дуже вдалою імпрезою був виступ Миколи Понеділка. Мешканці великих українських осередків звикли до зустрічей із мистцями, але провінція сильно відстає у тому відношенні й дуже відчувається брак контакту з мистецьким світом, тож на цей вечір прийшли всі, що це відчувають.

Дуже сердечно привітали присутні Миколу Понеділка і він зразу це відчув, та кількакратно винагородив присутніх своїми теплими признаннями. Автор „Зорепаду“, як звичайно, по-мистецьки прочитав кілька своїх гуморесок та деякі ліричні нариси. Зворушливо описані та передані автором картини до сліз зворушили слухачів, а прочитані гуморески на перемену приневолювали присутніх щиро посміятися.

Програму вечора доповнив милий, як звичайно, виступ наших молоденьких пластунок-співачок, що виконали кілька пісень при супроводі гітар. Л. Бекерська, В. Гнап, Д. Лужна, Г. Луценко, Л. Герець і І. Шевченко, пластунки-юначки ім. 500 Героїнь Кінгіру, вже другий рік втішають нашу громаду своїми гарними виступами на сцені. Виступ пари маленьких танцюристів: Івася Косара та Ліді Сенько, що їх підготувала студентка каледжу п-на Р. Косар, був дуже гарною несподіванкою і дуже вразив присутніх, бо народні танки у виконанні дітей роблять усе дуже приємне враження. Після закінчення програми, при каві та смачних закусках присутні довго й приємно гуторили. Цей вечір був особливо вдалий не лише з огляду на гарну програму, але також його настрій, якого не можна влучно схопити словами, його треба відчувати.

У грудні, як щорічно, вих. референтка п-ні Дз. Карп'як підготувала Свят-Миколаївську гостину, на якій св. Миколай обдарував численно зібрану дітвору багатими дарунками, мимо того, що вона поголовно вживає лиш англійської мови. Виховна референтка систематично проводить зустрічі найменших у віці до 5-ти ро-

ків. Це підготовка до Світлички, яку Відділ планує почати восени 1970 р.

Кінчаючи хроніку нашого Відділу за 1969 р., треба згадати ще про Різдвяний базар, на якому пані продавали печиво, каву, вишивки й кераміку. Дохід, як звичайно, призначений на суспільну опіку. Наш Відділ має під своєю постійною опікою одну „бабусю“, а перед Різдом (1968) вислано дар для старших у Дорнштадті (Німеччина). Вислано також декілька пачок із святочними подарунками та привітаними для наших вояків у В'єтнамі. Пп. Осипа і Марія Кропельницькі, які від літ є референтками сусп. опіки, відвідують хворих у місцевих шпиталях та займаються висилкою пачок. Наш Відділ передплачує журнал „Наше Життя“ для двох жінок. Рівнож зайнявся збіркою на Фонд Наглої Потреби, як також поспішив із грошовою допомогою і посылками українцям у Югославії.

Дня 8. лютого 1970 відбулися Загальні Збори нашого Відділу, на яких обрано нову Управу, що її очолила п-ні Слава Козій. До Управи ввійшли пані: В. Величко, С. Чорна, І. Запаранюк, Дз. Карп'як, О. Мельник, М. Кропельницька, Дз. Кропельницька, А. Кошикар, І. Рабій, О. Кокодинська. Контр. Комісія пп.: О. Літинська, Н. Лукасевич, М. Смолий.

Теодозія Савицька

БАЛТИМОР, МД.

Із діяльності 59 Відділу СУА

Як і попередніх років, так і в наведеному новому 1970 року наш Відділ спільно з Студ. Громадою влаштував Новорічну Забаву. Репрезентативну залю Шератон готелю студенти прикрасили, як зимову казку, а популярна в нашій громаді циганська оркестра пробувала догодити українськими мотивами. Коло 10-ої год. зала заповнилась гістьми, що дружньо забавлялись майже до самого ранку. Опівночі присутніх привітали з Новим Роком п-ні Ганна Самутин, голова нашого Відділу і п. Андрій Чорнодольський, б. голова СУСТА, що виконував обов'язки аранжера.

Дня 11. січня наш Відділ, як і щороку, влаштував спільно з місцевою Пластовою Станицею Різдвяну Зустріч. Програму свята дуже вдало підготували пластуни і пластунки під проводом станичного д-ра А. Лемішки та своїх виховників. Д-р Д. Коструб'як підготував колядки, а пп. Зінкевич, Сушко і Хомова вертеп.

Особливою атракцією Вечора був виступ усіми любленого письменника Миколи Понеділка, що розважав нас притаманними йому гуморесками з ліричною закраскою, побудованими на різдвяно-новорічних мотивах підсоветської дійсності. Смачну гостину приготували госп. референтки пп. А. Пригула, Люся Хай і Оля Криволап, а допомагали їм невтомно пп. А. Стельмах, Д. Коструб'як і Л. Мельник. Молитву прочитали о. Весоловський і о. Булавка, а п-ні Г. Самутин, голова, привітала присутніх щирим і теплим словом. Зала була повна гостей, у тому представників православної громади й СУМА.

Дня 15. лютого відбулась досить незвична подія — наш Відділ і Пластову Станицю відвідали представники Інтернац. Центру ІВКА. На жаль, випав великий сніг, так що прибуло всього шестеро гостей, у тому директорка згаданого Центру Ліна Рот. Гостей привітала культ.-освітня референтка Відділу п-ні Лідія Лемішка від СУА, а д-р А. Лемішка від Пласту. П-ні Блавацька і п-во Лемішки та Коструб'яки влаштували невелику виставку зразків нашого нар. мистецтва, а госп. референтки пп. А. Пригула й Люся Хай зайнялися чаєм і солодким з допомогою пп. Стельмах, Ласійчук, Шав'як, Калиновської і Олі Корж, яка спекла смачний торт. Гості оглянули з зацікавленням будинок „Самопоміч“, де зосереджується наше життя, і висловили своє признание.

А. Калиновська
пресова референтка

ДІТРОЙТ, МИШ.

Свят-Вечір 63 Відділу СУА

Українське жіноцтво поза межами Батьківщини зберігає рідну традицію не лиш у родинному крузі, але й у своїх організаціях. Дня 17. січня 1970 наш Відділ улаштував Свят-Вечір для членок із родинами, що пройшов у дуже милому настрою, а за успіх цієї імпрези слід висловити признання госп. референтці п-ні Т. Блашкевич. Достойний гість о. Ігумен І. Лотоцький, ЧСВВ, парох церкви Непор. Зачаття, проказав молитву та поблагословив трапезу.

Гостей привітала голова Відділу п-ні Я. Казанівська словами І. Франка „З новим роком, браття милі...“. Відтак п-ні Омецінська прочитала „Різдвяну легенду“ Віри Вовк. Дві дівчинки, Юрків і Омецінська, донечки Союзянок, виконали деклямації з творів

Богдана Лепкого. У своєму виступі о. Ігумен Лотоцький висловив признання нашому Відділові за його невтомну працю і щедру підтримку місцевої Української Вищої Школи.

І справді — 63 Відділ проводить велику допомогую працю. Допомагаючи українській молоді в Америці й школам українознавства у Бельгії, створив Фонд Упівки, з якого допомагає хворій членці УПА в Німеччині. Також раз на рік у часі Різдвяних Свят пересилає скромний, але щирий подарунок п. С. Михальському, що перебуває в санаторії в Гавтінгу. Милою несподіванкою для всіх був лист подяки від нього, що його відчитала п-ні голова.

При кінці імпрези інж. І. Панчак висвітлив фільм із посвячення Собору св. Софії в Римі, що послужив як історичний документ для тих, що не могли взяти участі в тому святі.

Ірина Захарків
пресова референтка

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Річні Збори 64 Відділу СУА

Дата: 28. грудня 1969 р.

Збори відкрила п-ні Марія Савчак, голова Відділу.

Президія: п-ні Оксана Рак, голова, п-ні Розина Захарченко, заступниця, п-ні Олена Гентіш, секретарка.

Діяльність Відділу:

а) Культ.-освітня: Цього року проведено XIII. Жіночу Образотворчу Виставку, яку обговорено з участю проф. Любомира Кузьми і Степана Крижанівського. Влаштовано виставку Софії Зарицької з нагоди її 65-ліття. Відділ провів ряд літературних вечорів, як обговорення книжки О. Гончаря „Собор“, спогади Уляни Любович про Казахстан, вечір поезій Ліни Костенко, висвітлення прозірок із Києва у виконанні інж. Д. Стахова. Проведено кілька показів історичних строїв, а саме в Клівленді на запрошення Окр. Ради СУА та в Едмонтоні, Канада, на запрошення Союзу Українок Канади. В обох місцевостях були також виступи на телевізійних стаціях. Виготовлено два альбоми історичних строїв, один для Музею Нар. Творчости в Нью Йорку, а другий для Відділу. Підготовлено серію листівок із згаданих строїв. Окрім того Відділ улаштував Свячене з програмою, присвяченою 1000-літтю кн. Ольги. Культурно-освітньою референткою була п-ні Євгенія Єнсен.

б) Виховна: Відділ улаштував 3-тю

НАШЕ ЖИТТЯ — КВІТЕНЬ, 1970

Виставку Молодих Талантів. Референткою була п-ні Віра Сушків.

в) Сусп. опіка: Як щороку, Відділ вислав пожертви установам і потребуючим. Вислано 9 пачок з уживаним одягом до Польщі, Бразилії й Югославії. Фонди здобуто при допомозі збірки під церквою і з оподаткування. Референткою була п-ні Поля Книш.

г) Імпредова: Відділ улаштував Великодній і Різдвяний Базар, що має велику популярність і приносить Відділові гарний дохід. Референткою була п-ні Марія Карпевич.

г) Пресова: Про діяльність Відділу були статті в „Свободі“ і Н. Ж. Референткою була п-ні Ірина Волосенко.

д) Господарська: Домівка Відділу стала осередком життя СВА в Нью Йорку. Референтки підготовляли перекуски на майже всі імпреди Відділу. Ними були пп. Осипа Лень і Анна Врублевська.

Контр. Комісія: Іменем її п-ні Л. Раковська ствердила, що книги ведені були в порядку і поставила внесок на уділення абсолюторії, що Збори одногосно ухвалили.

В дискусії заторкнуто біжучі доповіді акції, як Фонд Наглої Потреби і допомогу потерпілим від землетрусу.

Нова Управа: п-ні Марія Савчак, голова, п-ні Мирослава Вовкодав, заступниця і прот. секретарка, п-ні Марія Даниш, кор. секретарка, п-ні Марія Ржепечька, скарбничка, п-ні Євстахія Шуган, фін. секретарка. Референтки — п-ні Ірина Падох організаційна, п-ні Оксана Щур культ.-освітня, п-ні Христина Воевідка мистецька, п-ні Олена Гентиш імпредова, п-ні Віра Сушків виховна, п-ні Поля Книш сусп. опіки, п-ні Ірина Волосенко пресова, пп. Люба Раковська і Марія Карпевич господарські, п-ні Стефа Салдан делегатка до Об'єднаного Комітету.

Контр. Комісія: п-ні Іванна Рожанковська, голова, пп. Осипа Лень, Наталія Білоус і Ярослава Левицька, члени.

Збори закрила перевибрана голова, дякуючи за довір'я. Пані продовжували товариську гутірку при каві й солодкому.

Ірина Волосенко
пресова референтка

Чи знаєте плян праці Вашого Відділу? Яка Ваша участь у ньому?

ПАССЕЙК, Н. ДЖ.

Річні Збори 70 Відділу СВА

Дата: 17. січня 1970 р.

Збори відкрила п-ні Олена Бобиляк, голова і привітала п-ні Д. Рак, голову Окр. Ради. Відтак усі спільно заколядували „Бог Предвічний“.

Президія: п-ні С. Квасовська, голова, п-ні І. Чайківська, секретарка.

Протокол із попередніх Зборів відчитала п-ні Л. Ігнат.

Звіти Управи зложили — пп. О. Бобиляк, голова, О. Площанська, секретарка, Л. Ігнат, скарбничка, і референтки — пп. Е. Лужняк організаційна, М. Мартинюк, культ.-освітня й пресова, К. Бук, виховна, Д. Колатало, сусп. опіки.

Діяльність Відділу:

а) **Організаційна:** У звітному часі відбулися 4 ширші сходи і 6 засідань Управи. Відділ є членом УККА і уділовцем Укр. Централі. Співпрацював з іншими товариствами, також брав участь у всіх починах Окр. Ради. Підписанням меморіалу Централі СВА Відділ включився в акцію за встановлення Укр. Католического Патріархату. Провадить свій альбом.

б) **Культурно-освітня** й імпредова: Весною 1969 р. на святкових сходах у честь жінки-героїні Уляни Любич відчитала деякі свої оповідання із збірки „Розкажу вам про Казахстан“. Восени з рамени Окр. Ради відбувся показ печення і прикрашування короваю. Того року, як і попередніх, членки ходили з колядою. Відділ передплачує журнал „Укр. Історик“ й опісля дарує його бібліотеці при Укр. Централі. З нагоди 1000-ліття смерті кн. Ольги Відділ уфундував у церкві св. Миколая вітраж із зображенням нашої княгині.

в) **Виховна:** Відділ провадить Світличку, що начислює 20 дітей. Навчання веде п-ні Люба Федун. Улаштовано імпреди — ялинку, день у честь Т. Шевченка, Свято Матері, закінчення шк. року. Світличка взяла участь у Святі Т. Шевченка, що його влаштував Відділ УККА для громади.

г) **Сусп. опіка:** Референтка і членки опікувалися потребуєчими в місцевості. В жовтні зорганізовано збірку під церквою на Фонд Наглої Потреби. З нагоди свят Різдва і Великодня вислано нашим воякам у В'єтнамі побажання і пакуночки, виховним установам у Бразилії коверти з грішми й 8 одягових пачок до Європи й Півд. Америки. Відділ опікується бабусею в Німеччині, дав одноразовий даток

на інвалідів, на наш Музей у Нью Йорку й на виставу нар. мистецтва в Музею в Ньюарку.

г) **Господарська:** Референтка приготувала смачні перекуски і тим причинилась до приємно проведених вечорів.

д) **Фінансова:** Прибутку з коляди було 759 дол., сальдо з попереднього року 516 дол., розходів 1,233 дол.

По уділенні абсолюторії уступаючій Управі, вибрано **нову Управу** в такому складі: Пані — К. Бук, голова, М. Бакалець, заступниця, О. Площанська, секретарка, С. Кучкуда, скарбничка. Референтки: Пані — М. Школяр і С. Покора організаційні, О. Бобиляк культ.-освітня й пресова, М. Мартинюк імпредова, Е. Лужняк виховна, Д. Колатало й І. Папар сусп. опіки, О. Бурбан господарська.

Контр. Комісія: пп. С. Квасовська, І. Чайківська, І. Рудакевич.

У своєму слові п-ні Д. Рак, голова Окр. Ради, побажала успіху в праці новій Управі та звернула увагу на більшу фінансову підтримку ключів і акцій СВА. Нововибрана голова п-ні К. Бук подякувала за довір'я і вибір із надією на дальшу співпрацю членок. Відспіванням колядки закінчено офіційну частину Зборів. Ще довго тягнулась товариська гутірка при чаю і солодкім.

Пресова референтка

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. ДЖ.

Річні Збори 71 Відділу СВА

Дата: 14. лютого 1970 р.

Збори відкрила голова п-ні Надія Кух.

Президія: п-ні Олена Гентиш, представниця Окр. Ради, голова, п-ні Галина Гаврилюк, секретарка.

Звітували — п-ні Н. Кух, голова, п-ні Ірина Качмарська, секретарка, п-ні Г. Гаврилюк, скарбничка.

Діяльність Відділу:

а) **Організаційна:** Відділ співпрацював із місцевою громадою.

б) **Культ.-освітня** й імпредова: Дня 30. березня 1969 р. Відділ улаштував передсвятковий базар, 19. квітня відбулись святковий ширші сходи в честь кн. Ольги, 8. листопада — Осіння Забава. Відділ став Прихильником Музею Нар. Творчості СВА. Брав участь у всіх починах Окр. Ради СВА в Нью Йорку і в деяких у Ньюарку. Рівнож допомагав при імпредзах Відділу УККА.

в) **Виховна:** Влаштовано 18. травня

1969 р. спільно з Рідною Школою Свято Матері.

г) Сусп. Опіка: Відділ провів 15 червня збірку під церквою на цілі сусп. опіки. В грудні відслано 4 пакунки укр. воякам у В'єтнамі, 5 одягових пачок для сиріт у Бразилії та проведено збірку на Фонд Наглої Потреби. Референтка відвідувала хворих членок, вручаючи маленькі подаруночки і квіти. Відділ складав датки на місцеву церкву, на Собор св. Софії, на інвалідів і переслав одноразову допомогу укр. письменниці.

По ухваленні абсолюторії уступаючій Управі, вибрано **нову Управу** в такому складі: Пані — Надія Кух, голова, Євгенія Єнсен, заступниця, Ірина Качмарська, секретарка, Галина Гаврилюк, скарбничка. Референтки: Пані — Дарія Кравченко культ.-освітня, Леся Бервецька імпрезова, Ніна Ковбаснюк і Параскева Шеремета сусп. опіки, Євгенія Єнсен пресова, Анна Вох господарська, Анна Кара і Клявдія Салюк вільні членки.

Контр. Комісія: пп. Дарія Яременко, Марія Мухин і Ольга Вігер.

Збори закінчила перевибрана голова, дякуючи Управі за дружню співпрацю впродовж усього звітного року.

Євгенія Єнсен
пресова референтка

ДЕНВЕР, КОЛО.

Із діяльності 75 Відділу США

Дня 2. листопада 1969 р. відбулися Річні Збори Відділу, які вибрали таку **Управу:**

Пані — Стефанія Левченко, голова, Марія Фіглюс, заступниця, Олександра Беймук, секретарка, Івалія Оришчин, скарбник, Анна Чайківська, заступниця. До **Контр. Комісії** ввійшли пані — Марія Биковська, голова, Ірина Маренін і Стефанія Стебельська, члени.

Дня 7. грудня 1969 р. влаштовано заходами Відділу **Вечір у честь кн. Ольги**. Доповідь про нашу велику княгиню виголосив п. Кирило Левченко, керівник місцевої школи українознавства, користуючись старинними хроніками й літописами з Боулдерської бібліотеки. Присутні на Вечорі були також представники місцевої організації.

Дня 27. грудня 1969 р. Відділ влаштував спільно з Денверською групою УВАН **Вечір**, на якому вітали українських мовознавців, що прибули на

З'їзд Професорів Слов'янських Мов. У програму Вечора входила доповідь проф. Ярослава Рудницького й виставка української кераміки, що її влаштував Відділ. Виставка викликала велике зацікавлення.

Дня 22. лютого 1970 Відділ влаштував у Пластовій Домівці **мистецьку виставку**, в якій узяли участь 26 осіб (мистці й початківці). Виставку відвідало 120 осіб. Виставлені були образи, різьба, кераміка, вишивки, писанки, народне вбрання.

У ділянці сусп. опіки Відділ провів збірку на **Фонд Наглої Потреби**, яка дала 65.25 дол. Гроші збирали пані — Стефанія Левченко, Олександра Беймук і Івалія Оришчин. Тепер прохо-

Управа 75 Відділу США в 1965-69 роках

Board of UNWLA Branch 75
in Denver, Colo.

дить збірка вживаного одягу для потерпілих від землетрусу.

Стефанія Левченко, голова

ВАШІНГТОН, Д. К.

Річні Збори 78 Відділу США

Дата: 28. лютого 1970 р.

Діяльність Відділу:

а) Організаційна: Відділ начислює 55 членок. У звітному часі вибула одна членка, а приєднано 7 нових і то молодих. Це сповняє нас надією, що справа поширення стану нашого членства вже в найближчому часі ввійде на правильних шлях. Відбулося шість ширших сходин членок із пересічною участю 20 членок, Управа відбула 8 засідань. На ширших сходинах обговорювано проблеми організації праці та поглиблення її змісту.

б) Культ.-освітня й імпрезова: На ширших сходинах Відділу зачитано доповідь про княгиню Ольгу (п-ні Ірина Ставнича), „Жіночі статеві гормони в природі й медицині“ (д-р Зір-

ка Гріфо-Ясінчук) і „Враження з Вієтнаму“ (д-р Орест Гаврилюк). Відділ улаштував Свято Матері й Вишівані Вечерниці, перевів передсвяточний базар, брав участь у виставці української кераміки й писанок, улаженої міністерством рільництва, займався влаштуванням мистецької виставки Зенона Онишкевича.

в) Виховна: Своім найбільшим досягненням Відділ уважає Дитячу Світличку, яка в 1969 р. охоплювала 18, а в 1970 р. 17 дітей. Працею Світлички керували пані Аня Гаврилюк, згодом Софія Круль, а тепер п-ні Забіяка. Світличка виступала з гагілками на телевізійній програмі, на парохіяльному Свяченому, на Святі Матері, сполученому з дитячою вишиваною забавою і на святочному закінченні учбового року. При Світличці організовано дитячу бібліотеку, якою займаються пані Віра Пилипець і Ляня Яримович. Референтками були пп. Лідія Ярославич і Ляня Яримович.

г) Сусп. опіка: Референтка відвідувала хворих членок, опікувалась їх родинами під час хвороби, вітала матерів із нагоди народин дітей. На Фонд Наглої Потреби зібрано 114.25 дол., для сиротинця в Бразилії та жертв землетрусу в Боснії зібрано 400 фунтів одягу. Референткою була п-ні Стефанія Дячок.

г) Нар. мистецтва: Започатковано серію курсів — писання писанок, кераміки, шиття і вишивання з ініціативи п-ні Богданни Гелетні.

д) Фінансова: Відділ мав 2,587 дол. приходу і 1,922 дол. розходу.

До **нової Управи** ввійшли пані — Тереса Царик, голова, Лідія Ярославич, заступниця, Галина Була, секретарка, Марія Кормелюк, скарбничка і референтки — Христина Пацлавська організаційна, Ярослава Оришкевич культурно-освітня, Емілія Процінська мистецька, Оксана Лев імпрезова, Ірина Ставнича виховна, Стефанія Дячок і Мирослава Залуцька сусп. опіки, Софія Задорецька зв'язків, Софія Кушнір пресова, Богданна Гелета і Марія Дир господарські, Анна Гаврилюк і Марта Терлецька вільні члени.

До **Контр. Комісії** ввійшли пані — Олена Канда, Мирослава Скасків і Марія Ставнича.

У висліді **дискусії** Збори доручили новій Управі поживити працю над приєднанням нових членок, подбати про притягнення більшого числа членок до співпраці, змагати до придбання власної домівки, мати на оці зріз-

ничкування форм праці й поглиблення її змісту.

Софія Кушнір
пресова референтка

БРОНКС, Н. Й.

Свято в честь св. Ольги

Одною з краших культурних імпрез, що їх на протязі минулого року влаштував 82 Відділ СВА, було свято в честь рівноапостольної княгині Русі-України — св. Ольги. Це свято відбулося 16. листопада 1969 р. в залі місцевої церкви св. Покрови з різномодною і цікавою програмою, що її дуже дбайливо підготувала п-ні Софія Раковська, культ.-освітня референтка.

Святочну програму відкрила п-ні Мирослава Савчак, голова. Гостя з 64 Відділу СВА в Нью Йорку п-ні Євгенія Єнзен відчитала глибоко змістовний реферат про св. Ольгу. Після того хор, зложений із членок місцевого Відділу, відспівав три пісні: молитву „Під Твою милість“ — муз. д-ра Ігоря Соневицького, „Княгиня Ольга“ — муз. проф. Івана Недільського й „Коліть нашу рідну хату“ — муз. д-ра Зиновія Лиська. Хорові акомпанювала на фортеп'яні п-ні Олена Лиско. Монтаж про деякі епізоди з життя св. Ольги, як і про її смерть, що його виготовила п-ні Мирослава Савчак на підставі історичної повісті Семена Скляренка „Святослав“ — відчитали пп. Софія Раковська й Ірина Іванчишин. З деклямаціями виступали: п-ні Оксана Миськів, яка відчитала вірш Лесі Храпливої „Княгиня Ольга“, і п-ні Аня Кореновська, яка деклямувала уривок з поеми Леоніда Полтави „Слово про українку“. В часі тієї деклямації п-ні Еля Кіршак моделювала історичний одяг княгині Ольги. Присутні приймали дуже тепло кожний виступ виконавців програми і наділяли їх рясними та довготривалими оплесками.

На закінчення хочу ще згадати про сцену, яка звертала на себе увагу присутніх тим, що була гарно прибранна килимами і вишивками, на тлі яких виднів образ св. Ольги кисти мистця Володимира Ласовського.

Це гарне і вдале свято закінчено співом гимну Союзу Українок Америки.

Наталя Клецов

Чи Ваша приятелька вже має „Наше Життя“? Якщо ні, то подаруйте їй його з нагоди свят чи іменин!

Із Свята кн. Ольги в Бронксі:

П-ні Анна Кореновська деклямує вірш. П-ні Еля Кіршак моделює стрій княгині. UNWLA Branch 82 in Bronx, N. Y. celebrated St. Olga's 1000th anniversary

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Традиційна Ялинка 83 Відділу СВА

За 5 літ свого існування 83 Відділ узяв собі за обов'язок ставити кожного року імпрезу для дітей дошкільного віку — традиційну ялинку. Ціллю цієї імпрези є наше виховне змагання плекати українську мову серед молоді й передавати та виціплювати їй любов до українських традицій. Ми вважаємо, що безпосередньо пережиті фрагменти культури святочних традицій залишаються на все життя в пам'яті дитвори і впливають на формування їхньої душі. Це влучно відмітила голова Відділу Марія Томорук, відкриваючи імпрезу, в своїй короткій глибоко продуманій промові.

Другою виховною ділянкою, зв'язаною з цією імпрезою, є виховання дітей членок Відділу в роках від 4 до 16, що відіграють ролі на сцені. Частими пробами на протязі 4-ох місяців, ми стараємось протидіяти силі англomовного оточення, в якій перебуває шкільна молодь більшість свого часу, через що привикає укладати думку в англійській мові. Впродовж трьох років режисером сценки була членка Відділу Ніна Січинська, яка з власним досвідом на сцені та

наділена педагогічними здібностями, з терпеливістю і посвятою навчала дітей поправної української мови і як виконувати ролі. Я винесла враження, що діти з охотою вивчали ролі і нав'язували товариські взаємини. Їх зустрічі з ровесниками та вміле провадження проб панею Січинською напевно залишить тривкий слід у формуванні їхнього характеру та закоринить у них знання мови.

По раз третій п'еску на традиційну ялинку написала одна з наймолодших членок Відділу Марта Бачинська. Їй було приблизно 10 років, коли приїхала з батьками до Америки — отже освіту, включно з журналістичними студіями здобула в Америці, проте володіє поправною українською мовою, в якій не бракує їй зворотів та висловів. Напевне завдячує це свідомим батькам, що працювали послідовно над нею, багато їй розповідали про Україну, читали українські книжки та водили на українські імпрези. А також багато цінних споминів вона винесла з молодечої організації Пласту, в якій вона в гурті ровесників активно працювала у пізнанні української культурної спадщини. Цього річна оригінальна, повна фантазії п'еска „Різдвяне Дерево“ в трьох діях, представляє три пори року. В

ній Марта Бачинська виводить свій міг, як це сталося, що різдвяним деревом стала ялинка, а не горіх, береза чи яблуня. В цій п'єсці квіти, гриби й дерева говорять і сперечаються, як люди. В останній дії вони разом із дітьми рішають, що скромна ялинка, яка в зимову пору, коли припадає Різдво, не „скинувши літньої одежі“ та залишившись у своїй повній зеленій красі, заслужила стати різдвяним деревом. Діти збирають ялинку чудовими прикрасами і так у теплі й у вечірньому затишку хати стоїть ялинка — різдвяне дерево — як символ безконечної радості й урочистості народження Божого Дитяти. Десь далеко чути гомін коляд. На сцені починають колядувати „Бог Предвічний“, публіка підхоплює і розвивається симфонія різдвяної ночі. Варто теж відмітити, що діти гарно відспівали оригінальну пісеньку Марти Бачинської під мелодію „Як весело минає час“:

„Як гарно жить на світі
У цей чудовий час,
Цілує промінь сонця,
Лоскоче вітер нас.

Там пташечка співає,
Тут бджілка гомонить,
І так нас миле літо
Любує і нестить“.

Я вважаю слушною заввагу поодиноких гостей, що деякі діти природно і з відчуттям відігравали свої ролі. Для пожвавлення дії був вплетений танець яблуні з квітками, хореографію якого підготувала своїм трьом ученицям балету п-ні Рома Прийма-Богачевська. Танець малих сніжинок приготувала Дарія Генза. Головну роль сніжинок скомпонувала і виконала Роксоляна Баб'юк, яка довший час студіює балет. Багато праці доложила до гарного вигляду сценки наша малярка Галина Титла, до якої належали декорації аж трьох пір року. А вже матері то неодну ніч недопали, видумуючи, якби то гарно виконати костюми дерев, вітру, гриба, квіток та сніжинок. За всі адміністративні обов'язки відповідала імпровізація референтка Марія Соробей.

Після сценки, під звуки акордіону, відбулася дитяча забава, якою вміло керувала Дарія Генза. Пані, що цікавляться приміненням вишивки до модного дитячого вбрання, могли побачити багато таких зразків на діточках членок Відділу, як також і на діточках гостей. Це вже ввійшло в тра-

дицію нашої Ялинки, що одяг побажаний вишиваний.

Цьогорічну імпровізацію ми можемо назвати найбільш успішною, бо нам чудово дописала публіка (було около 120 дітей і 160 дорослих), потверджуючи цим, що такі імпровізації є потрібні й корисні.

Зірка Галів
пресова референтка

БОФАЛО, Н. Й.

Річні Збори 97 Відділу СУА ім. Марусі Бек

Дата: 25. січня 1970 р.

Збори відкрила голова п-ні Надія Пікас.

Президія: п-ні Роксоляна Пікас, голова, п-ні Лариса Самотовка, секр.

Звіт Управи зложили: п-ні Надія Пікас, голова, п-на Ірина Гнатик, касієрка, п-ні Олена Коритник, кор. секретарка, п-ні Дарія Завадівська, прот. секретарка.

Діяльність Відділу:

а) Організаційна: Відділ охоплює 20 членок. Протягом року відбуто 4 засідання Управи та 10 ширших сходів. Відділ вітав п-ні Н. Даниленко, орг. референтку Гол. Управи.

б) Культ.-освітня: Разом із 47 Відділом наш Відділ улаштував авторський вечір Уляни Любович: „Розкажу вам про Казахстан“ і висвітлення фільму про Україну — п-ні Н. Даниленко. Крім того відбуто поїздку до „Корнінг Глесс Воркс“.

в) Імпровізація: Відділ взяв активну участь у Конкурсі Пасок, показі писанок та приготував традиційний Великодній стіл. Улаштовано прийняття на закінчення шкільного року і „Щедрий Вечір“ для учнів Рідної Школи. Зорганізовано фаховий показ вичісування перук, укладання букетів та реферат на косметичні теми.

г) Розривкова: Під час літа членки грали у відбиванку.

г) Виховна: Відділ даліше провадив Дитячу Світличку.

д) Сусп. опіка: Відділ вислав хворим картки й квіти.

е) Господарська: Продаж печива. Влаштовано „Таппер Вер Парі“ для публіки.

є) Пресова: Подавано повідомлення до місцевої преси про поодинокі імпровізації, оголошувано їх у радіо, вміщено статтю про Світличку п-ні Драган у Нашому Житті.

На внесок **Контр. Комісії** уділено абсолюторію уступаючій Управі.

Нова Управа: Пані — Марта Стасюк, голова, Олена Коритник, заступниця, Дарія Завадівська і Лариса Самотовка, секретарки, Ірина Гнатик, скарбничка. Референтки: пані — Геня Конотопська організаційна, Надія Пікас виховна, Роксоляна Пікас допомоги, Емма Іскало сусп. опіка, Марія Іскало вільний член.

**Роксоляна Пікас, предсідниця
Лариса Самотовка, секретарка**

ВОТЕРВЛІТ, Н. Й.

Святочна Академія в 1000-ліття смерти кн. св. Ольги

Заходом 99 Відділу СУА відбулася 30. листопада 1969 р. святочна Академія в честь кн. св. Ольги.

Голова Відділу п-ні Теодозія Кушнір відкрила Академію, привітала зібраних і подала програму. Сестри Віра, Наталка й Люба Кушнірівні проспівали улюблену пісню Майбороди „Рідна мати моя“ і „Пеан українським мученикам“ М. Федорова при фортепіяновому супроводі п. Я. Кушніра. Змістовну доповідь „Св. Ольга в світлих віках“ прочитала п-ні Люба Мокій. Середньошкільник Василь Мокій відіграв на фортепіяні „Українську думку“ Присовського. Учениця Євгенія Бережанська віддеклямувала поему Р. Завадовича „Святей кн. Ользі“. Проф. В. Літінський і п. Я. Кушнір проспівали дует „Встає хмара з-за лиману“ і „Дивлюся на небо“ при супроводі бандури (Я. Кушнір). На закінчення діти парохіальної школи св. О. Миколая проспівали дві пісні М. Федорова: „Хай гримить небо“ і „Молитва за рідний край“. Академію закінчено піснено-молитвою „Боже, вислухай благання“.

На сцені виднів великий портрет кн. Ольги „Рівноапостоляна Свята Ольга 969—1969“, декорація п. Я. Кушніра.

Своєю присутністю звеличали свято рівнож і Союзняки сусідніх Відділів Амстердам і Коговз.

Присутня Союзняк

КАРТЕРЕТ, Н. ДЖ.

Річні Збори 100 Відділу СУА

Дата: 8. лютого 1970 р.

Збори відкрила голова п-ні Р. Тебецька молитвою і привітала нових членок. Потім п-ні Ю. Дитиняк прочитала доповідь про Ольгу Басараб і всі присутні вшанували однохвилинною мовчанкою її пам'ять.

Президія: п-ні Є. Федак, голова, п-ні А. Шевчик, секретарка.

Звітували пані — Р. Терещецька, голова і референтки.

Діяльність Відділу:

а) Організаційна: Відділ начислює 27 членок і приєднав у звітному часі 10 нових. Із того 12 членок передплачує Наше Життя. У діловому році відбуло 8 ширших сходин і 4 засідання Управи. Відділ відвідала п-ні Дора Рак, голова Окр. Ради СУА. Брав участь у починах Окр. Ради та в імпрезах громадських організацій.

б) Сусп. опіка: Референтки відвідували хворих. Проведено збірку на Фонд Наглої Потреби і вислано 8 конвертових посилок. Проведено збірку на потерпілих від землетрусу.

в) Господарська: Членки влаштували продаж печива, обіди, буфет і чайний вечір. На ширших сходинах подавали чай і солодкі.

Контр. Комісія ствердила, що книги Відділу є в порядку і поставила внесок на уділення абсолюторії, що Збори ухвалили.

До нової Управи ввійшли пані — Розалія Терещецька, голова, Марія Якубович, заступниця, А. Шевчук, секретарка, М. Граб, касієрка. Референтками стали — пані С. Янів організаційною, Ю. Дитиняк і І. Рачинська сусп. опіки, І. Синюк і Р. Принада господарськими.

Контр. Комісія: Пп. М. Васічко, З. Матлага і Є. Федак.

На закінчення перевибрана голова подякувала членкам за довір'я і з надією на дальшу співпрацю всіх членок закінчила Збори молитвою.

Розалія Терещецька, голова
А. Шевчик, секретарка

ГУРТОК КНИГОЛЮБІВ У ДІТРОЙТІ

В останньому півроці ми обговорили дві повісті, з подібною тематикою. Це були — Докії Гуменної „Золотий плуг“ і Павла Загребельного „Диво“. Вони подібно побудовані — сюжет їх розгортається в сучасному, але глибоко закорінений у минулому. „Золотий плуг“ Д. Гуменної розорує скиби історії і шукає в них рис нашої сучасності. „Диво“ П. Загребельного — це історія храму св. Софії, побудованого Ярославом Мудрим.

Беручи до уваги, що Росія присвоїла собі нашу княжу добу і що нашим людям в Україні не можна княжої доби назвати українською, а тільки історією трьох народів — російсько-го, українського й білоруського (за

таким порядком це повторюється аж до нудоти в УРЕ), то кожне ствердження нашого права до Київської Русі ми мусимо доглянути й оцінити. Деякі тутешні читачі не розуміють обставин, в яких приходиться творити нашим письменникам. Тому була дуже оживлена дискусія над твором „Диво“ і велика більшість висловилися, що твір надзвичайно талановито написаний із десятками ідей-проблем.

Далі обговорили ми Уляни Любович „Розкажу Вам про Казахстан“. П-ні д-р Савчук у своїй доповіді звернула увагу на гуманізм, яким насичена ця книжка від першої до останньої сторінки. Тепер на черзі „Грань“ Олеса Луція. Західньо-українська сьогоднішня дійсність — це зміст цієї книги.

О. Витвицька

ЛЕКЦІЇ „ВЕСНА“

Серію лекцій „Пори року“ розіслано в лютому всім нашим Дитячим Світличкам. Серія складається з ряду образків, що подають усі явища, пов'язані з порою року. Текст лекцій опрацювала п-ні Анастасія Смеречинська, вчителька Дитячої Світлички СУА в Рочестері.

У доповненні до першої лекції на тему зимових явищ, тепер розіслано весняні. Перша лекція „Весна прийшла“ обіймає опис весняного краєвиду, назви весняних квітів, вивчення віршів і пісеньок на весняні теми. Друга лекція має за тему „Пташки весною“, де обговорено й показано на образку найбільш популярних пташок, що про них є згадка в українських піснях. До того обрано відповідні гри й пісні. Третя тема — це „Весняні роботи в городі“. Тут є мова про насіння й посадження горошку чи фасолі та відповідні гри й пісні.

На цьому тепер закінчено серію лекцій „Пори року“. Вчительки Дитячих Світличок зможуть їх уміло примінити в своєму пляні навчання аж до чергового випуску лекцій, що будуть присвячені різним званням.

До передплатниць Нашого Життя

Часто трапляється, що наші читачки — міняючи своє помешкання — не повідомляють нас про зміну своєї адреси. Тоді журнал іде на давнє місце й не раз пропадає. Частіше трапляється, що пошта повертає нам його в принищеному стані й за цю службу каже собі платити зворотне порто. Щойно тоді можемо вислати число на нову адресу, оплачуючи ще раз поштову оплату.

Чи не краще було б повідомити нас вчас про зміну свого мешкання? На пошті продають готові листівки з повідомленням про зміну адреси і там треба тільки вставити давню і нову адресу. Це забере кілька хвилин часу і заощадить роботи, гроша й розчарувань.

АДМІНІСТРАЦІЯ НАШОГО ЖИТТЯ

БІБЛІОГРАФІЯ КНИЖОК ЖІНОЧОГО ПЕРА

Продовжуємо список творів, започаткований у ч. 4, 1969 р. Подаємо твори жіночого пера, видані у вільному світі, до 1967 р. (включно).

36. **Вовк Віра:** „Вітражі“, роман, Ріо де Жанейро-Мюнхен, „На горі“, 1961 р. Ст. 48.

37. **Вовк Віра:** „Казки“, Мюнхен, „Дніпрова Хвиля“, 1966 р., 32 ст.

38. **Вовк Віра:** „Зелене вино“, переклад, Антологія португальської поезії, Нью Йорк, „Пролог“, 1964 р., ст. 80.

39. **Вовк Віра** і Костецький І., переклад Тагоре Рабіндранат „Гітанджалі“, Мюнхен, „На горі“, 1966 р., ст. 88.

40. **Вовк Віра:** „Етюд Україна“, опус другий, вірші, 1967 р.

41. **Вовк Віра:** „Любовні листи княжни Вероніки до Кардинала Джованні Батісти“, Мюнхен, „На горі“, 1967 р., ст. 55.

42. **Wira Selanski (Wovk)** „Antologia la Literatura Ukrainiana“, Rio de Janeiro, Companhia Brasileira de Artes Graficas, 1959, pp. 171.

ЗВІТНІ ЛИСТКИ

З задоволенням треба ствердити, що звітні листки в цьому році почали приходити скоріш, як у минулому. Радіємо, що Відділи зрозуміли потребу скорой і точной звітності. Подаємо кількість надісланих за числом Відділів. Це ті листки, що наспіли перед початком поштового страйку.

Звітний листок за 1969 р. надіслали Відділи — 1, 2, 5, 8, 9, 10, 11, 19, 20, 22, 23, 24, 26, 27, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 51, 56, 57, 59, 67, 68, 69, 70, 72, 75, 76, 78, 81, 81а, 88, 90, 91, 93, 96, 99, 100.

Прохаємо й інші Відділи виконати й надіслати їх якнайскорше. Ці звітні листки послужать за підставу звідомлення на Річні Збори Гол. Управи, що відбудуться в червні ц. р.

Центрاليا одержала

за час від 1. лютого до 31. березня
 1970 р. на:

ПРЕСОВИЙ ФОНД:

Від. 1 Нью Йорк	25.00
" 9 Бінгемтон	5.00
" 10 Філядельфія	10.00
" 21 Бруклін	15.00
" 46 Рочестер	10.00
" 47 Рочестер	25.00
" 48 Філядельфія, збірка	28.00
" 55 Лос Анджелес	5.00
" 57 Ютика	10.00
" 61 Випані	20.00
" 70 Пассейк	10.00
" 72 Нью Йорк	25.00
" 99 Вотервліт	10.00

По 20.00 дол.: Нуся і Роман Крохмалюки, Дітройт.

По 10.00 дол.: Ольга Макар, Рома і Степан Когуті, Дітройт.

По 6.00 дол.: Софія Черкасій, Асторія.

По 5.00 дол.: О. Куровицька, Нью Йорк, Анна Ратич, Едісон, Марія Овчинник, Іст Ленсінг, Дора Дідик, Менвіл, Надія Гадзера, Шикаго, Софія Леськів, Філядельфія, Катерина Гупало, Монреал, Марія Вислоцька і Таїсса Богданська, Ірвінгтон, Мандрівник, Картерет.

По 4.00 дол.: Е. Онишкевич, Ірвінгтон, Марія Вацик, Бінгемтон.

По 2.50 дол.: Анна Вацлавська, Форест Гілс.

По 2.00 дол.: Марія Химинець, Пассейк, Ізидора Ванджура, Вінетка, Анна Ванько, Бейон, Магдалина Шевчук, Ст. Пітерсбург, Ліна Басюк і Марія Гоголь, Шикаго, Іванна Порохняк, Асторія.

По 1.00 дол.: Анна Іванів, Форт Ірі, Марія Івахів і Дарія Пенцак, Філядельфія, Марія Вусович, Шикаго, Анна Чорній, Балтимор, Люба Фалько, С. Бавнд Брук, С. Лукомська, Нью Гейвен, Марія Повх, Рочестер, Осипа Олександрук, Кройдон, Ольга Кіфіяк, Нью Йорк, Анна Карий, Джерзі Сіті, Віра Кушнір, Йонкерс, Марія Франко, Ньюарк, Стефанія Євчук, Бінгемтон.

ФОНД „МАТИ й ДИТИНА“:

Від. 1 Нью Йорк	60.00
" 9 Бінгемтон	10.00
" 10 Філядельфія	30.00
" 13 Честер	20.00
" 21 Бруклін	10.00
" 22 Шикаго	150.00
" 28 Ньюарк	60.00
" 33 Клівленд	65.00
" 43 Філядельфія	90.00
" 44 Філядельфія	30.00
" 47 Рочестер	44.00
" 54 Вільмінгтон	69.00
" 55 Лос Анджелес	10.00
" 59 Балтимор	20.00
" 61 Випані	10.00
" 63 Дітройт	126.00
" 66 Нью Гейвен	33.00
" 68 Сиракюзи	35.00
" 69 Лорейн	30.00
" 70 Пассейк	70.00
" 86 Ньюарк	10.00
" 93 Гартфорд	10.00

По 10.00 дол.: Віра Зобнів, Торонто.

По 6.00 дол.: Наталка Баланчук, Шикаго.

По 5.00 дол.: Софія Леськів, Філядельфія, Наталія Фіглюс, Чіктовага, О. Куровицька і Стефанія Гуменюк, Нью Йорк.

По 4.00 дол.: Олена Блавацька, Балтимор, Кекилія Дебайло, Норт Плейнфілд.

По 3.50 дол.: Л. Зілінка, Мантреал.

„ФОНД 500“:

Від. 9 Бінгемтон	10.00
" 10 Філядельфія	10.00
" 28 Ньюарк	30.00
" 34 Коговз	15.00
" 49 Бофало, збірка	10.00
" 61 Випані	20.00
" 74 Шикаго	25.00
" 93 Гартфорд	25.00

ФОНД НАГЛОЇ ПОТРЕБИ:

Від. 75 Денвер	65.25
" 95 Бейон	21.00
Анна Олійник, Ленсінг	5.00

ФОНД ІКОНИ КН. ОЛЬГИ:

Від. 33 Клівленд	50.00
" 66 Нью Гейвен	25.00
" 86 Ньюарк	5.00

ФОНД „ЦЕРКВА В ПОТРЕБИ“:

Окр. Рада СУА, Ньюарк	20.00
Від. 16 Мінеаполіс	50.00

" 20 Філядельфія	25.00
" 24 Елізабет	200.00
" 28 Ньюарк	50.00
" 33 Клівленд	100.00
" 48 Філядельфія	12.00
" 51 Милвокі	25.00
" 68 Сиракюзи	25.00
" 74 Шикаго	50.00
" 84 Шикаго	19.00
" 87 Кентон	50.00
" 91 Бетлегем	75.45
" 98 Філядельфія	8.50
" 105 Статен Айленд	10.00

ФОНД ДЛЯ ПОТЕРПІЛИХ ВІД ЗЕМЛЕТРУСУ:

Окр. Рада СУА, Ньюарк	20.00
Від. 9 Бінгемтон	55.00
" 20 Філядельфія	25.00
" 28 Ньюарк	245.00
" 33 Клівленд і збірка	320.00
" 36 Шикаго і збірка	61.00
" 42 Філядельфія	51.00
" 43 Філядельфія	57.00
" 57 Ютика	25.00
" 69 Лорейн	30.00
" 95 Бейон	25.00
" 98 Філядельфія	5.00
Марія Герус, Юніон	60.00
Неоніля Кліш, Філядельфія	50.00
Наталка Баланчук, Шикаго	15.00

СТИПЕНДІЙНИЙ ФОНД

Від. 56 Дітройт	50.00
" 61 Випані	25.00

МУЗЕЙ СУА:

Від. 1 Нью Йорк	100.00
" 8 Бронкс	20.00
" 9 Бінгемтон	15.00
" 22 Шикаго	50.00
" 57 Ютика	25.00
" 59 Балтимор	100.00
Магд. Шевчук, Ст. Пітерсбург	5.00

З подякою

Ольга Муссаковська, секретарка
 Ірина Качанівська, касієрка

Замовляйте складанку
 „УКРАЇНСЬКА ХАТА“

„ГАГІЛКИ“

по 2.00 дол.

OSVITA, 947 Meetinghouse Rd.
 Rydal, Pa. 19046